

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

ОТНОСНО ДЕЙНОСТТА НА ПРОКУРАТУРАТА ПО ПРОТИВДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИОННИТЕ ПРЕСТЬПЛЕНИЯ ПРЕЗ 2024 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ	
ВЪВЕДЕНИЕ	1
РАЗДЕЛ ПЪРВИ	5
ОБЩИ ДАННИ ЗА ДЕЛАТА, ОБРАЗУВАНИ ЗА КОРУПЦИОННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	
I. РЕЗУЛТАТИ И ТЕНДЕНЦИИ В ПРОТИВОДЕЙСТВИЕТО НА КОРУПЦИОННИТЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	5
1. Наблюдавани и приключени досъдебни производства	5
2. Решени досъдебни производства от прокурор	6
3. Решения на съда по внесените прокурорски актове. Върнати от съда дела	7
4. Резултати по делата за корупционни престъпления по видове съобразно Единния каталог на корупционните престъпления (Каталога)	9
II. СЪЩЕСТВЕНИ СПЕЦИФИЧНИ ФАКТОРИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ОРГАНТЕ НА ДОСЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО И ДРУГИТЕ ПРАВОПРИЛАГАЩИ ОРГАНИ, АНГАЖИРАНИ С ПРОТИВОДЕЙСТВИЕТО НА КОРУПЦИОННИТЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ. НЕОБХОДИМИ МЕРКИ	11
РАЗДЕЛ ВТОРИ	
ДАННИ ЗА ДЕЛАТА, ОБРАЗУВАНИ ЗА КОРУПЦИОННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ОТ ВИСОК ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС	25
I. Наблюдавани и приключени досъдебни производства	25
1. Наблюдавани и новообразувани досъдебни производства	26
2. Приключени ДП от разследващ орган	28
3. Неприключени ДП от разследващ орган в края на периода	29
3.1. Срочност на разследване на неприключените ДП в отчетния период	30
3.2. Ускоряване на наказателното производство	32
II. Решени досъдебни производства от прокурор	32
1. Досъдебни производства, внесени в съда	33
2. Прекратени ДП от прокурор	35
3. Спрени досъдебни производства	39
4. Изпратени ДП по компетентност на друга прокуратура	40
5. Продължителност на досъдебната фаза на решените ДП	40
III. Решения на съда по внесените прокурорски актове и върнати от съда дела	41
1. Осъдителни присъди и осъдени и санкционирани лица (невлезли в сила решения на съда)	41
2. Оправдателни присъди и оправдани лица (невлезли в сила решения на съда)	42
3. Върнати дела от съда на прокуратурата	42
3.1. За отстраняване на очевидни фактически грешки (ОФГ)	45
4. Прекратени от съда наказателни производства по внесените обвинителни актове	45
5. Осъдени и санкционирани лица, с влязъл в сила съдебен акт. Наложени наказания на лицата, с влязъл в сила съдебен акт	46
6. Оправдани лица, с влязъл в сила съдебен акт	49
РАЗДЕЛ ТРЕТИ	
ПРИОРИТЕТИ	52

ВЪВЕДЕНИЕ

Годишният доклад за дейността на Прокуратурата на Република България за противодействие на корупционните престъпления през 2024 г. е изготвен и се внася в Народното събрание на основание чл. 138а, ал. 2 от Закона за съдебната власт (ЗСВ)¹, с оглед изпълнение на разпоредбите на чл. 84, т. 16, изр. второ от Конституцията на Република България² и чл. 138а, ал. 5, изр. второ ЗСВ³.

➤ В настоящото въведение се посочват критериите, въз основа на които е представена информацията⁴, при съобразяване на нормативната уредба и обхвата на дължимите отчетни данни, уреден в чл. 138, ал. 2 ЗСВ. Тълкуването на правната норма води до извод, че законодателят изисква в доклада да бъде включена статистическа информация и анализ по две основни направления: „за образувани и приключили дела за корупционни престъпления“ и „за корупционни престъпления от висок обществен интерес“.

• За пълнота на представените данни по първото направление, формулирано само като „образувани и приключили дела за корупционни престъпления“, използваният в настоящия доклад подход е аналогичен на прилагания в предходни отчетни периоди при изготвяне на годишните доклади за дейността на прокуратурата и разследващите органи, които главният прокурор внася на основание чл. 138а, ал. 1 ЗСВ във Висшия съдебен съвет⁵. В тази насока отново се сочи, че от ръководството на прокуратурата през годините са предприемани множество мерки с вътрешноорганизационен характер за изчерпателно определяне на обхвата на корупционните престъпления, с цел постигане на точна статистическа отчетност на делата с такъв предмет, за проследяване на развитието им в досъдебната и съдебната фаза и за извеждане на съответните резултати и тенденции.

Като са съобразени препоръките в докладите на Европейската комисия по Механизма за сътрудничество и оценка⁶, през 2014 г. със заповед на главния прокурор⁷, с цел създаване на организация за приоритетна работа на прокуратурите в страната по делата за корупционни престъпления, е въведен и внедрен във формите на отчетност Единен каталог на корупционните престъпления (Каталога)⁸.

Каталогът съобразява дефинициите и понятията за корупция в международните актове⁹ и е организиран в три сегмента:

¹ Нова алинея 2 на чл. 138а ЗСВ – ДВ, бр. 48 от 2023 г.

² Обн., ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г., в сила от 28.12.2023 г.

³ Докладът съобразява тълкуването на Конституционния съд относно съдържанието на докладите на главния прокурор, дадено с Решение № 6 от 6 юни 2017 г., обн., ДВ, бр. 48 от 16.06.2017 г. - Докладите по чл. 84, т. 16, изречение второ от Конституцията „биха могли да съдържат обобщени данни за дейността на прокуратурата, включително анализи и констатации за тенденции и процеси, но не би следвало Народното събрание да очаква от главния прокурор доклад за предприетото и установеното от прокуратурата по конкретно наказателно производство или прогноз за бъдещия му край“.

⁴ Съгласно Заповед № РД-04-351 от 09.12.2024 г. на и.ф. главен прокурор, с която са утвърдени обхватът и структурата на доклада.

⁵ Съгласно чл. 84, т. 16, изр. първо от Конституцията, за вземане на информирани решения при осъществяване на законодателната дейност на базата на направените от Прокуратурата анализи, констатирани предизвикателства в правоприлагането и правораздаването, сочени също основни и специфични фактори, с актуално и дългосрочно значение в противодействието на престъпността.

⁶ Както и на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари към Съвета на Европа (MONEYVAL), GRECO, ОИСР и др.

⁷ Заповед № ЛС-726/18.03.2014 г., изм. и доп. със Заповед № РД-04-279/02.10.2017 г. и Заповед № РД-04-425/28.12.2017 г. Допълнително с писмо № I-38 от 01.02.2024 г. на и.ф. главен прокурор до административните ръководители на прокуратурите са напомнени промените в разпределението на материалната компетентност, предвид изменението и допълнението на НПК – чл. 194, ал. 6 НПК, съгласно § 9 от ПЗР на ЗПК.

⁸ Приложение № 1. Идентичен подход е възприет през 2017 г. и от ВКС (вж. Заповед № 474/01.03.2017 г. на председателя на ВКС - <https://www.vks.bg/>).

⁹ „Злоупотреба с доверената власт за частно облагодетелстване“; „искане, предлагане, даване или приемане, пряко или косвено на подкуп или всяка друга неследваща се облага или обещаването на такава, което засяга надлежното изпълнение на някое задължение или поведението, което се изисква от приемащия подкупа, неполагащата се облага

- същински корупционни престъпления, кореспондиращи с определението по Гражданската конвенция против корупцията и неподлежащите на резерви задължения за инкриминиране по Наказателната конвенция против корупцията, а именно – престъплениета по чл. 224, чл. 225б, чл. 225в, чл. 301, чл. 302, чл. 302а, чл. 304, чл. 304а, чл. 304б, чл. 304в, чл. 305, чл. 305а, чл. 307, чл. 307в – чл. 307г от Наказателния кодекс (НК);

- състави, свързани с по-широко понятие за корупция, които се отнасят до незаконни действия на длъжностни лица с вероятен мотив корупционно въздействие от външни фактори и чужд интерес и обхващат изрично посочени престъпни състави от глави втора, шеста, осма, девета, единадесета и тринадесета от НК;

- състави, инкриминиращи поведение на длъжностни и други лица, неповлияни непременно от външни фактори или чужд интерес, но съставляващи по същество злоупотреба със служебно положение. Групата обхваща престъпни състави от глави трета, пета, шеста, седма, осма, девета и единадесета от НК.

Изрично се отбележва, че всички изчерпателно посочени в чл. 3 Закона за противодействие на корупцията (ЗПК)¹⁰ престъпления се съдържат в Каталога.

• Във връзка с второто направление „корупционни престъпления от висок обществен интерес“, разпоредбата на чл. 138а, ал. 2 ЗСВ изисква задължително да бъдат отчетени данни за „фазата, на която се намират делата, броят на осъдителните и оправдателните присъди, други основания за приключване на производствата; анализ на сроковете за извършване на разследванията, качеството на обвинителните актове и причините за конкретния резултат от производството“.

С отношение към дължимите от доклада параметри на отчетност е последното изречение на чл. 138а, ал. 2 ЗСВ, в което законодателят е избройил критериите¹¹, въз основа на които се определят „корупционните престъпления от висок обществен интерес“, а именно: „длъжност на лицето в йерархията на органите на публична власт, степен на засегнат интерес и степен на обществена значимост и публичен интерес“.

По повод длъжността на лицето, на първо място са приложими съответно разпоредбите на чл. 6, ал. 1 ЗПК, където в 52 позиции са посочени лицата, заемащи публични длъжности по смисъла на този закон, както и на чл. 3, ал. 1 ЗПК, която съдържа списъчен обхват на видовете престъпления, за които се приема, че представляват „корупция по смисъла на този закон“, а именно: „когато лице, което заема публична длъжност по чл. 6, ал. 1, извърши престъпление по чл. 201, чл. 202, ал. 1 и 2, чл. 203, ал. 1, чл. 219, ал. 3 и 4, чл. 220, чл. 224, чл. 225б, чл. 225в, чл. 254а, чл. 254б, ал. 2, чл. 282, чл. 282а, чл. 283, чл. 283а, чл. 283б, чл. 294, ал. 4, вр. ал. 2, чл. 301, чл. 302, чл. 302а, чл. 304,

---

или обещаването на такава“ и др. Използваните понятия за корупция в дейността на прокуратурата са съгласно изготвената от Съвета на Европа Гражданска конвенция за корупцията, ратифицирана със закон, приет от 38-ото Народно събрание на 10.05.2000 г., ДВ, бр. 42 от 23.05.2000 г., в сила за България от 01.11.2003 г., обн. ДВ, бр. 102 от 21.11.2003 г.; определенията в Наказателната конвенция относно корупцията, ратифицирана (с резерви) със закон, приет от 38-ото Народно събрание на 12.04.2001 г., ДВ, бр. 42 от 27.04.2001 г., издадена от Министерството на правосъдието, обн. ДВ, бр. 73 от 26.07.2002 г., в сила за Република България от 01.07.2002 г.; определенията съгласно Конвенцията на ООН срещу корупцията, ратифицирана със закон, приет от 40-ото Народно събрание на 03.08.2006 г., ДВ, бр. 66 от 15.11.2006 г., издадена от Министерството на правосъдието обн. ДВ, бр. 89 от 03.11.2006 г., в сила за Република България от 20.01.2006 г.; Конвенцията за борба с подкупването на чужди длъжностни лица в международните търговски сделки, ратифицирана със закон, приет от 38-ото Народно събрание на 03.06.1998 , ДВ, бр. 67 от 12.06.1998 г., издадена от Министерството на правосъдието и правната евроинтеграция, обн. ДВ, бр.61 от 06.07.1999 г., в сила за България от 15.02.1999 г.

¹⁰ Обн., ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г.

¹¹ На лист 33 от мотивите към ЗИДНПК във връзка с предвидените в § 26, т. 5 от Заключителни разпоредби изменения и допълнения в Закона за съдебната власт (Народно събрание, Вх. № 49-302-01-20/13.04.2023 г.) е посочено следното: „предвидено е ежегодно внасяне в Народното събрание на доклад относно дейността на прокуратурата по противодействие на престъплениета, свързани с корупцията, с изрично изброени показатели, по които да се отчита работата по тях, и дефиниране на критерии за корупционните престъпления от висок обществен интерес. С оглед на яснота на приложимата процедура се предвижда и законов срок за изслушване на главния прокурор“.

чл. 304а, чл. 304б, чл. 305, чл. 305а, чл. 307 и чл. 387, ал. 3 НК, както и всяко едно друго престъпление, извършено във връзка с изброените по-горе“. Следователно, с включеното от законодателя в нормата „всяко престъпление“¹², за което се установи, че е във връзка с посочените, обхватът на корупционните престъпления по смисъла на ЗПК е разширен и не е изчерпателно регламентиран. На второ място, в статистиката на Прокуратурата по повод заеманата от лицето длъжност, са включени и други позиции извън обхвата на ЗПК¹³. Аргументите са, че макар и тези лица да не стоят високо в административната йерархия на властите, с оглед правомощията си, те обективно могат да оказват съществено влияние, доколкото на местно равнище се реализират важни интереси. От друга страна, поведението на тези длъжностни лица има потенциал да рефлектира и върху усещането за корупция, тъй като гражданите ги познават лично и контактуват пряко с тях (например кметове на кметства и др.).

Колкото до останалите два показателя (степен на засегнат интерес и степен на обществена значимост и публичен интерес), предвид обстоятелството, че критерии за тяхното определяне не са нормативно формулирани, се приема, че преценката дали даден случай принадлежи към посочената категория, към момента е изцяло в правомощията на съответните прокуратури в страната, които наблюдават и разследват досъдебните производства, като се съобразяват конкретните фактически обстоятелства на всеки случай.

Разбирането на Прокуратурата е, че идентифицирането на случаи, характеризиращи се с особена сила на засегнат интерес (в това число и публичен), зависи от престъпленията, които оказват съществено влияние както върху интересите на обществото и на държавата, така и върху правата на отделната личност. В този контекст се преценяват характерът и важността на засегнатите обществени отношения; интензитетът на посегателството спрямо общественозначими обекти; настъпването на трайно негативни икономически, социални и политически последици, вкл. загубата на доверие в институциите и с принос към намаляване на усещането за справедливост; значителното разпиляване на публични средства; наличието на публичен дебат и заострено обществено внимание по въпроси от предмета на наказателното производство, специфика на личността на обвиняемите с оглед на обществената им позиция; системност при извършването на деяния, които водят до ерозиране на институционалната среда за работа и живот в страната; вид и характер на актуални за дневния ред на държавата престъпни посегателства и др.

• Съобразени са констатациите и препоръките на Европейската комисия, отправени в хода на процедурата по установяване степента на изпълнение на етап 222 от Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), касаещ законодателните изменения за гарантиране на ефективността на наказателното производство и подобряване на отчетността на главния прокурор.

➤ В първия раздел на доклада са представени общи данни за делата, образувани за корупционни престъпления: резултати и тенденции в противодействието им и съществени актуални и специфични фактори за ефективността на органите на досъдебното производство и другите правоприлагачи органи, ангажирани с противодействието на тази категория престъпления. Коментирани са осъществени промени в законодателството и необходимостта от нови законови разрешения, като са направени конкретни експертни предложения.

Посочени са предприетите вътрешни организационни, методически, квалификационни и други мерки през отчетния период и в предходните години, които са

¹² Напр. това могат да бъдат и документни престъпления.

¹³ Приложение № 2 - списък с длъжностите по Образец 1.

предпоставили в значителна степен съществуващата организация на работа и взаимодействие по дела от тази категория.

Представени са съществуващи предизвикателства в дейността на прокуратурата и на разследващите органи от организационен, кадрови, материален, финансов и от друг характер (разрешени през периода и останали актуални), както и необходими мерки.

➤ В раздел втори от доклада е включена информация за наблюдавани, образувани и приключени дела за корупционните престъпления от висок обществен интерес. Представена е обобщена информация за фазата, на която се намират делата, сроковете за извършване на разследванията, за решенията на съда по внесените прокурорски актове, броя на осъдителните и оправдателните присъди и нормативните основания за приключване на производствата. Статистическите данни са в обобщен и синтезиран вид, в таблици и графики и е извършена съпоставка спрямо данните за 2023 г.¹⁴, а където е възможно е направено сравнение и за тригодишен период.

Извършен е анализ на качеството на обвинителните актове и основанията за връщането на дела от съда на прокуратурата, групирани по основни причини, както и постановените оправдателни съдебни актове, влезли в сила, като са посочени съответните мотиви на съда.

Взети са предвид обобщените доклади на административните ръководители на апелативните прокуратури за състоянието на делата за корупционни престъпления, образувани в апелативните райони, докладите за дейността на отделите от Върховната касационна прокуратура¹⁵ и на Националната следствена служба, както и относими данни от докладите на Министерството на вътрешните работи, Министерството на от branата и от предоставена от Комисията за противодействие на корупцията (КПК) информация¹⁶.

➤ В последния раздел (трети) на доклада са изведени актуалните приоритети в дейността на Прокуратурата на Република България.

¹⁴ От първия доклад на главния прокурор по реда на чл. 138а, ал. 2 ЗСВ, внесен на 30.04.2024 г. в Народното събрание.

¹⁵ Върховна прокуратура съгласно ЗИДКРБ (обн. ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г.), а сега Върховна касационна прокуратура, съгласно ЗИДЗСВ (обн. ДВ, бр. 6 от 21.01.2025 г.).

¹⁶ Изпратена по повод писмо на главния прокурор във връзка с изготвянето на годишния доклад за 2024 г.

РАЗДЕЛ ПЪРВИ

ОБЩИ ДАННИ ЗА ДЕЛАТА, ОБРАЗУВАНИ ЗА КОРУПЦИОННИ ПРЕСТЬПЛЕНИЯ

I. РЕЗУЛТАТИ И ТЕНДЕНЦИИ В ПРОТИВОДЕЙСТВИЕТО НА КОРУПЦИОННИТЕ ПРЕСТЬПЛЕНИЯ

В обобщен вид данните за делата, образувани за всички корупционни престъпления¹⁷ през 2024 г., и съпоставката им с данните за предходните две години са представени в следващата таблична форма.

№	Показатели	2022 г.	2023 г.	2024 г.
1.	Наблюдавани досъдебни производства (ДП) ¹⁸	2 777	2 857	2 756
2.	Новообразувани ДП за периода	848	1 063	886
3.	Приключени ДП през периода	1 072	1 146	1 138
4.	Неприключени ДП от разследващ орган в края на периода	1 358	1 462	1 385
5.	Решени ДП от прокурор за периода	1 335	1 317	1 293
6.	Внесени в съда ДП	281	252	264
6а.	Видове прокурорски актове, внесени в съда	288	255	266
	обвинителни актове	231	219	218
	споразумения по чл. 381 НПК	51	30	37
	предложението по чл. 78а НПК	6	3	5
	споразумения по чл. 375а, ал. 1 НПК ¹⁹	–	3	6
6б.	Брой предадени на съд лица	332	313	331
7.	Прекратени ДП от прокурор	715	847	825
8.	Спрени ДП от прокурор	125	107	104
9.	Върнати от съда дела на прокуратурата	51	41	39
10.	Осъдени и санкционирани лица, с влязъл в сила съдебен акт	227	226	224
11.	Оправдани лица, с влязъл в сила съдебен акт	48	40	44

1. Наблюдавани и приключени досъдебни производства

Видно от съпоставителната таблица, броят на наблюдаваните досъдебни производства (ДП), образувани за корупционни престъпления през 2024 г., намалява съответно с 3.5% спрямо 2023 г. и с 0.8% спрямо 2022 г. Това се дължи на намаление на броя на новообразуваните ДП – с 16.7% спрямо предходната отчетна година, но спрямо 2022 г. се отчита увеличение с 4.5%.

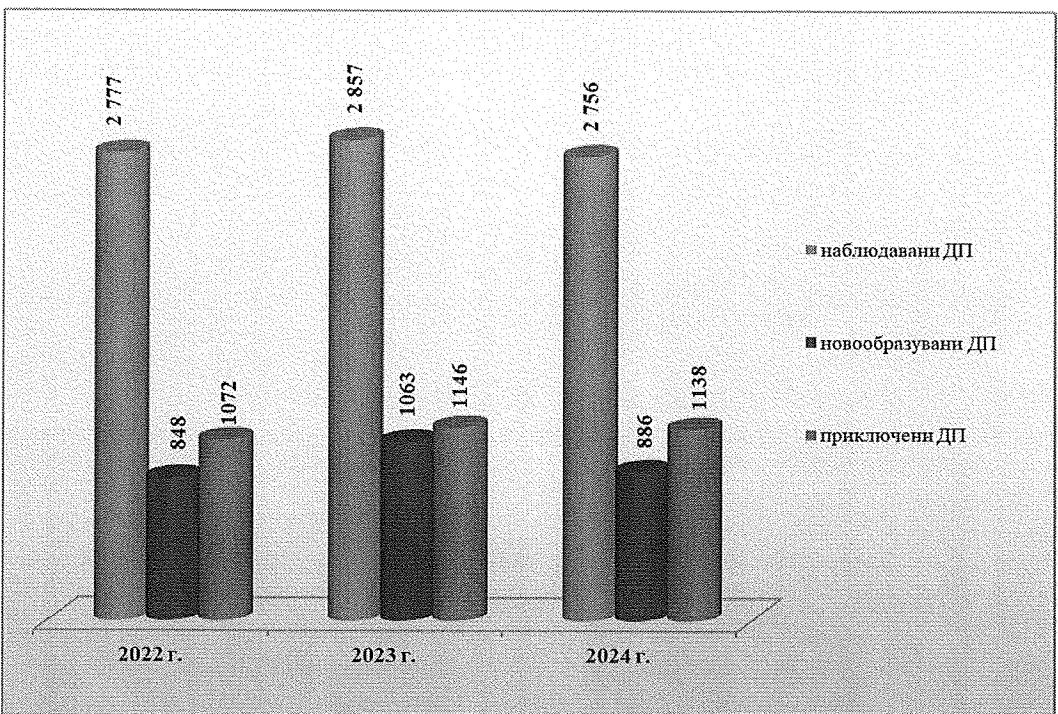
Разследването е приключило по 1 138 ДП, като делът им спрямо общо наблюдаваните досъдебни производства съставлява 43%, при 40.1% през 2023 г. и 38.6% през 2022 г. В тригодишния период се наблюдава положителна тенденция на нарастване на този дял.

¹⁷ Съобразно Единния каталог на корупционните престъпления – Вж. бел. № 8.

¹⁸ В обхвата на наблюдаваните досъдебни производства се включват: новообразуваните ДП през отчетния период, неприключените ДП от разследващ орган в края на предходния отчетен период, нерешените ДП от прокурор в края на предходния отчетен период, получените по компетентност ДП през отчетния период, върнатите от съда, както и от прокурор (вкл. ДП, решени в предходни периоди, но върнати през отчетния период), възстановените през отчетния период ДП, обединените (присъединени) и разделените ДП.

¹⁹ Процесуалната норма е въведена със ЗИДНПК, обн. ДВ, бр. 48 от 2023 г., който регламентира възможност за решаване на делото със споразумение при наличие на основанията по чл. 78а НК.

Графично съпоставените показатели за трите отчетни години са представени във фиг. 1.

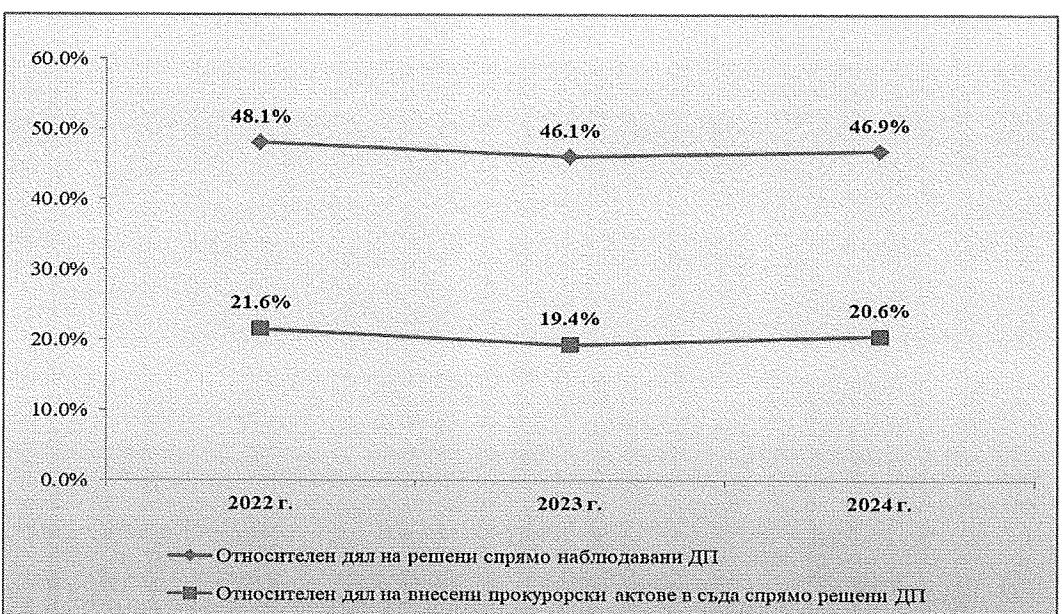

Фиг. 1. Наблюдавани, новообразувани и приключени ДП

2. Решени досъдебни производства от прокурор

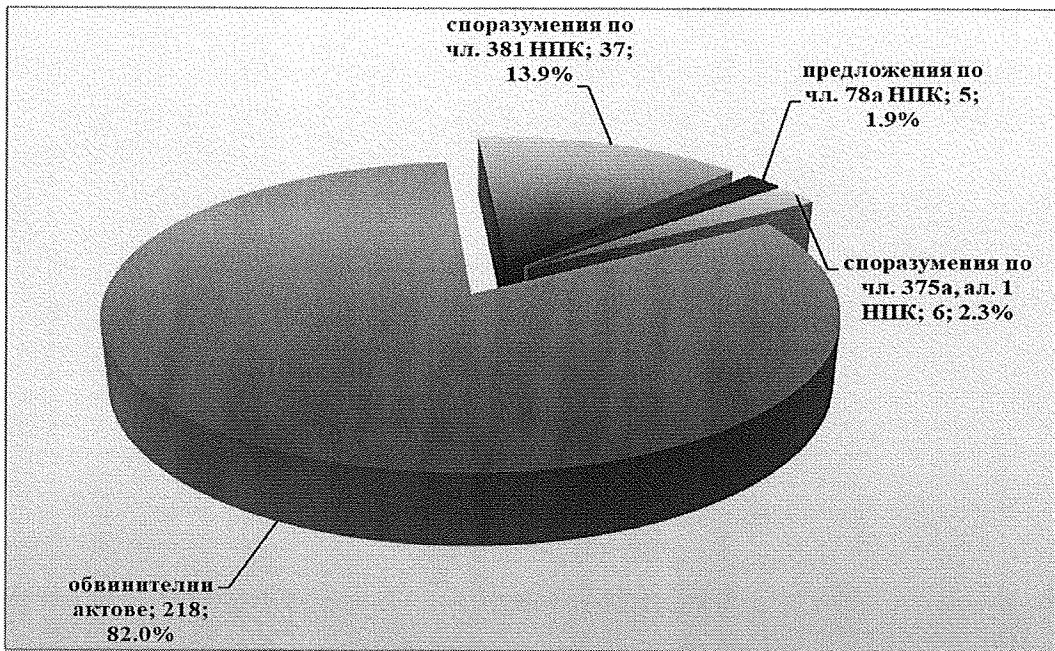
Решени от прокурор са 1 293 дела или 46.9% от наблюдаваните ДП, като през предходната година този дял е бил 46.1%, а през 2022 г. – 48.1%.

В съда са внесени 266 прокурорски акта, което е с 4.3% повече спрямо 2023 г. и със 7.6% по-малко спрямо 2022 г. Идентично съотношение за тригодишния период се наблюдава и при относителния им дял спрямо решените от прокурор досъдебни производства, като през 2024 г. този дял е с 1.2 процентни пункта по-висок спрямо 2023 г., но с 1 процентен пункт по-нисък спрямо 2022 г. На съд са предадени с 5.8% повече лица спрямо 2023 г. и с 0.3% по-малко спрямо 2022 г.

Фиг. 2. Решени спрямо наблюдаваните ДП и внесени прокурорски актове в съда спрямо решените ДП

От внесените в съда през 2024 г. 266 прокурорски акта – 82% са обвинителни актове, 13.9% – споразумения по чл. 381 НПК, 1.9% – предложения по чл. 78а НПК и 2.3% – споразумения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по реда на чл. 375а, ал. 1 НПК. Независимо, че през 2022 г. внесените в съда прокурорски актове са с 8.3% повече спрямо 2024 г., дялът на обвинителните актове, спрямо общия брой прокурорски актове, внесени в съда, е с 1.8 процентни пункта по-висок през настоящия отчетен период (82%). През 2023 г. (85.9%) този дял е с 3.9 процентни пункта по-висок спрямо 2024 г.

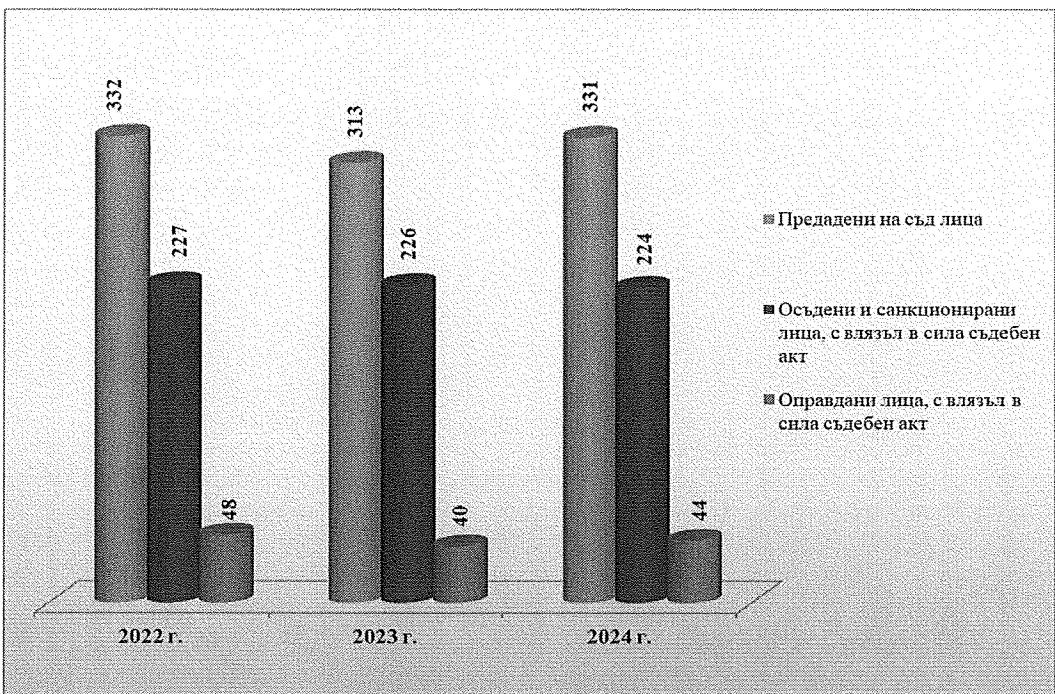
Фиг. 3. Прокурорски актове, внесени в съда през 2024 г.

Прокурорите са се произнесли с акт за прекратяване на наказателното производство по 825 ДП, което съставлява 63.8% от решените ДП. Отчита се намаление на прекратените дела спрямо 2023 г. и увеличение спрямо 2022 г. както в абсолютни стойности, така и като дял спрямо решените ДП – 847 прекратени ДП или 64.3% през 2023 г. и 715 прекратени ДП или 53.6% през 2022 г. Отчетените данни както за броя на прекратените ДП, така и за дела им спрямо решените ДП трябва да се разглеждат в пряка зависимост от събранныте в хода на разследването доказателства със способите, регламентирани в НПК, поради което това не би следвало да бъде оценявано, само на това основание, като негативен показател за ефективността на прокурорската дейност.

3. Решения на съда по внесените прокурорски актове. Върнати от съда дела

Осъдените и санкционирани лица за корупция с влязъл в сила съдебен акт през 2024 г. са 224, като за тригодишния период техният брой намалява съответно с 0.9% спрямо 2023 г. и с 1.3% спрямо 2022 г.

Оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт са с 10% повече спрямо предходната година, но с 8.3% по-малко спрямо 2022 г. В абсолютни стойности оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт през настоящия отчетен период са 44, при 40 през 2023 г. и 48 през 2022 г. Дялът им спрямо всички лица с постановен окончателен съдебен акт за корупция през 2024 г. е 16.4%, което е с 1.4 процентни пункта повече спрямо 2023 г., но с 1.1 процентен пункт по-малко спрямо 2022 г. Видно от данните за тригодишния период стойностите по този показател са динамични.

Фиг. 4. Предадени на съд лица, осъдени и санкционирани лица, с влязъл в сила съдебен акт и оправдани лица, с влязъл в сила съдебен акт

И през настоящия отчетен период продължава наблюдаваната за последните две години позитивна тенденция на намаляване на броя на върнатите от съда дела за корупционни престъпления – върнати са 39 дела, което е с 4.9% по-малко спрямо 2023 г. (41 дела) и с 23.5% по-малко спрямо 2022 г. (51 дела). Намаление се отчита и в дела им спрямо внесените в съда прокурорски актове, съответно с 1.4 процентни пункта спрямо предходната отчетна година и с 3 процентни пункта спрямо 2022 г.

Фиг. 5. Върнати дела от съда спрямо внесените прокурорски актове и оправдани лица с влязъл в сила оправдателен съдебен акт спрямо всички лица, с влязъл в сила съдебен акт

4. Резултати по делата за корупционни престъпления по видове съобразно Единния каталог на корупционните престъпления (Каталога)

Резултатите по делата за корупционни престъпления по видове, съобразно Единния каталог на корупционните престъпления, са представени в следващите таблици.

Корупционни престъпления по сегменти	Наблюдавани ДП	Новообразувани ДП	Прекратени ДП	Внесени в съда прокурорски актове	Осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт	Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт
Общо	2 756	886	825	266	224	44
Същински корупционни престъпления	268	107	55	84	72	8
Престъпления на длъжностни лица с вероятен корупционен мотив	1 211	321	372	65	54	14
Злоупотреба със служебно положение на длъжностни лица и престъпления на недължностни лица с вероятен корупционен мотив	1 277	458	398	117	98	22

Анализът на данните, разграничени по сегментите съобразно Каталога, показва, че с най-голям дял са наблюдаваните досъдебни производства, образувани срещу длъжностни лица за злоупотреба със служебно положение и за престъпления на недължностни лица с вероятен корупционен мотив, които съставляват 46.3% от общо наблюдаваните ДП, образувани за корупция. Респективно най-много са и внесените в съда прокурорски актове и осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт за тази категория престъпления.

Наблюдаваните досъдебни производства, образувани за престъпления, попадащи в първи сегмент – същински корупционни престъпления, са с дял от 9.7% от общо наблюдаваните ДП. Делът на осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт за същински корупционни престъпления е 32.1% от всички осъдени и санкционирани лица с окончателен съдебен акт за корупция.

Същински корупционни престъпления по видове (първи сегмент от Единния каталог)	Наблюдавани ДП	Новообразувани ДП	Прекратени ДП	Внесени в съда прокурорски актове	Осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт	Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт
Общо	268	107	55	84	72	8
Чл. 224 НК	0	0	0	0	0	0
Чл. 225б НК	2	0	1	1	0	0
Чл. 225в НК	2	1	0	0	1	1

<i>Подкуп</i> чл. 301 – 307 НК	260	104	54	83	71	7
<i>Други</i>	4	2	0	0	0	0

През 2024 г. за *подкуп* (чл. 301 – чл. 307 НК) са образувани 104 (133; 133)²⁰ ДП, в съда са внесени 83 (85; 79) прокурорски акта, срещу 98 (88; 94) лица. С влязъл в сила съдебен акт са осъдени 71 (96; 80) лица, а 7 (8; 0) лица са оправдани. По чл. 225в НК, с влязъл в сила съдебен акт е осъдено едно лице и 1 лице е оправдано.

<i>Престъпления на дължностни лица с вероятен корупционен мотив (втори сегмент от Единния каталог)</i>	<i>Наблюдавани ДП</i>	<i>Новообразувани ДП</i>	<i>Прекратени ДП</i>	<i>Внесени в съда прокурорски актове</i>	<i>Осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт</i>	<i>Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт</i>
Общо	1 211	321	372	65	54	14
<i>Безстопанственост</i> чл. 219, ал. 3 и ал. 4	42	6	9	3	0	3
<i>Неизгодна сделка</i> чл. 220	142	41	36	1	1	0
чл. 254а	8	3	2	0	0	0
<i>Престъпления по служба</i> чл. 282 – чл. 285	478	116	127	11	7	3
чл. 294, ал. 4	8	4	3	1	0	0
<i>Документни престъпления</i> чл. 310 - 311	446	123	162	44	43	8
<i>Други</i>	87	28	33	5	3	0

За *престъпления по служба* (чл. 282 – чл. 285 НК) са образувани 116 (148; 173) ДП, в съда са внесени 11 (6; 11) прокурорски акта, срещу 23 (6; 12) лица. С влязъл в сила съдебен акт са осъдени 7 (9; 10) лица, а оправдани са 3 (4; 11) лица.

При *документните престъпления* с корупционен мотив (чл. 310, ал. 1 и чл. 311, ал. 1 НК) новообразуваните ДП са 123 (141; 143), внесените в съда прокурорски актове са 44 (40; 49) срещу 62 (60; 58) лица. Осьдени с влязъл в сила съдебен акт са 43 (31; 43) лица, оправдани са 8 (10; 8) лица.

²⁰ Данните, представени в скобите, съответстват на данните за 2023 г. и за 2022 г.

Злоупотреба със служебно положение на длъжностни лица и престъпления на недължностни лица с вероятен корупционен мотив (<i>трети сегмент от Единния каталог</i>)	Наблюдавани ДП	Новообразувани ДП	Прекратени ДП	Внесени в съда прокурорски актове	Осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт	Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт
Общо	1 277	458	398	117	98	22
<i>Престъпления против политическите права Чл. 167 – чл. 169</i>	385	229	219	22	21	8
<i>Присвоявания Чл. 201 – чл. 203</i>	789	196	134	90	71	11
<i>Други</i>	103	33	45	5	6	3

За престъпления против политическите права (изборни престъпления по чл. 167 – 169 НК) са образувани 229 (353; 83) досъдебни производства, внесените в съда прокурорски актове са 22 (29; 33) срещу 25 (41; 38) лица. С влязъл в сила съдебен акт за престъпления против политическите права са осъдени 21 (24; 24) лица и 8 (4; 3) лица са оправдани.

За присвоявания (чл. 201 – чл. 203 НК) са образувани 196 (183; 192) досъдебни производства, внесените в съда прокурорски актове са 90 (80; 99) срещу 104 (98; 107) лица. С влязъл в сила съдебен акт за длъжностно присвояване са осъдени 71 (56; 62) лица и 11 (9; 23) лица са оправдани.

II. СЪЩЕСТВЕНИ СПЕЦИФИЧНИ ФАКТОРИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ОРГАНИТЕ НА ДОСЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО И ДРУГИТЕ ПРАВОПРИЛАГАЩИ ОРГАНИ, АНГАЖИРАНИ С ПРОТИВОДЕЙСТВИЕТО НА КОРУПЦИОННИТЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ. НЕОБХОДИМИ МЕРКИ

Борбата с корупцията е сред приоритетните задачи на Прокуратурата на Република България, на която с Конституцията е възложено правомощие да привлече към наказателна отговорност лицата, извършили престъпления от общ характер, както и да поддържа обвинението пред съда по образуваните наказателни дела. ПРБ реагира при всеки сигнал и данни за деяния, касаещи осъществяване на съответен състав на престъпление по НК във всяка конкретна сфера на проявление на корупционно поведение²¹.

Несанкционираната корупция на високо равнище (по високите етажи на властта), освен че дълбоко засяга управленската компетентност във връзка с вземане на решения за разпореждане със значителни ресурси, в т.ч. и от европейските фондове, има негативен ефект и за създаването на прецеденти на корупционни практики, които се предават на по-ниските нива на държавната и обществена йерархия и това по своеобразен начин стимулира развитието на други форми на корупция в останалите сфери на обществения живот.

²¹ Корупция в сферата на публичната власт, политическа и икономическа корупция, корупция в съдебната система и правоохранителните органи, корупция в сферата на обществените услуги, обществените поръчки, бизнеса.

Постигането на по-добра ефективност на разследванията и на солидни окончателни резултати по делата за корупция²² е обусловено от множество специфични фактори от обективен и субективен характер, основните от които се разглеждат в настоящия раздел.

Динамиката в обществените отношения, съответно в нормативното и ресурсното обезпечаване на дейността по противодействието на корупцията

И през 2024 г. обществено-политическата динамика дава своето непосредствено отражение върху състоянието на правноинституционалната среда. От една страна, нестабилността в законодателната и изпълнителната власт не позволява своевременното формиране/обновяване на съставите на важни държавни (регулаторни, административни, контролни и други) органи, съответно предизвиква чести кадрови промени (МВР, АДФИ и пр.). Все още не е избран новият състав на Комисията за противодействие на корупцията, не са приети съответните съвместни инструкции, предвидени в Закона за противодействие на корупцията (чл. 38, ал. 2, чл. 41, ал. 2). Същевременно, проведените предсрочни парламентарни избори (09.06.2024 г.; 27.10.2024 г.) концентрират в продължителни периоди значителен ресурс на правоохранителните и правоприлагашите органи във връзка с обезпечаване на законосъобразното им произвеждане, което влияе както на разкриваемостта на корупционните престъпления, така и на структурата на регистрираната и разкритата престъпност, доколкото противодействието на корупцията изисква висока степен на проактивност.

Превенция на корупционната престъпност

Превенцията има съществена роля за противодействие на престъпността и за ограничаване влиянието на общите и специфичните криминогенни фактори (причините и условията)²³. Посредством осъществяване от органите на държавната и местната власт, частния сектор и обществеността²⁴ на подходящи и координирани превантивни мерки може да бъде постигната стабилна правноинституционална среда, която да гарантира (обеспечи) ефективно противодействие на корупционни деяния и създаване на гаранции, че лицата, заемащи публични длъжности, изпълняват правомощията или задълженията си честно и почтено, при спазване на Конституцията и законите на страната.

В тази връзка, от ключово значение е създаването на стабилно, непротиворечно, съобразено с актуалните обществени явления и хармонизирано с международните стандарти законодателство и ефективно функционираща в изпълнителната власт система от добре взаимодействащи институции.

Съществена роля за успешни превантивни мерки има също съдебната власт, защото неизбежното, своевременно и справедливо санкциониране на корупционните прояви има силен предупредително-възпиращ ефект спрямо гражданите.

Остава актуална констатацията, че превенцията на корупционната престъпност не се реализира в пълна степен²⁵.

²² Като се имат предвид констатацията в доклада на ЕК относно върховенството на закона в България за 2024 година (от 24.07.2024 г.) за „*липса на напредък до момента по отношение на гарантирането на по-добра ефективност на разследванията и постигането на солидни резултати по отношение на наказателното преследване и окончателните съдебни решения по дела за корупция по високите етажи на властта*“ и отправената препоръка за „*осигуряване на солидни резултати по отношение на разследванията, наказателното преследване и окончателните съдебни решения по дела за корупция по високите етажи на властта и гарантиране на ефективната работа на Комисията за противодействие на корупцията*“.

²³ Вж. Концепция за наказателна политика за периода 2020 - 2025 г., Решение № 318 на МС от 11.05.2020 г. Също и Национална стратегия за превенция и противодействие на корупцията в Република България (2021 – 2027 г.)

²⁴ Вж. Стратегия за превенция на престъпността (2021 – 2030 г.).

²⁵ Вж. и Стратегия за превенция на престъпността (2021 – 2030 г.), т.IV. ОСНОВНИ ИЗВОДИ.

Независимост, методическо ръководство и отчетност на прокуратурата

Със ЗИДКРБ²⁶ в глава „Съдебна власт“ от Конституцията бяха направени промени в структурата на прокуратурата, като с новата редакция на разпоредбата на чл. 126, ал. 1 бе прието, че тя е в съответствие с тази на съдилищата, разглеждащи наказателни дела. По силата на промените в ал. 2 на чл. 126 КРБ, правомощията на главния прокурор за упражняване на методическо ръководство върху дейността на всички прокурори бяха сведени само до възможността той да утвърждава по предложение на Върховната прокуратура методически насоки (подлежащи на обжалване пред Върховния административен съд).

Измененията в нормите на чл. 127, т. 5 и т. 6 КРБ ограничиха правомощията на прокуратурата до възможността да предприема действия за оспорване на незаконосъобразни актове само пред съда, в предвидените в закона случаи.

С Решение на Конституционния съд²⁷ повечето от измененията в частта за съдебната власт бяха обявени за противоконституционни. Същевременно, измененията, свързани с ограничаване правомощията на прокуратурата по отношение на възможността да предприема действия за отмяна на незаконосъобразни актове и да участва в граждански и административни дела в предвидени от закон случаи, доведе до закриване на Върховната административна прокуратура.

Итензитет и качество на сигналната функция (сезирането)

Обемът на образуваните дела за корупционни престъпления е в пряка зависимост от интензитета и качеството на сигналната функция – конкретно колко и с каква пълнота и достоверност са постъпващите сигнали до компетентните правоохранителни органи и до прокуратурата от граждани, представители на бизнеса, от длъжностни лица и институции, на които са станали известни конкретни корупционни практики. Развиването и прилагането на ефективни и координирани антикорупционни мерки, които да насърчават участието на обществото е ангажимент, който държавата е поела съгласно Конвенцията на ООН срещу корупцията²⁸.

Итензитетът на сигналната функция е силно обусловен от естеството и спецификата на корупционните деяния – те са в изгода за всеки от участниците, за които няма интерес да изнесат каквото и да било сведения и да уведомят/сигнализират компетентните институции.

Допълнителен фактор за ограничения брой уведомления са и недостатъчно висока степен на доверие към правоохранителните институции и органите на съдебната власт и евентуални опасения във връзка с качеството на защита на лицата, подаващи сигнали. В тази връзка позитивно (като фактор за стимулиране на съдействието от страна на гражданите) се отчита приетият Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения²⁹. Този закон, наред с регламентираното обществено задължение за гражданите и длъжностните лица в НПК за уведомяване при узнаване за извършеното

²⁶ Обн. ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г.

²⁷ Решение № 13 от 26.07.2024 г. по к.д. № 1/2024 г., обн., ДВ, бр. 66 от 6.08.2024 г.

²⁸ Съгласно чл. 5 от Конвенцията на ООН срещу корупцията (ратифицирана със закон, приет от 40-ото Народно събрание на 03.08. 2006 г. – ДВ, бр. 66/2006 г.), Република България като страна по нея през 2006 г. се е задължила да предприеме такива мерки.

²⁹ Обн., ДВ, бр. 11 от 02.02.2023 г., в сила от 04.05.2023 г.; изм. и доп.; вж. и чл. 20, ал 3 от цитирания закон по отношение на данни за престъпления, извършени от лицата, заемащи публични длъжности по чл. 6, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията. Независимо от последвалите три изменения още през 2023 г., поради установено неточно транспониране на някои от текстовете на Директива (ЕС) 2019/1937 в момента се обсъждат редица промени, които имат за цел да разширят и укрепят защитата, която действащият закон предоставя както по отношение на лицата, сигнализиращи за нередности, така и по отношение на срока за образуване на проверка на сигналите и незабавното задължение за потвърждаване и своевременно преддаване на получената информация. Същевременно, в публичното пространство се обсъжда доколко предвидените санкции спомагат адекватна защита на подателите на сигнали.

престъпление от общ характер³⁰ и приложението на Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство³¹, в сериозна степен подпомагат проявата на по-висока степен на готовност за сигнализиране на компетентните органи, при законовите гаранции за защита и поверителност.

Наред с изграждането на култура на обществена нетърпимост към корупционни проявления изобщо и недопускане на извършването им, в т. ч. пряко или косвено участие в корупционни практики, особено съществен фактор за засилване на сигналната функция за деяния с такъв характер е *ефективната работа на контролните и регуляторните органи*. Това изисква укрепване и поддържане на техния професионален капацитет за разпознаване на корупционни практики и поведение, респективно за своевременно и качествено (с нужната пълнота) сигнализиране за престъпления с корупционен елемент. Данните в раздел втори от доклада сочат относително нисък дял (8.5%) на получените уведомления от контролни органи, довели до образуване на досъдебни производства за корупционни престъпления от висок обществен интерес.

Особености в проявленето и в механизма на извършване на корупционните престъпления. Предизвикателства към компетентните органи

Създаването на подходяща нормативна рамка и разкриването на престъпленията са от компетентност на други държавни органи (различни от прокуратурата), съгласно конституционния принцип за разделение на властите. Същевременно, ефективното разследване (всестранно, обективно и пълно, в законоустановените срокове) е отговорност и правомощие на органите на досъдебното производство, но същото в сериозна степен е предпоставено от спецификите на този вид престъпна дейност.

В преобладаващата си част корупционните престъпления са с *латентен характер* основно по причина, че участниците имат еднопосочни интереси от преследваната полза и от прикриване на факта на извършването, с цел избягване на санкционирането им. Разследване срещу лица, заемащи висши държавни длъжности, засяга влиятелни обществени личности, поради което може да срещне противодействие от различен характер: чрез отделни политики (напр. законодателни инициативи за реформа на съдебната система), чрез медиен натиск или посредством използването на законови процедури (като сезиране на Висшия съдебен съвет и Инспектората на ВСС). Работата по такива производства също обично е съпроводена с изключително активно процесуално поведение на обвиняемите, насочено към изграждане на защитни версии, забавяне на процеса чрез разнообразни искания за събиране на нови доказателства и издирване на лица; дискредитиране на свидетелски показания; привличане на лъжесвидетели; създаване на пречки за събиране на доказателства и т.н.

Предизвикателство представляват и *механизмите на осъществяване на деянията* от тази категория, които не проявяват видимо външно установими признания на противоправност, тъй като са свързани с упражняване на съответни функции по служба в конкретна сфера и са уредени в специални нормативни актове. В немалко случаи вредоносното управленско решение е резултат от поредица от действия на различни длъжностни лица, част от които невинаги са неправилни или незаконни поотделно, но в съвкупност водят до корупционна облага. Допълнителни предизвикателства са сериозната професионална квалификация на част от извършителите, която спомага прикриването на

³⁰ Чл. 205, ал. 1 НПК „Когато узнаят за извършено престъпление от общ характер, гражданините са обществено задължени да уведомят незабавно орган на досъдебното производство или друг държавен орган.“; чл. 205, ал. 2 НПК „Когато узнаят за извършено престъпление от общ характер, длъжностните лица трябва да уведомят незабавно органа на досъдебното производство и да вземат необходимите мерки за запазване на обстановката и данните за престъплението.“.

³¹ Обн. ДВ, бр. 103 от 23.11.2004 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 80 от 24.09.2021 г.

престъпното деяние и затруднява неговото доказване, както и обстоятелството, че разкриването на престъплениета от разглежданата категория често зависи от приобщаването към делото на голям обем документация, която обичайно се съхранява в организациите и учрежденията, ръководени от разследваните лица (това предпоставя забавяне и/или отказ от предоставянето им на контролните, resp. и на разследващите органи).

Затруднения в разследването на престъпления с корупционен характер (особено силно изразени при длъжностните) пораждат използването на електронни услуги и операции, виртуалната комуникация (онлайн поръчки, договаряне и плащания) и широкото навлизане на електронните документи в документооборота.

Посочените специфики изискват постоянна специализация, високи нива на професионална компетентност и проактивен подход от страна на контролните органи, на компетентните институции за разкриването на корупционните престъпления и на органите на досъдебното производство, вкл. и ангажирането на квалифицирани и опитни експерти за изготвяне на компютърно-технически и съдебно-счетоводни експертизи.

Безусловно, способстващи за успешното приключване на делата са стриктното спазване на процесуалните правила, правилното приложение на материалния закон и отговорното отношение на прокурорите при осъществяване на службните им задължения – все изисквания, важащи за работата по всички престъпления.

Факт е обаче, че конкретно по дела за корупционни престъпления слабостите на обвинителната дейност създават много сериозни рискове и рефлектират в най-висока степен върху доверието на обществеността към съдебната система. Това изиска извършване на задълбочена преценка на основанията за търсене на наказателна отговорност. Практиката да се образуват наказателни производства и да се повдигат обвинения за общи длъжностни престъпления, без да се полагат усилия за конкретизиране на състава на престъплението, невинаги води до положителни резултати. Именно неяснотата какво престъпление се разследва и какви точно обстоятелства подлежат на доказване, е една от основните причини за последващо прекратяване на дела (най-вече при деяния с бланкетни елементи – например, вж. съотношението между внесените прокурорски актове в съда и прекратените ДП за престъпления по служба). Внимателно следва да се преценява също, дали деяния, които по естество си представляват административни и дисциплинарни нарушения, да бъдат квалифицирани като общи длъжностни престъпления или безстопанственост, без да се полагат усилия за търсене на друг вид отговорност.

Ключово значение за ефективността на разследването е пълноценното взаимодействие между разследващия орган и наблюдаващия прокурор, особено за правилното определяне на предмета на доказване по дадено дело и точното формулиране на задачите и начините за тяхното изпълнение.

Продължителността на разглеждане на делата в досъдебната и в съдебната фаза често е значителна, което води до затруднение за повторното събиране на доказателства в случаите на ново разглеждане на делото; изтичане на абсолютната давност за наказателно преследване, укриване, смърт или тежко заболяване на подсъдимия, както и до обосноваване на налагането на наказание около и под предвидения от закона минимум.

От съществено значение е формирането на еднопосочна съдебна практика. Проучването на разгледаните по същество от ВКС през 2024 г. дела за корупционни престъпления, извършени от лица по чл. 6 ЗПК, установява колебания при определяне на съответната правна квалификация при произнасянето на различните инстанции по един и същ случай.

Адекватното разследване предполага и задълбочено изследване на връзките между корупционното деяние и други престъпления – най-вече организираната престъпност и

изпирането на пари. Решаващо значение за по-висока резултатност е приемането на своевременни действия за провеждане на паралелно финансово разследване относно имущественото състояние на деца (при необходимост и на неговото обкръжение, вкл. съпричастност или ползване на юридическо лице) и извършване на задълбочен анализ на притежаваните активи (респ. разходи), както с цел установяване на връзката им с престъпната проява, така и за обезпечаване на подлежащо на отнемане имущество.

Доброто взаимодействие между наблюдаващия прокурор и разследващите органи следва да бъде стимулирано, тъй като екипният подход на работа може да обезпечи качествено и своевременно наказателно производство. Съвместното планиране, организация и координация, при осъществяване на първоначалните и неотложни процесуални действия, са от първостепенна важност за ограничаване на пропуски и грешки, които могат да направят невъзможно последващото събиране на относими годни доказателства.

От значение също е и максималната конфиденциалност по делото. Оповестяването на информация в средствата за масово осведомяване за образуването и напредъка по дела за корупция, както и по всяко друго дело, следва да бъде балансирано, съобразно допустимите от закона граници и интересите на обществото да бъде информирано.

Съществен фактор за ефективността е също доброто кадрово обезпечаване на разследващите инспектори от Комисията за противодействие на корупцията, което е с висока степен на актуалност в контекста и на посоченото в Доклада на ЕК за върховенство на закона за 2024 г. опасение в следната насока: „*сериозно предизвикателство пред разследващите инспектори от Комисията за противодействие на корупцията, чиято дейност стартира на 01.03.2024 г., създава законовата регламентация*³², *съгласно която те трябва да продължат работата по неприключени досъдебни производства, разследвани до тази дата от други органи.... Липсата на законова регламентация започнатите (висящите) дела да бъдат довършени от органите, пред които са висящи, а не да се възлагат на новоназначените в КПК разследващи инспектори, може да „доведе до липса на капацитет и оперативни трудности“*“. В този смисъл активността на наблюдаващите прокурори съществено предпоставя ефективното взаимодействие с разследващите инспектори от Комисията за противодействие на корупцията и срочното приключване на делата.

Не е преувеличено да се обобщи, че работата по дела от тази категория представлява сериозно изпитание за способностите и независимостта на правозащитната система като цяло и на магистратите и разследващите органи, работещи по тях. Същевременно тя не намира достатъчно адекватно отражение при измерване на натовареността на прокурорите и при оценката по показателите за тяхната атестация (крайните резултати, измервани съгласно законовите критерии като оправдателни присъди, връщане за доразследване, осъдителни присъди, също водят до негативна оценка на работата на магистратите, работили по тях), което може да доведе и до ниска мотивация.

Взаимодействие между компетентните институции. Междудаударно сътрудничество

Пълноценното сътрудничество между компетентните институции предопределя в изключителна степен способността на държавата да противодейства на корупцията.

Своевременната реакция и проактивният подход от страна на компетентните органи, в чийто правомощия е включено разкриването на корупционно поведение (ДАНС,

³² В ПЗР на Закона за противодействие на корупцията липсва разпоредба, която да посочва органа, който следва да довърши неприключените досъдебни производства. Поради това, след 01.03.2024 г. разследването по досъдебните производства по посочените в чл. 194, ал. 6 НПК престъпления, извършени от лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК, не са от материалната компетентност на органите по чл. 194, ал. 1-5 НПК. Този извод следва от начина на формулиране на разпоредбата на чл. 195, ал. 6 НПК, като хипотезата на чл. 194, ал. 1, т. 4 НПК е изрично изключена като възможност.

МВР и др.), следва да бъдат съчетани и с осигуряване на високо качество (изчерпателност и всеобхватност) на събираната от тях и предоставяна на прокуратурата информация³³.

Съобразно своята компетентност, Прокуратурата на Република България взаимодейства с други органи, имащи отношение към противодействието на корупцията, като Комисията за противодействие на корупцията и Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество³⁴. ПРБ има ангажименти по специалните закони (Закона за противодействие на корупцията и Закона за отнемане на незаконно придобито имущество (ЗОНПИ)) за представяне на тези комисии на изчерпателно регламентирана обратна информация (за образувани дела съобразно компетентността на разследващите инспектори от КПК, респ. постановени откази от образуване на досъдебно производство, прекратени и спрени досъдебни производства, внесени обвинителни актове, постановления с предложение за освобождаване на деца от наказателна отговорност с налагане на административно наказание или на споразумение за решаване на делото в съда, взети обезпешителни мерки върху имуществото на обвиняемия³⁵).

Както бе посочено и по-горе, до момента все още не са уредени с актуални съвместни инструкции условията, редът и сроковете за осъществяване на разписаното в чл. 38 ЗПК и на чл. 24 ЗОНПИ взаимодействие.

Създадени са условия за ефективно взаимодействие и комуникация с всички чуждестранни институции, ангажирани със защитата на бюджета на ЕС, в това число с ОЛАФ, АФКОС и Европейската прокуратура (ЕП). Представители на ПРБ участват активно и в международни мрежи и формати, чиято дейност е с отношение към противодействие на корупцията, като Европейската мрежа на служби за конфискация на имоти, Национални кореспонденти по въпросите на тероризма и корупцията в мрежа към Евроджъст; Работна група за борба с подкупите към ОИСР, Европейската съдебна мрежа и Мрежата за Съвместните екипи за разследване към Евроджъст.

Необходими законодателни изменения

Въпреки сравнително честите законодателни изменения, в практиката – при провеждане на наказателни производства за корупционни престъпления, се констатират редица предизвикателства и потребност от усъвършенстване на относимата към тази материя материалноправна и процесуална уредба.

От една страна, санкционната политика на държавата за ограничаване на корупционните практики не съобразява в пълнота актуалното разбиране, че предвид своето (репресивно) естество, наказателната отговорност следва да бъде последното средство на държавната власт за реакция срещу противоправни явления. Факт е, че със завишаването на наказанията общата репресивна тежест нараства. От друга страна, се наблюдава определена казуистичност на престъпните състави в *Наказателния кодекс (НК)* в редица случаи, което налага допълнителни изменения, а това прави наказателноправната уредба неефективна.

³³ Например, да се събират данни за имотното състояние на участниците в корупционната сделка и да се установява самоличността и на лица, които са извън кръга на потенциалните обвиняеми, но могат да предоставят относима информация, включително и в качеството на защитени свидетели.

³⁴ До датата на внасяне на настоящия доклад в Народното събрание не са избрани членове на новата КПК. Съобразяват се ПЗР на ЗПК, вж. § 7, ал. 2 и сл. – относно изпълнението от заварените членове на КПКОНПИ при влизането в сила на посочения закон – изпълняват функциите на членове на съответните комисии (КПК и КОНПИ); аналогично и по отношение на функциите на досегашния председател на КПОНПИ – изпълнява функциите по чл. 14, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и чл. 12, ал. 1 от действащия Правилник за устройството и дейността на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество и на нейната администрация (обр. ДВ, бр. 55 от 2018 г.; изм., бр. 89 от 2018 г.) и другите вътрешни актове, приети от тази комисия, доколкото същите не противоречат на новия ЗПК, в т. ч. и по ЗОП.

³⁵ ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г., в сила от 06.10.2023 г.; изм. и доп. ДВ, бр. 13/13.02.2024 г.; чл. 25 ЗОНПИ и чл. 39 ЗПК.

Наказателният кодекс съдържа основните състави на корупционните деяния, като те са кодифицирани в различни глави и раздели поради разнообразието и сложността на обектите на защита и с цел прецизното им отграничаване. Въпреки достойнствата на уредбата за последователно свързване на деянието с признациите на субекта (дължностно лице, орган на власт и пр.) и субективната страна (доминирана от користна цел, вкл. присвоителна), относително широките възможности за отнемане на предмета и облагата от престъплението и за налагане на наказания, свързани с лишаването от права и конфискация, е безспорно, че в сегашната си редакция НК не предоставя в нужната степен съответна на актуалните обществено-икономически отношения и на динамиката на престъпността наказателноправна защита.

Относно *същинските корупционни престъпления* е налице потребност от усъвършенстване и допълване на наказателните норми. Най-типичното измежду тях – престъплението „подкуп“, се отличава от останалите корупционни престъпления със своята специфика, която изисква разкриването му (и събирането на годни доказателства) да става буквално в момента на неговото извършване (например, поисковането/приемането на предложение или обещание за дар или облага). В същото време, престъпното присвояване, престъплението по служба или неизгодната сделка оставят достатъчно документални следи, които позволяват разкриването им да е възможно, значително време след осъществяването им. Затова и е нужно създаване на подходящ правен инструментариум, включително и с извършване на внимателна преценка³⁶ за отмяна на нормата чл. 307 НК, с която е инкриминирана провокацията към подкуп или на нейното изменение, при уреждането на твърди гаранции (вкл. съдебен контрол) срещу възможна злоупотреба с права. Аргумент в тази насока е и фактът, че използването на подобна проактивна техника се допуска за други престъпления, като контролираната доставка и доверителната сделка.

За необходима се намира регламентацията на корупционни прояви като: клиентелизъм и непотизъм (при липсата на нормативна основа на лобизма), при които неправомерната облага се изразява в придобиване/укрепване на власт, кариерен растеж, професионални и други предимства (характерни за висококвалифицираните области на правосъдие, здравеопазване, наука, политика и др.), както и на корупционно заобикаляне на Закона на обществените поръчки, тъй като на този етап (при липсата на конкретни престъпни състави) то невинаги може да се квалифицира като дължностно престъпление.

Сериозно предизвикателство представлява и невъзможността наказателна отговорност да се носи от юридически лица и от колективни органи, доколкото при голямата част от корупционните престъпления с най-висока обществена опасност, съответният материален закон предвижда решенията да се вземат от колективни органи (например по ЗОП, Закона за здравето – за ТЕЛК и др.).

Конкретно за корупционните деяния в сферата на здравеопазването се отбелязва, че след приемане на ТР № 2/2011 г. на ОСНК на ВКС, съгласно което лекарите, които не изпълняват ръководни функции или функции по управление на чуждо имущество, не са дължностни лица по смисъла на чл. 93, ал. 1, т. 1, буква „б“ НК, поради което не носят наказателна отговорност за корупционни действия по Глава осма, Раздел IV от НК „Подкуп“. В такива случаи обвинението квалифицира деянието като престъпление по чл. 225б или по чл. 225в НК, които състави обаче са с ограничено приложно поле и невинаги са в пълна степен адекватни на фактите. В този смисъл остава актуално предложението за въвеждане на специален състав, криминализиращ корупция на медицинските специалисти в здравеопазването.

³⁶ Този въпрос отдавна се поставя освен от практиката и от доктрината – вж. подробно Владимиров, Р., Подкупът според българското право, С., 1992, с. 159-171, Велчев, Б., Проблеми на наказателната политика в Република България, С., 2012, с. 225-229.

И в настоящия доклад (както в годишните доклади за дейността на прокуратурата и разследващите органи) се акцентира на необходимостта от усъвършенстване на състава на престъплението по чл. 282 НК. Доказването на елементи от субективната страна на това престъпление („цел да се набави за себе си или за другого облага или да се причини другому вреда“)³⁷, на практика е почти невъзможно без самопризнание, прилагане на специални разузнавателни средства или свидетелски показания на очевидци. Намира се за наложителна законодателна преценка за необходимостта от изключване от състава на престъплението на „специалната цел“, както и за цялостно прецизиране на нормите на чл. 282, чл. 283 и чл. 285 НК, които се оказват неприложими спрямо длъжностните лица по чл. 93, т. 1, буква „б“ НК, с оглед на актуалната практика на ВКС.

Допълнително предизвикателство представлява и бланкетният характер на съответните норми в НК, защото тяхната приспособимост към корупционните прояви е в пряка зависимост от актуалността на специализираната административна и гражданскоправна уредба и съобразяването на обективни обществено-икономически процеси, изменящи видовете облаги и достъпа до тях. Необходим е задълбочен преглед и на съставите на общите длъжностни престъпления, съзнателното сключване на неизгодни сделки и безстопанствеността и актуализирането им, в съответствие със съвременните икономически реалности.

Роля за преодоляване на част от затрудненията при приложение на закона безспорно има правомощието на главния прокурор, на основание чл. 125 от Закона за съдебната власт, да сезира Общото събрание на ВКС с искане за тълкуване на констатирана противоречива или неправилна съдебна практика по прилагането на закона, но е важно да се отбележи, че не всички предизвикателства от разглежданата категория могат да бъдат преодолени посредством тълкувателната дейност.

Наложително е осъществяването на промени в *наказателнопроцесуалната уредба (НПК)*, които да ограничат формализма в наказателното производство. В тази връзка се прави позоваване на констатация от Независимия анализ на структурния и функционален модел на Прокуратурата на Република България и нейната независимост³⁸, изготвен от експерти от държави – членки на ЕС, с богат опит, както и на препоръка в Доклада на Комитета MONEYVAL за България от 2022 г. за „преразглеждане на формалистичните и бюрократичните характеристики на НПК“.

В този смисъл поддържаме отправените до Министерството на правосъдието³⁹ предложения за законодателни изменения, които биха способствали за бързина и ефективност на наказателния процес, които са в следната насока.

- Опростяване на процедурата относно допуснати очевидни фактически грешки (ОФГ) в обвинителния акт, чрез предвиждане на възможност те да бъдат отстранявани в разпоредителното заседание, а не по сегашния ред, който е свързан с допълнителен срок, коригиране на обвинителния акт, с предизвикателства при новото му връчване и т.н. Аргументът е, че след като съдът приема, че е налице ОФГ, а не съществено процесуално нарушение, не е нужна специална процедура извън разпоредителното заседание за отстраняване на тези грешки. Довод се прави и от естеството на института „изменение на обвинението“ по чл. 287 НПК, който позволява по време на съдебното следствие да се

³⁷ Както и по отношение на други престъпления, като умисъл към безстопанственост по чл. 219, ал. 3 и създаване на неизгодността на сключваната сделка по чл. 220 НК.

³⁸ Вж. стр. 20 от Независимия анализ на структурния и функционален модел на Прокуратурата на Република България и нейната независимост от м. декември 2016 г., „...настоящите разпоредби на НПК относно обвинителните актове не само създават проблеми за ефективността на прокурорите, но и създават проблеми за ефективността на цялата система на наказателно правосъдие, поради своята дължина и формализъм. В сравнение с други държави, разпоредбите относно обвинителните актове в България изискват голямо количество ненужни детайли.“. Анализът е публикуван на интернет страницата на Министерството на правосъдието.

³⁹ Писмо № 13789/2021 г. от 11.12.2023 г. на заместник на главния прокурор при ВКП до Министерството на правосъдието.

извършват много по-съществени корекции в обвинителния акт, в сравнение с коригирането на ОФГ.

- Подходящо изменение в разпоредбата на чл. 105, ал. 2 НПК би преодоляло сегашното законово положение, че всяко формално нарушение може ex lege да доведе до недопустимост на доказателствения материал. Според тази разпоредба, всяко нарушение на формалните правила задължително води до изключване от доказателствения материал на съответното действие, без да бъде отчитана тежестта на нарушението и отражението върху достоверността на събраниите чрез него доказателства и без съдът да има право на преценка. Внимателно направена промяна би осигурила възможност на държавните органи в наказателния процес (при отчитане на становищата на заинтересованите процесуални субекти) по вътрешно убеждение да преценяват същността на конкретния порок на доказателственото средство, как той се е отразил на достоверността му, следва ли заради този порок да изключат от оценка доказателственото средство, или да го оценяват с повищено внимание. Гаранция спрещу произволен характер на такива преценки са уредените в НПК различни форми на служебен и инстанционен контрол, и преди всичко – съдебният контрол.

- Изменение в чл. 246 НПК, което да позволи обвинителните актове да бъдат по-опростени, като обстоятелствата, свързани с престъплението, да се излагат в кратка и синтезирана форма⁴⁰.

- Прецизиране на нормата на чл. 249 НПК относно определенията, с които се отхвърлятисканията за допуснати съществени процесуални нарушения, а не само тези, с коитоисканията сеуважават, да подлежат на обжалване и протестиране по реда на Глава двадесет и втора от НПК, както и връщането на досъдебното производство да става, само когато отстранимото съществено процесуално нарушение не може да бъде отстранено от съда. Макар да се отчита тенденция на намаляване на върнатите от съда дела, както бе посочено по-горе, подобна промяна би спомогнала за допълнително редуциране на върнатите от съда дела на прокурора и за разглеждането им в разумен срок.

Наред с това се намира, че ускоряване на разследването по дела от разглежданата категория би могло да се постигне и с изменение на чл. 212 НПК, като се предвиди, че в случаите на ал. 1 послужилите за обосноваване на извода по чл. 211, ал. 1 предмети, книжа и компютърни информационни данни, събрани от същия или от друг компетентен орган, в изпълнение на правомощията му и по установлен за това нормативен ред, вкл. след санкция на съда, ще се считат за приобщени по делото като доказателства или доказателствени средства, освен ако не се прецени за необходимо същите или данните в тях да бъдат събрани повторно.

Евентуално преосмисляне на нормата на чл. 234, ал. 7 НПК, в насока тя да не урежда „дисциплиниращ“ ефект по отношение работата на органите на досъдебното производство, би довело до провеждането на по-задълбочени и всестранни разследвания. Доводът е, че въпросното дисциплиниране на прокурора и на органите на разследване няма място в НПК (целите му са ясно дефинирани в чл. 1), а в други закони, като напр. ЗСВ. Допълнителен аргумент се черпи от доклада на Доклада на Комитета MONEYVAL за България от 2022 г., където препоръката за „преразглеждане на формалистичните и бюрократичните характеристики на НПК“ е с акцент върху сроковете по НПК и промяна на режима на наказанията.

От съществено значение е да бъде преценен ефектът от промяна в чл. 381, ал. 2 НПК в насока отпадане на забраната за сключване на споразумение между защитата и прокурора за някои от престъпленията по Глава осма, раздел четвърти от Особената част на НК („Подкуп“). Към момента решаване на делото със споразумение по тази категория

⁴⁰ Вж. бел. № 38.

лица не е допустимо, което препятства възможността да бъде получено самопризнание от някой от участниците в корупционна дейност, респ. показанията му да бъдат ползвани при доказването на деянията на останалите участници. Допълнителен довод е, че приложението на тази процедура ще доведе до бързина на процеса.

Професионална квалификация и специализация. Кадрова обезпеченост

Кадровата обезпеченост и високата квалификация на органите на досъдебното производство в прокуратурата, както и на всички разследващи органи извън съдебната система, както и на полицейските органи, митническите и органите на КПК, са важен фактор за успеваемост.

От ръководството на ПРБ се предприемат постоянни действия за повишаване на професионалната квалификация на прокурорите и следователите, съобразно международните и европейските стандарти в материала за работа по тази категория дела. Целта е надграждане на знанията и уменията на прокурорската институция за осъществяване на ефективно наказателно преследване срещу различни видове корупционни прояви, развиване на положителни практики на разследване и повишаване на уменията за екипно решаване на усложнени казуси.

Практически насочените обучения (вкл. съвместно с разследващите органи)⁴¹ във връзка с актуални положения в доктрината и съдебната практика и с примери за успешно проведени разследвания имат съществен принос към ефективността на работата. Такива обучителни мероприятия спомагат да бъдат разпознавани като престъпления разнообразни корупционни схеми, както и да се усояват нови добри практики, включително и международни. В тази връзка се сочат в приложение⁴² проведените през 2024 г. обучения на прокурори и следователи.

Провеждането на ефективно (законосъобразно и безпристрастно) разследване на корупционни деяния е обусловено и от кадровото обезпечаване и компетентността на разследващите органи. Извършената през месец октомври 2023 г. законодателна реформа, с която на мястото на КПКОНПИ бяха създадени новите Комисия за противодействие на корупцията (КПК) и Комисия за отнемане на незаконно придобито имущество (КОНПИ)⁴³, изискваше в срок до 3 месеца след влизането му в сила (т.е. през месец януари 2024 г.) Народното събрание да избере членовете на КПК, но това все още не е сторено.

Експертна обезпеченост (вещи лица)

Предизвикателството за осигуряване на квалифицирани експерти дава отражение на качеството и срочността на разследване. Прокуратурите съобщават за трудности при ангажирането на вещи лица, които да могат обосновано и компетентно да дадат заключение за резултатите от решения на лица, заемащи ръководни длъжности (особено при разследване на процедури по възлагане на обществени поръчки и управление и разпореждане с държавна и общинска собственост и при потребност от финансово-счетоводни експертизи). Такива вещи лица не могат да бъдат достатъчно мотивирани както поради ниските възнаграждения за тяхната експертиза, така и по причина, че понякога в професионалната си дейност са зависими от обвиняемите или свързаните с тях лица.

С навлизане на електронните услуги, електронните продажби, проследяването на електронните адреси, виртуалната комуникация (онлайн поръчки, онлайн договаряне,

⁴¹ Видно от доклада на министъра на вътрешните работи, повишаването на професионалната квалификация и специализация на служителите с разследващи функции са заявени като основен приоритет на МВР.

⁴² Приложение № 3.

⁴³ Закона за противодействие на корупцията и Закона за отнемане на незаконно придобито имущество, обн., ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г., в сила от 06.10.2023 г., и изм. и доп. ДВ, бр. 13/13.02.2024 г.

онлайн плащания), предизвикателство е подходящата обезпеченост с вещи лица за изготвянето на компютърнотехнически експертизи.

Проблемът с *експертната обезпеченост (вещи лица)* стои на вниманието на прокуратурата от години и на него се акцентира във всички годишни доклади за дейността на прокуратурата и на разследващите органи.

Позитивна стъпка е издадената от министъра на правосъдието Наредба № Н-1 от 14 февруари 2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица⁴⁴ и нейното допълване⁴⁵ в насока актуализиране на възнагражденията на вещите лица, облекчаване на процедурите по вписване и осъвременяване на списъците на вещи лица, намаляване на административната тежест за кандидатите и др., но предизвикателствата в това отношение все още не са преодолени в цялост⁴⁶.

Остава актуално становището за обсъждане на възможност за създаване на централизиран експертен орган и формиране и обезпечаване на щатни експертни звена.

Доклади на международни организации с констатации и препоръки към България

Своеобразен значим фактор са и докладите на международни организации, с констатации и препоръки към България, като тези на ЕК относно Върховенството на правото и на други организации⁴⁷ във връзка с осъществявани оценителни инициативи/експертизи, рефлектиращи в организационен, методически, обучителен и квалификационен аспект на мерките, приемани от страна на ПРБ.

С нарочни заповеди на главния прокурор, както и с междуведомствени актове, се създават работни групи за проучване на оценителните доклади на международните експерти и направените от тях препоръки, относими към компетентността на прокуратурата, както и се определят представители на ПРБ за участие в съответните междуведомствени и международни формати (национални контактни точки).

Въз основа на направените проучвания и анализи в ПРБ се предприемат и конкретни действия, в т.ч. и по приети национални планове за изпълнение на препоръчани действия и мерки⁴⁸, насочени към подобряване на ефективността на разследванията, за ангажираността на прокуратурата за установяване на траен вътрешен механизъм, способстващ да се осигури разследване, в съответствие с европейските стандарти, и за постигане на солидни резултати (осъдителни присъди) от наказателното преследване и окончателните съдебни решения по дела за корупция по високите етажи на властта.

Вътрешноорганизационни дейности и мерки

За изпълнение на изискванията за прозрачност и отчетност в Прокуратурата на Република България постоянно се надгражда съществуващата *вътрешна система за*

⁴⁴ Обн., ДВ, бр. 18 от 24.02.2023 г.

⁴⁵ ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.

⁴⁶ На 07.04.2025 г. Министерството на правосъдието е публикувало проект на ЗИДНПК и проект за Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-1 от 2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица <https://justice.government.bg/home/index/9a1c0da6-6c6d-4148-81e2-afabbed5ff3d>.

⁴⁷ Комитетът на експертите за оценка на мерките срещу изпиране на пари MONEYVAL, ОИСР, СЕРЕJ, UNDOC и др.

⁴⁸ Със Заповед № РД-09-90 от 03.10.2023 г., изменена със Заповед № РД-09-98 от 13.10.2023 г. на и.ф. главен прокурор е създадена работна група, с цел създаване на организация за координирано и дългосрочно надграждане при изпълнение на препоръките, отправени към ПРБ в Доклада от 18.05.2022 г. за България от Петия оценителен кръг на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари (Комитета MONEYVAL) към Съвета на Европа. Със Заповед № РД-02-14 от 10.07.2023 г. на и.ф. главен прокурор е утвърден Регистър за Националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм и утвърждаване на Правила за събиране и попълване на данните в Регистъра за Националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм. Разработени са карти по т. 1 и т. 2 от Правилата, които са в електронен формат, и същите се въвеждат в УИС.

Със Заповед № РД-09-56 от 10.07.2023 г., изменена и допълнена със Заповед № РД-09-21 от 07.03.2024 г. на и.ф. главен прокурор е сформиран екип, който да подпомага дейността на представителите на Прокуратурата на Република България в постоянно действащата Междуведомствена работна група, създадена в изпълнение на чл. 96 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

статистическа и аналитична отчетност на дейността по противодействие на корупцията. Чрез нея се извеждат данни по множество специфични за този вид престъпност показатели по съответни състави от НК: образувани, наблюдавани, решени от прокурор досъдебни производства, внесени в съда дела, върнати от съда, осъдени и оправдани лица и др.

Конкретната форма и периодичност за отчитане на делата, образувани за корупционни деяния и за извършване на анализ на съответните тенденции, е утвърдена с Указанието за организация на информационната дейност в ПРБ (УОИД)⁴⁹. То създава възможност за изготвяне на справки по дела, образувани за корупционни престъпления, извършени от високопоставени длъжностни лица и други лица, изпълняващи отговорни и контролни функции в държавни и общински институции (в таблична форма), както и на стандартизириани аналитични доклади, по апелативни райони, за състоянието на тези дела.

Създадената организация позволява извеждането на относимите статистически данни, необходими за аналитичната информация и подпомага административните ръководители на прокуратури по изпълнение на функциите им по ЗСВ за контрол на срочността на дела, образувани за корупционни престъпления, и за ритмичността на разследването им.

Периодично се актуализира утвърденият със заповед на главния прокурор Регистър за Националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм, съдържащ следните подregistri: досъдебни производства, внесени в съда дела и влезли в сила присъди за изпиране на пари (чл. 253, чл. 253а НК); досъдебни производства, внесени в съда дела и влезли в сила присъди за финансиране на тероризъм (чл. 108а, ал. 2 НК); изпратени и получени искания за правна помощ и искания, свързани с обезпечителни мерки в чужбина. Въведени са и Правила за събиране и попълване на данните в Регистъра, като е създадена конкретна организация за статистическо отчитане на данните за имущества, обезпечени по реда на чл. 72 НПК и отнети по реда на чл. 53 НК и на съответните норми в Специалната част на НК, при съобразяване на съществуващите изисквания (международн и национални) към Прокуратурата на Република България във връзка с това статистическо отчитане на обезпечени и отнети имущества.

Наред с привеждането на статистическата отчетност на прокуратурата в съответствие с актуалните законови промени, на вниманието на ръководството на ПРБ винаги са стояли и предизвикателствата по делата за корупция, свързани с: проявени тенденции; фактори, обуславящи състоянието на разследването и възможностите за подобряване на качеството на работа; ефективност на наблюдението на делата и осъществявания надзор (започване на разследването, срочност, мерки за процесуална принуда и обезпечаване на имуществените наказания „глоба“ и „конфискация“); положителни практики; обективни и субективни трудности пред успешното приключване на делата; системни слабости, типови грешки и повтарящи се проблеми при разследването и поддържането на обвиненията и други причини за неуспешно приключилите дела и др.

В продължение на сериозната аналитична дейност, извършвана през предходните години⁵⁰, през отчетната година, със Заповед № РД-09-64 от 01.07.2024 г. на и.ф. главен

⁴⁹ Със Заповед № РД-02-03 от 06.01.2025 г. на главния прокурор, е утвърдено ново Указание относно организацията на информационната дейност в Прокуратурата на Република България, като до 31.12.2024 г. действа Указанието за организация на информационната дейност в ПРБ, утвърдено със Заповед № ЛС-1985 от 30.05.2014 г., посл. изм. и доп. със Заповед № РД-02-03 от 01.04.2022 г. на главния прокурор.

⁵⁰ Както бе посочено в предходния отчетен доклад, през периода 2013 г. – 2020 г. са извършени три всеобхватни анализа на делата за корупция, като всеки от последващите доклади се явява продължение на предходния:

- анализ на делата за корупция, по които е работено през периода 01.01.2007 г. – 15.02.2013 г., изготвен по силата на Заповед № ЛС-701/06.03.2013 г. на главния прокурор, в изпълнение на препоръките в Доклада на ЕК от 18.07.2012 г. относно напредъка на Република България по Механизма за сътрудничество и проверка;
- пручване и анализ на наблюдаваните дела за корупция в периода 01.03.2013 г. – 01.03.2016 г., по силата на Заповед № РД-09-66/13.05.2016 г. на главния прокурор, в изпълнение на препоръките от Доклада от 27.01.2016 г. на Европейската комисия относно напредъка на България по Механизма за сътрудничество и проверка;

прокурор, е създадена работна група със задача да извърши преглед на националната съдебна практика по изпиране на пари с извеждане на съдебни актове, в които се анализира и коментира включването в доказателствения обхват и на косвени доказателства, както и тяхната тежест в процеса. Докладът, съдържащ констатации за установени противоречия, колебания и непоследователност на съдебната практика през годините, е основа за бъдеща преценка на възможни по-нататъшни действия, вкл. дали са налице основания за отправяне на искане от главния прокурор до ВКС за тълкувателно решение, предвид констатирана непоследователна съдебна практика.

През отчетната година със заповед на главния прокурор⁵¹ е създадена организация за оказване на засилена методическа помощ, упражняване на надзор върху разследването и осъществяване на служебен контрол върху прокурорски актове по наказателни производства, съставляващи особена фактическа или правна сложност, имащи важно значение за прокурорската/съдебната практика и/или представляващи значителен обществен интерес, с оглед тяхното приоритетно приключване.

- анализ на делата за корупция, по които е работила прокуратурата през периода от 01.01.2018 г. до 01.10.2020 г., по силата на Заповед № РД-09-128/25.11.2020 г. на главния прокурор, издадена във връзка одобрените с Решение № 806/06.11.2020 г. на Министерския съвет мерки в отговор на препоръките в Доклада на ЕК от 30.09.2020 г. относно Върховенството на закона.

⁵¹ Заповед № РД-04-240/10.09.2024 г., която е съобразена с констатациите и препоръките в докладите от взаимни оценки и партньорски проверки, вкл. Доклад за България от Петия оценителен кръг на Комитета MONEYVAL към Съвета на Европа, Доклад за България от Четвъртата фаза на оценка на прилагането на Конвенцията на ОИСР за борба с подкупването на чуждите длъжностни лица в международните търговски сделки и др. и е с цел осигуряване на високо качество на органите на досъдебното производство, съобразно стандартите на Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и практиката на ЕСПЧ относно ефективното разследване, уеднакяване на прокурорската практика и осъществяване на контрол по спазване на срочност и ритмичност при разследване по дела с особена фактическа и правна сложност и/или представляващи значителен обществен интерес.

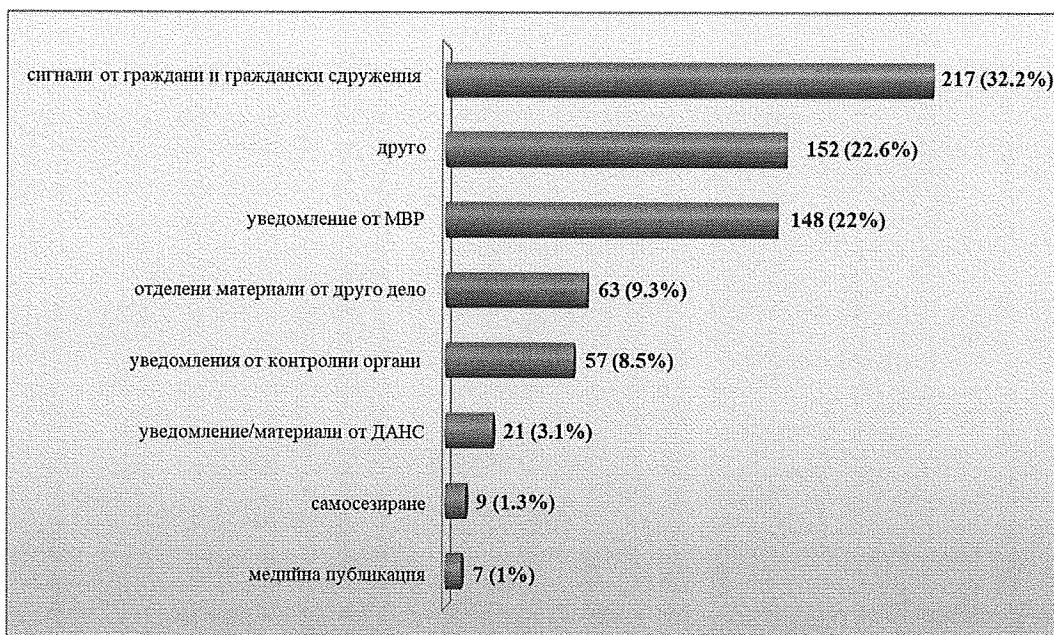
РАЗДЕЛ ВТОРИ

ДАННИ ЗА ДЕЛАТА, ОБРАЗУВАНИ ЗА КОРУПЦИОННИ ПРЕСТЬПЛЕНИЯ ОТ ВИСОК ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС⁵²

I. НАБЛЮДАВАНИ И ПРИКЛЮЧЕНИ ДОСЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА

Законният повод за образуване на досъдебно производство за корупционни престъпления е информация, станала известна на разследващите органи или на прокуратурата. В тази връзка, както е посочено в първи раздел, едно от основните предизвикателства за противодействие на корупцията е свързано с интензитета и с качеството на сигналната функция (сезирането), и по-конкретно колко и с каква пълнота на достоверност са постъпващите сигнали до компетентните правоохранителни органи и до прокуратурата от граждани, представители на бизнеса, длъжностни лица и институции, на които са станали известни конкретни корупционни практики.

От наблюдаваните през 2024 г. досъдебни производства, образувани за корупционни престъпления, извършени от високопоставени длъжностни лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК и други, изпълняващи отговорни и контролни функции в държавни и общински институции, съобразно длъжностите в публичния сектор, с най-висок интензитет са подадените сигнали от граждани и гражданска сдружения – общо 217 на брой. Получените уведомления от МВР са 148, от контролни органи са постъпили 57 сигнала, а от ДАНС – 21 уведомления. По повод на медийни публикации са образувани 7 ДП и в 9 случая прокурори са се самосезирали. От отделени материали от друго дело се образувани 63 ДП, и 152 ДП са образувани в резултат на получени сигнали или материали от други институции и организации⁵³, извън посочените по-горе.

Фиг. 6. Получени уведомления/сигнали, довели до образуване на досъдебните производства.

⁵² Въведението на доклада относно обхвата на „корупционни престъпления от висок обществен интерес“.

⁵³ Напр. сигнали от Регионална дирекция по горите, от Регионална дирекция „Инспекция по труда“, от Централната избирателна комисия, от кметове на общини и др.

1. Наблюдавани и новообразувани досъдебни производства

Таблица № 1⁵⁴

Апелативен район ⁵⁵	Наблюдавани ДП		Новообразувани ДП	
	Общо	От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК	Общо	От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК
АП Бургас	46	16	13	4
АП Варна	62	25	16	4
АП В. Търново	67	20	22	7
АП Пловдив	116	61	30	11
АП София	363	153	87	44
ВоАП	2	2	0	0
Общо за ПРБ	656	277	168	70

През 2024 г. общо наблюдаваните досъдебни производства, образувани за корупционни престъпления от висок обществен интерес, са 656, което съставлява 23.8% от общо наблюдаваните ДП, образувани за корупция. През предходната година, наблюдаваните ДП за корупция от висок обществен интерес са били 622 или 21.8% от общо наблюдаваните ДП, образувани за корупционни престъпления.

От наблюдаваните досъдебни производства, 277 ДП са с извършители, лица заемащи публични длъжности съгласно чл. 6, ал. 1 от Закона за противодействие на корупция, което е с 13.5% повече спрямо предходната година (244 ДП). С изключително близки стойности са наблюдаваните ДП с извършители лица, заемащи отговорни длъжности в държавни и общински институции, като се отчита и степента на засегнат интерес и степента на обществена значимост и публичен интерес – 379 ДП през 2024 г. при 378 ДП през 2023 г.

Образувани през настоящия отчетен период са 168 досъдебни производства, което е с 10.2% по-малко спрямо 2023 г. (187 ДП). Делът им спрямо новообразуваните ДП за всички корупционни престъпления е по-висок – 19% при 17.6% през 2023 г.

От новообразуваните, 70 ДП са с извършители лица, заемащи публични длъжности съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК, като се отчита увеличение от 27.3% по този показател спрямо 2023 г. (55 ДП). Образуваните през 2024 г. ДП спрямо други лица, изпълняващи отговорни, контролни и управленски функции в държавни и общински институции, са 98, при 132 през 2023 г.

И през настоящия отчетен период при наблюдаваните и при новообразуваните ДП продължава най-висок дял да има апелативният район на София (най-големият административен център), който включва Софийската градска прокуратура (СГП), от чиято законова компетентност е повдигането на обвинения на високопоставени длъжностни лица или на лица с имунитет. Сравнено с данните от предходната година, в този район се отчита увеличение на броя както на общо наблюдаваните ДП, така и на тези с

⁵⁴ Данните за окръжните райони относно наблюдаваните ДП, новообразуваните ДП, решените от прокурор ДП, внесените в съда ДП, прекратените ДП, осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съден акт и оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт, структурирани по низходящ ред, са представени в Приложение № 4 към доклада.

⁵⁵ Апелативният район включва съответната апелативна прокуратура, окръжните и районните прокуратури, чиято териториална компетентност е в района на същата апелативна прокуратура.

извършители лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК, съответно с 6.1% при общо наблюдаваните ДП и с 11.7% при ДП, образувани спрямо лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК. При новообразуваните ДП през 2024 г. в района се отчита намаление със 17.1% за ДП, образувани за корупционни престъпления от висок обществен интерес, но увеличение с 41.9% при новообразуваните ДП, спрямо лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК.

В следващия по големина апелативен район – Пловдив, също се констатира увеличение на наблюдаваните и на новообразуваните ДП спрямо предходната година, като по отношение на делата с извършители лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК увеличението при наблюдаваните ДП е със 17.3%, а при новообразуваните – с 57.1%.

В района на АП Бургас има нарастване на броя на наблюдаваните ДП – 46 при 39 през 2023 г., при идентичен брой на новообразуваните ДП за корупционни престъпления от висок обществен интерес и за двете години – 13 ДП. Минимално увеличение се отчита в броя на наблюдаваните досъдебните производства, образувани спрямо лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК – 16 ДП при 14 през 2023 г., и в броя на образуваните ДП общо от тази категория – 4 ДП при 3 през 2023 г.

В района на АП Варна се наблюдава минимално намаляване на броя на наблюдаваните ДП общо за корупционни престъпления от особен обществен интерес – 62 ДП, спрямо 65 през 2023 г., както и на броя на новообразуваните – 16 ДП при 20 ДП през 2023 г. Запазва се броят на наблюдаваните ДП, образувани спрямо лица, попадащи в обхвата на чл. 6, ал. 1 ЗПК, като по отношение на новообразуваните ДП от тази категория се отчита намаление – 4 ДП при 7 ДП през 2023 г.

В апелативния район В. Търново наблюдаваните ДП са 67 при 64 през 2023 г., а новообразуваните ДП са с изключително близки стойности – 22 ДП при 21 ДП през 2023 г. Увеличен е броят на наблюдаваните ДП, образувани спрямо лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК – 20 ДП, при 13 през 2023 г. Новообразуваните ДП от тази категория през 2024 г. са 7 ДП, толкова, колкото са били и през предходната година.

Поради специфичната си компетентност наблюдаваните в района на ВоАП досъдебни производства, образувани за корупция по високите етажи на властта, са 2, при 5 през 2023 г., като всичките са на ВОП София.

Досъдебните производства от висок обществен интерес, образувани за престъпления, попадащи в първия сегмент на Единния каталог – *същински корупционни престъпления*, са 75 ДП и са с дял от 11.4% от общо наблюдаваните ДП от висок обществен интерес. От тях 17 ДП са образувани спрямо лица, попадащи в обхвата на чл. 6, ал. 1 ЗПК (народни представители, министри, кметове на общини, магистрати, председател на Държавната комисия по хазарта⁵⁶ и др.). Всички наблюдавани досъдебни производства, попадащи в първия сегмент на Каталога, са образувани за подкуп по чл. 301, чл. 302, чл. 304, чл. 304а и чл. 304б НК.

Наблюдаваните ДП, образувани за престъпления на длъжностни лица с *вероятен корупционен мотив* (втори сегмент от Каталога), са 456 ДП и са с най-висок дял – 69.5%. От тях 238 ДП са образувани спрямо лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК (министри, изпълнителни директори на държавни агенции, създадени със закон или ПМС, областни управители, общински съветници, кметове и зам.-кметове на общини, главни архитекти на общини, членове на управителни органи на икономически обособени лица и структурни единици по Закона за публичните финанси, магистрати и др.). По видове престъпления са, както следва: за престъпления по служба (чл. 282 – чл. 285 НК) са образувани 271 ДП, за документни престъпления (чл. 310 – чл. 311 НК) – 70 ДП, за неизгодна сделка (чл. 220 НК) –

⁵⁶ Закрита през 2020 г. С промени в Закона за хазарта е решено контролът върху сектора да премине към Националната агенция за приходите.

58 ДП, за безстопанственост (чл. 219, ал. 3 и ал. 4 НК) – 30 ДП; по чл. 254а НК – 5 ДП, по чл. 294, ал. 4 НК – 7 ДП и за други престъпления с вероятен корупционен мотив – 15 ДП.

Наблюдаваните ДП, образувани за злоупотреба със служебно положение на длъжностни лица с вероятен корупционен мотив (трети сегмент от Единния каталог), са 125 ДП и са с дял от 19.1% от общо наблюдаваните ДП за корупция от висок обществен интерес. От тях 23 ДП са образувани спрямо лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК (народен представител, кметове и зам. кметове на общини, изпълнителни директори на лечебни заведения, финансиирани от НЗОК и/или от държавния или общински бюджет и др.) Конкретните престъпления, за които делата са образувани, са: присъвявания (чл. 201 – чл. 203 НК) – 55 ДП, престъпления против политическите права (чл. 167 – чл. 169 НК) – 31 ДП и за други престъпления за злоупотреба със служебно положение – 39 ДП.

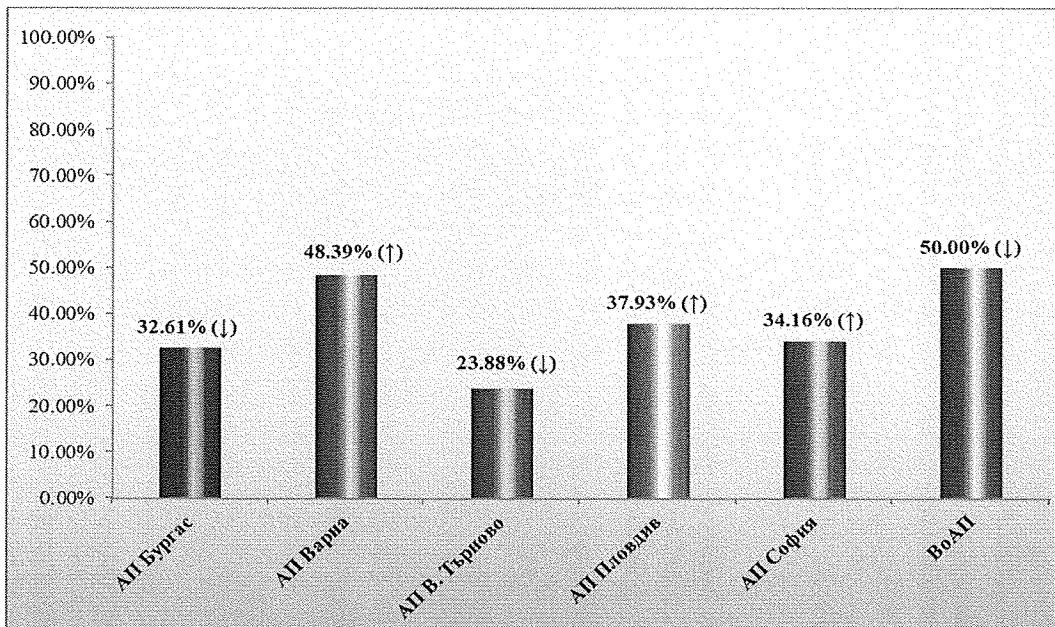
2. Приключени ДП от разследващ орган

Досъдебните производства, по които разследването е приключило през 2024 г., са 230, при 206 през 2023 г. Относителният им дял спрямо общо наблюдаваните ДП, образувани за корупция от висок обществен интерес, е 35.1% и е по-висок с 2 процентни пункта спрямо 2023 г.

Таблица № 2

Апелативен район	Приключени ДП	
	Общо	От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК
АП Бургас	15	3
АП Варна	30	7
АП В. Търново	16	2
АП Пловдив	44	20
АП София	124	40
ВоАП	1	1
Общо за ПРБ	230	73

Видно от данните, от районите с обща компетентност с най-висок дял е АП Варна – 48.39%, която в предходния отчетен период е била с дял от 38.46%. Намаление от 24.56 процентни пункта се отчита в района на АП В. Търново, който през предходния период е бил с най-висок дял на приключени ДП спрямо наблюдаваните ДП – 48.44%. Апелативната прокуратура – София повишава както броя на приключените ДП, в абсолютни стойности – 124 ДП при 98 през 2023 г., така и делата им спрямо наблюдаваните ДП, като увеличението е с 5.51 процентни пункта (през 2023 г. – 28.65%). В района на АП Бургас разследването е приключило по 15 ДП, като относителният им дял спрямо наблюдаваните ДП е 32.61%, който е с 5.85 процентни пункта по-малък спрямо 2023 г. – 38.46%.

Фиг. 7. Относителен дял на приключените спрямо наблюдаваните ДП

В графиката е представен делът на досъдебните производства, по които разследването е приключило, съпоставени с наблюдаваните ДП, по апелативни райони. В окръжните райони, в които се отчетени най-много наблюдавани ДП, приключените ДП са както следва: СГП – 71 ДП или 33.5% от наблюдаваните ДП; ОП Пловдив – 30 ДП или 36.1%; ОП Пазарджик – 15 ДП или 45.5%; ОП Бургас – 13 ДП или 33.3%; ОП Силистра – 11 ДП или 84.6%.

3. Неприключени ДП от разследващ орган в края на периода

Таблица № 3

Апелативен район	Неприключени ДП	
	Общо	От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК
АП Бургас	27	11
АП Варна	30	16
АП В. Търново	37	15
АП Пловдив	65	35
АП София	216	106
ВоАП	1	1
Общо за ПРБ	376	184

Към края на 2024 г. разследването не е приключило по 376 ДП, което съставлява 57.3% от наблюдаваните ДП, образувани за корупционни престъпления, извършени от високопоставени длъжностни лица и други, заемащи отговорни длъжности в държавните и общински институции. Съпоставено с данните от предната година се констатира, че при идентични абсолютни стойности на броя на досъдебните производства с неприключено разследване – 376 през 2024 г. при 378 ДП през 2023 г., делът им спрямо наблюдаваните ДП е намалял съответно с 3.5 процентни пункта спрямо 2023 г.

По апелативни райони делът на неприключените ДП спрямо наблюдаваните е, както следва: АП Бургас – 58.7% при 51.3% през 2023 г.; АП Варна – 48.4% при 58.5% през 2023 г.; АП В. Търново – 55.2% при 39.1% през 2023 г.; АП Пловдив – 56% при 64.5% през 2023 г., АП София – 59.3% при 65.8% през 2023 г. и ВоАП – 50% при 20% през 2023 г.

Досъдебните производства, образувани спрямо лица, попадащи в обхвата на чл. 6, ал. 1 ЗПК, по които разследването не е приключило през 2024 г., са 184 ДП, при 151 ДП през 2023 г. Делът им спрямо общо неприключените ДП, образувани за корупция от висок обществен интерес, е 48.9% при 39.9% през 2023 г. Високият процент на делата, образувани спрямо лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК, по които разследването не е приключило, в немалка степен е обусловено от тяхната фактическа и правна сложност.

Към края на отчетния период, от неприключените 376 досъдебни производства, 175 ДП се разследват от инспектори от КПК, 101 ДП се разследват от следователи, 97 ДП – от разследващи полицаи и 3 ДП се разследват от прокурори. Най-голям е делът на неприключените ДП, разследвани за престъпления по служба (чл. 282 – чл. 285 НК) – 169 дела. За престъпление по чл. 220 НК (неизгодна сделка) разследването не е приключило по 47 ДП, за подкуп (чл. 301 – чл. 307 НК) по 35 ДП, за присвоявания (чл. 201 – чл. 203 НК) по 32 ДП, за документни престъпления (чл. 310 – чл. 311 НК) по 28 ДП, за безстопанственост (чл. 219, ал. 3 и ал. 4 НК) по 20 ДП, за престъпления против политическите права (чл. 167 – чл. 169 НК) по 13 ДП и за други корупционни престъпления – по 32 ДП.

3.1. Срочност на разследване на неприключените ДП в отчетния период

Срочността на разследванията за корупция е една от основните предпоставки както за успешното им приключване, така и за повишаване на доверието на гражданите към компетентните в противодействие на корупционните престъпления органи.

Таблица № 4

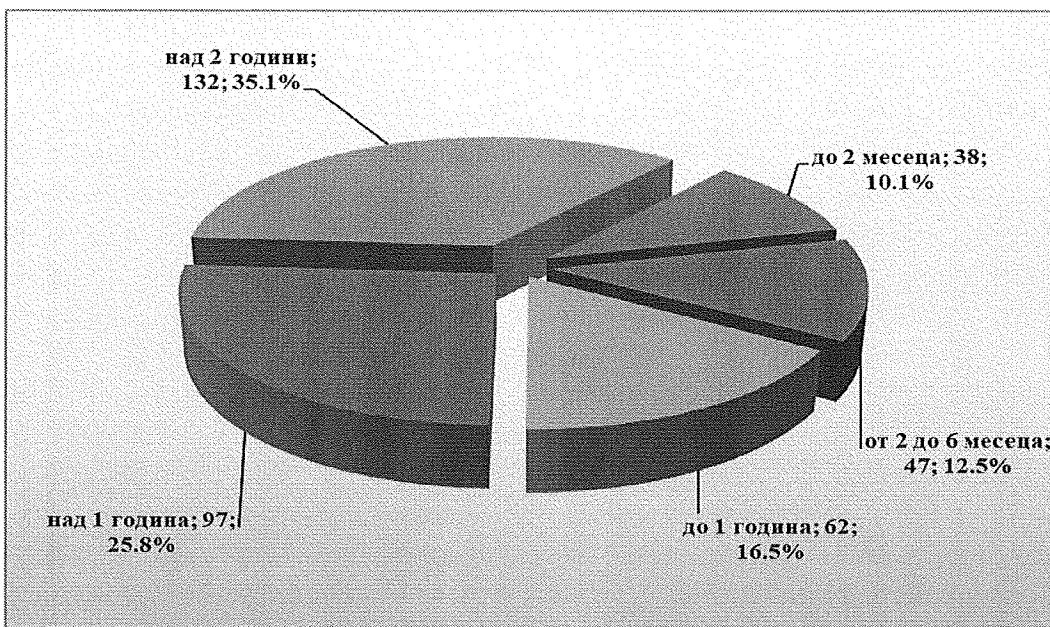
Апелативен район	до 2 месеца	С удължен срок от компетентен прокурор			
		от 2 до 6 м.	до 1 год.	над 1 год.	над 2 год.
АП Бургас	1	7	5	6	8
АП Варна	1	5	2	9	13
АП В. Търново	3	8	10	10	6
АП Пловдив	7	6	13	14	25
АП София	26	21	32	58	79
ВоАП	0	0	0	0	1
Общо за ПРБ	38	47	62	97	132

Съобразно отчетените данни, 64.9% от делата, по които разследването не е приключило в края на периода, са в оптимални разумни срокове (до 2 години), тъй като съществен дял от корупционните престъпления са със сложен характер, голям обем на доказателствените материали, с необходимост от провеждане на сложни експертизи и др., което обективно предопределя по-продължителното разследване. Неприключено е разследването в 35.1% от делата, чиято продължителност е над 2 години.

По апелативни райони, за прокуратурите с обща компетентност, делът на делата, чието неприключено разследване е над 2 години спрямо общия брой неприключени дела, е

както следва: за апелативния район Бургас – 29.6%, за АП Варна – 43.3%, за АП В. Търново – 16.2%, за АП Пловдив – 38.5% и за АП София – 36.6%.

Графично срочността на разследване на неприключените досъдебни производства е представена в следващата фигура.

Фиг. 8. Относителен дял на срочността на разследване на неприключените ДП

Освен сложността на наказателните производства, друга причина за продължителността на срока на разследване е предизвикателството, което законовата регламентация създава във връзка с промяна в разпределението на материалната компетентност между разследващите органи за дела от тази категория – в ПЗР на Закона за противодействие на корупцията⁵⁷ липсва разпоредба, която да посочва органа, който следва да довърши неприключените към този момент досъдебни производства. Така, разследващите инспектори в КПК (които е орган с компетентност на територията на цялата страна) започват своята работа със значителен брой ДП, по които до този момент са работили други разследващи органи, а това изисква време и усилия за запознаване с материалите и планиране на съответни процесуално-следствени действия.

По данни за работата на Специализираната дирекция „Противодействие на корупцията“ в КПК и от Годишния доклад за дейността й през 2024 г., се установява, че общо постъпилите в Комисията, изпратени от прокурор⁵⁸, досъдебни производства са 238. Междувременно, в периода 01.03.–31.12.2024 г. от тази дирекция са образувани 7 нови досъдебни производства, като така общият брой постъпили и образувани ДП в КПК за 2024 г. е 245. Отделно от досъдебните производства, на дирекцията от прокуратурите са били възложени общо 427 проверки по реда на ЗСВ, с оглед на данни за извършени противозаконни деяния от лица, заемащи публични длъжности.

Към края на отчетната година разследващите инспектори на КПК продължават да разследват 218 досъдебни производства.

Приключено е разследването по 26 ДП, като 16 от тях са изпратени на прокуратурата с мнение за прекратяване на наказателното производство, 3 ДП са

⁵⁷ Обн., ДВ, бр. 84/2023 г., в сила от 01.03.2024 г.

⁵⁸ В дирекцията от Прокуратурата са получени 181 досъдебни производства, образувани преди 29.02.2024 г., и 57 досъдебни производства, образувани от прокурор след 29.02.2024 г. и възложени на разследващ инспектор от КПК.

изпратени с мнение за съд и 7 ДП – с предложение за превъзлагане на разследването на друг орган.

За отчетния период Комисията не се е възползвала от правомощието си (съгласно чл. 213б, ал. 1, вр. чл. 213а НПК) да обжалва постановления на прокурорите за отказ да се образува досъдебно производство.

3.2. Ускоряване на наказателното производство

През отчетата година по разглежданата категория дела няма внесени в съда искания за ускоряване на наказателното производство по реда на чл. 368 НПК (при 2 искания за 2023 г.).

II. РЕШЕНИ ДОСЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА ОТ ПРОКУРОР

Решени през 2024 г. са 252 досъдебни производства, образувани за корупция от висок обществен интерес, като спрямо предходната година се отчита увеличение от 12% (225 решения ДП през 2023 г.). От тях 80 ДП са образувани за корупционни престъпления, по отношение на лица, заемащи публични длъжности по чл. 6, ал. 1 ЗПК (през 2023 г. броят на решените досъдебни производства от тази категория е бил 85).

Делът на общо решените ДП за корупционни престъпления спрямо наблюдаваните ДП е 38.4% и е с 2.2 процентни пункта по-висок спрямо предходната година (36.2%). Решените досъдебни производства, образувани спрямо лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК, съставляват дял от 28.9% спрямо наблюдаваните ДП от този вид.

С най-висок дял на решени спрямо наблюдавани ДП от прокуратурите с обща компетентност са районите на АП Варна – 51.6% и АП Пловдив – 40.5%. Останалите апелативни райони са с дял под 40%.

Таблица № 5

Апелативен район	Решени ДП	Внесени в съда ДП	Прекратени ДП	Спрени ДП	Изпратени по комп. ДП
АП Бургас	17	0	14	2	1
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	5	0	4	1	0
АП Варна	32	9	19	1	3
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	9	1	6	0	2
АП В.Търново	25	8	10	2	5
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	3	0	1	0	2
АП Пловдив	47	8	31	3	5
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	23	5	14	0	4
АП София	130	19	92	8	11
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	39	4	32	0	3
ВоAP	1	0	1	0	0
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	1	0	1	0	0
Общо за ПРБ	252	44	167	16	25
<i>Общо за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	80	10	58	1	11

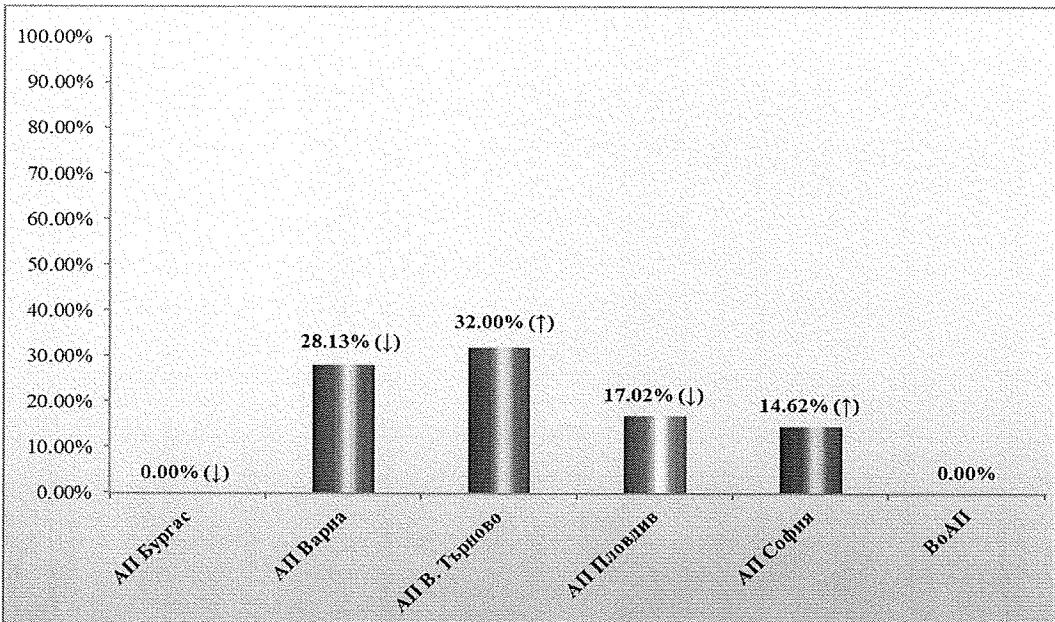
1. Досъдебни производства, внесени в съда

Таблица № 6

Апелативен район	Общо внесени в съда ДП	Общо внесени прок. актове в съда	По видове:				Предадени на съд лица
			Обвинителни актове	Споразумения по чл. 381 НПК	Предложения по чл. 78а НК	Споразумения по чл. 375а, ал. 1 НПК, вр. чл. 78а НК	
АП Бургас	0	0	0	0	0	0	0
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	0	0	0	0	0	0	0
АП Варна	9	9	7	2	0	0	14
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	1	1	1	0	0	0	1
АП В.Търново	8	8	5	2	0	1	9
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	0	0	0	0	0	0	0
АП Пловдив	8	8	8	0	0	0	9
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	5	5	5	0	0	0	5
АП София	19	19	15	3	0	1	26
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	4	4	2	1	0	1	4
ВоAP	0	0	0	0	0	0	0
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	0	0	0	0	0	0	0
Общо за ПРБ	44	44	35	7	0	2	58
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	10	10	8	1	0	1	10

През отчетната година в съда са внесени 44 досъдебни производства с 44 прокурорски акта, което е с 29.4% повече спрямо 2023 г. (34 ДП, внесени в съда, с 34 прокурорски акта). Делът им спрямо решените ДП съставлява 17.5%, като през 2023 г. този дял е бил 15.1%. На съд са предадени 58 лица, което е с 41.5% повече спрямо предходната отчетна година (41 лица, предадени на съд). Най-голям е делът на внесените обвинителни актове – 79.5% спрямо общо внесените прокурорски актове в съда. Внесените споразумения по чл. 381 НПК са с дял от 15.9%, а внесените споразумения по чл. 375а, ал. 1 НПК, вр. чл. 78а НК са 2. Няма предложения за освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание по реда на чл. 78а НК.

Внесените в съда ДП спрямо лица, заемащи публични длъжности по смисъла на чл. 6, ал. 1 ЗПК, са 10, като през 2023 г. те са били 8. На съд са предадени 10 лица, при 8 лица през предходната отчетна година. От внесените прокурорски актове – 8 са обвинителни актове, 1 споразумение по чл. 381 НПК и 1 споразумение по чл. 375а, ал. 1 НПК.

Фиг. 9. Относителен дял на внесените в съда прокурорски актове спрямо решените ДП

Видно от горната графика, с най-голям дял на внесените в съда прокурорски актове за корупция спрямо решените ДП, е районът на АП В. Търново, който има 8 прокурорски акта, внесени в съд, от които 5 обвинителни акта. АП София, която е с най-много прокурорски актове, внесени в съда, като абсолютни цифри (19), е с дял от 14.62%, което е обяснимо със законовата компетентност на СГП да разследва дела с фактическа и правна сложност и да повдига обвинения на лица, заемащи високопоставени длъжности или на лица с имунитет. За районите на АП Бургас и на ВоAP няма внесени прокурорски актове в съда през 2024 г.

През 2024 г. за корупционни престъпления на съд са предадени:

Лица, попадащи в обхвата на чл. 6, ал. 1 ЗПК

- ✓ 1 съдия с внесен обвинителен акт за престъпление по чл. 302, т. 1, вр. чл. 301, ал. 1 НК;
- ✓ 1 прокурор с внесен обвинителен акт за престъпление по чл. 282, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК;
- ✓ 4-ма кметове на общини, като от тях:
  - спрямо едно от лицата е внесен обвинителен акт за престъпление по чл. 219, ал. 3, вр. ал. 2 НК;
  - спрямо второ лице – обвинителен акт за престъпление по чл. 202, ал. 1, т. 1, вр. чл. 201, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК;
  - спрямо трето лице – сключено споразумение по чл. 381 НПК за престъпление по чл. 282, ал. 1 НК;
  - спрямо четвърто лице – споразумение по чл. 375а, ал. 1 НПК за престъпление по чл. 204, б. „а“, вр. чл. 201, ал. 1 НК;
- ✓ 2-ма заместник-кметове на общини с внесени обвинителни актове:
  - за престъпление по чл. 283, вр. чл. 26, ал. 1 НК, като по отношение на лицето има и влязла в сила осъдителна присъда;
  - за престъпление по чл. 311, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК;
- ✓ 1 главен архитект на община с внесен обвинителен акт за три престъпления – по чл. 302, т. 1, т. 2 и т. 4, вр. чл. 301, ал. 1 НК; по чл. 302а, вр. чл. 302, т. 1 и т. 2, вр. чл. 301, ал. 1, предл. 1-во НК; по чл. 302, т. 1 и т. 2, вр. чл. 301, ал. 1, предл. 1-во и вр. чл. 26, ал. 1 НК;

- ✓ 1 главен архитект на район с внесен обвинителен акт за престъпление по чл. 311, ал. 1 НК.

Други лица, заемащи отговорни длъжности в държавни и общински институции, като се отчита степента на засегнат интерес и степента на обществена значимост и публичен интерес за съответния административен район

- ✓ 1 председател на Държавната комисия по хазарта, с внесен обвинителен акт;
- ✓ 3-ма служители в ОД на МВР, спрямо които са внесени обвинителни актове;
- ✓ 10 служители в РПУ, с внесени обвинителни актове;
- ✓ 4-ма държавни служители от състава на МВР, спрямо които са внесени обвинителни актове;
- ✓ 3-ма разследващи полицаи, с внесени обвинителни актове;
- ✓ 7 полицейски инспектори, с внесени обвинителни актове;
- ✓ 1 нотариус, с внесено споразумение по чл. 381 НПК;
- ✓ 1 съдебен служител с отговорни и контролни функции, с внесен обвинителен акт;
- ✓ 1 директор на Дирекция „Горско стопанство“ в ТП на Регионална дирекция по горите, с внесен обвинителен акт;
- ✓ 1 митнически инспектор в Агенция „Митници“, с внесен обвинителен акт;
- ✓ 2-ма инспектори в Териториална дирекция на НАП, като срещу едното лице е внесен обвинителен акт, а спрямо другото лице – споразумение по чл. 381 НПК;
- ✓ 8 кметове на кметства, с внесени 3 обвинителни акта, 4 споразумения по чл. 381 НПК и 1 споразумение по чл. 375а, ал. 1 НПК;
- ✓ 1 член на Секционна избирателна комисия, с внесен обвинителен акт;
- ✓ 1 старши специалист – касиер в общинска администрация, с внесен обвинителен акт;
- ✓ 1 председател на ТЕЛК в МБАЛ, с внесен обвинителен акт;
- ✓ 1 експерт в общинска администрация, с внесен обвинителен акт;
- ✓ 1 директор на основно училище, с внесен обвинителен акт.

2. Прекратени ДП от прокурор

Таблица № 7

Апелативен район	Общо прекратени ДП	На основание:							
		чл. 243, ал. 1, т. 1 вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК	чл. 24, ал. 1, т. 2 НПК	чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК	чл. 24, ал. 1, т. 4 НПК	чл. 24, ал. 1, т. 5 НПК	чл. 24, ал. 1, т. 6 НПК	чл. 24, ал. 1, т. 8а НПК	чл. 243, ал. 1, т. 2 НПК
АП Бургас	14	13	0	0	0	0	0	0	1
АП Варна	19	16	0	0	0	0	0	0	3
АП В. Търново	10	6	0	0	0	0	0	0	4
АП Пловдив	31	27	0	1	1	0	0	0	2
АП София	92	81	0	8	1	0	1	0	1
ВоАП	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Общо за ПРБ	167	144	0	9	2	0	1	0	11

През 2024 г. прекратените от прокурор наказателни производства са 167, като се отчита увеличение от 3.7% спрямо 2023 г., което в абсолютни стойности е 6 прекратени ДП повече, спрямо предходната година.

Разграничението по процесуалните основания за прекратяване, е както следва:

➤ поради това, че деянието не е извършено или не съставлява престъпление (чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК) – 144 ДП, или 86.2% (за 2023 г. – 147 ДП, или 91.3%);

➤ поради погасена наказателна отговорност с изтичане на предвидения в закона давностен срок (чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК) – 9 ДП, или 5.4% (за 2023 г. – 4 ДП, или 2.5%);

➤ поради недоказаност на обвинението (чл. 243, ал. 1, т. 2 НПК) – 11 ДП, или 6.6% (за 2023 г. – 8 ДП или 5%).

Две досъдебни производства са прекратени на основание чл. 24, ал. 1, т. 4 НПК – деецът е починал, и едно на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 НПК – спрямо същото лице за същото престъпление има незавършено наказателно производство.

Прекратените досъдебни производства, *образувани спрямо лица, попадащи в обхвата на чл. 6, ал. 1 ЗПК*, са 58, като най-голям брой от тях са водени спрямо местни органи на власт, представители на изпълнителната власт и изпълнителни директори на агенции и комисии, създадени със закон или ПМС, както следва:

✓ 4-ма министри и 1 зам.-министр – 4-те досъдебни производства⁵⁹ са разследвани от следовател, като две от тях са образувани за престъпление по чл. 282 НК, 1 ДП – по чл. 301 НК и 1 ДП – по чл. 219, ал. 4, вр. ал. 3 НК. И четирите ДП са прекратени на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК (дейнието не е извършено или не съставлява престъпление);

✓ 1 главен секретар към Министерския съвет – ДП е разследвано от разследващ полицай, образувано по чл. чл. 220, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК, като е прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК;

✓ 1 офицер от висшия команден състав на Въоръжените сили – ДП е разследвано от разследващ инспектор от КПК, образувано по чл. 270, ал. 1 НК и чл. 304б, ал. 1 НК. Досъдебното производство е прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК;

✓ 1 административен ръководител на орган на съдебната власт – ДП е разследвано от следовател, образувано по чл. 302, т. 1 и т. 2, вр. чл. 301, ал. 1 НК. Досъдебното производство е прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК;

✓ 5-ма прокурори – 1 ДП е разследвано от разследващ инспектор от КПК, 1 ДП е разследвано от прокурор и 3 ДП, разследвани от следовател. Две от прекратените досъдебни производства са образувани по чл. 282, ал. 2, вр. ал. 1 НК и по едно ДП, съответно по чл. 288 НК; по чл. 302, т. 1, вр. чл. 301, ал. 1 НК; по чл. 304б, ал. 1 НК. Четири от ДП са прекратени на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК и едно ДП на основание чл. 80, ал. 1, т. 3 НК (погасена наказателна отговорност, поради изтичане на предвидения в закона давностен срок);

✓ 1 директор на Районна здравна каса – ДП е разследвано от разследващ полицай, образувано по чл. 282, ал. 1 НК, като е прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК;

✓ 1 изпълнителен директор на ИА „Военни клубове и военно-почивно дело“ – ДП е разследвано от следовател, образувано по чл. 282, ал. 2, вр. ал. 1 НК и е прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК;

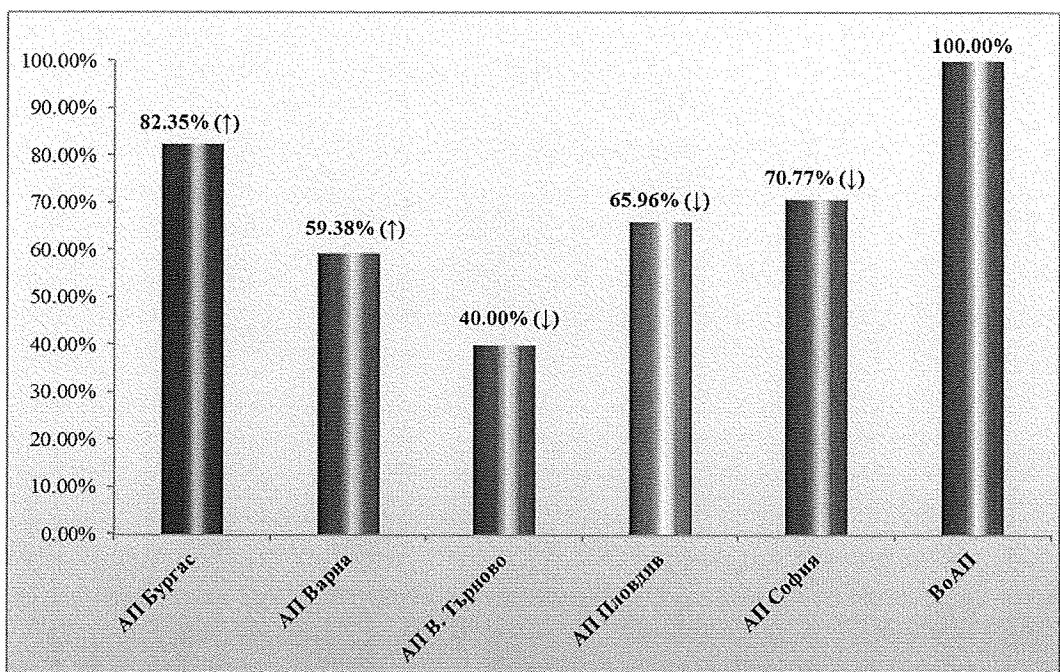
✓ 1 изпълнителен директор на Българската агенция по безопасност на храните – ДП е разследвано от следовател, образувано по чл. 282, ал. 2, вр. ал. 1 НК и е прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК;

⁵⁹ Броят на лицата може да надвишава броя на досъдебните производства, тъй като едно ДП може да бъде образувано спрямо повече от едно лице.

- ✓ 2-ма директори на ОД „Земеделие“ – и двете ДП са разследвани от следовател, образувани: по чл. 283а, предл. 2-ро, т. 1, вр. чл. 282, ал. 2, вр. чл. 282, ал. 1 НК; по чл. 311, ал. 1 НК, и са прекратени, съответно – едното на основание чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК, а другото – на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 и т. 3 НПК;
- ✓ 1 началник на Регионално управление по образоването – ДП е разследвано от следовател, образувано по чл. 283, вр. чл. 26 НК и е прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК и чл. 80, ал. 1, т. 4 НК;
- ✓ 1 областен управител – ДП е разследвано от следовател, образувано по чл. 283, вр. чл. 26, ал. 1 НК и е прекратено на основание чл. 243, ал. 1, т. 2 НПК (недоказаност);
- ✓ 26 кметове на общини – 5 ДП са разследвани от инспектори от КПК и 21 ДП са разследвани от следовател. Образувани: 18 ДП – по чл. 282 НК; 3 ДП – по чл. 219, ал. 3, вр. ал. 1 НК; 2 ДП – по чл. 201 НК; 1 ДП – по чл. 202 НК; 1 ДП – по чл. 254а, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК; 1 ДП – по чл. 283а, т. 1, вр. чл. 282, ал. 1 НК, като всички са прекратени на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК;
- ✓ 1 заместник-кмет на община – ДП е разследвано от следовател, образувано по чл. 311, ал. 1 НК, прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК;
- ✓ 1 кмет на район – ДП е разследвано от разследващ инспектор от КПК, образувано по чл. 282, ал. 1 НК, прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК;
- ✓ 1 председател на общински съвет – ДП е разследвано от разследващ инспектор от КПК, образувано по чл. 283б НК, прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК;
- ✓ 1 общински съветник – ДП е разследвано от прокурор, образувано по чл. 282, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК, прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК и поради липса на доказателства;
- ✓ 5-ма главни архитекти в общини – 1 ДП е разследвано от разследващ инспектор от КПК, 2 ДП от разследващ полицай, 1 ДП от следовател и 1 ДП от прокурор. Образувани са 2 ДП за престъпления по чл. 311, ал. 1 НК, които са прекратени на основание чл. 243, ал. 1, т. 2 НПК и 3 ДП за престъпления по чл. 282 НК, които са прекратени на следните основания: съответно по чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК, по чл. 24, ал. 1, т. 1 и поради липса на доказателства и на основание чл. 243, ал. 1, т. 2 НПК;
- ✓ 1 изпълнителен директор на дружество с държавно участие – ДП е разследвано от разследващ инспектор от КПК, образувано по чл. 220, ал. 1 НК, което е прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 4 НПК;
- ✓ 1 изпълнителен директор на лечебно заведение, финансирано от НЗОК и/или от държавния или общински бюджет – ДП е разследвано от разследващ инспектор от КПК, образувано по чл. 282, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК, прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК;
- ✓ 1 директор на Държавно горско стопанство – ДП е разследвано от разследващ полицай, образувано по чл. 219, ал. 3 НК, което е прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 и т. 3 НПК;
- ✓ 1 изпълнителен директор на дружество с държавно участие – ДП е разследвано от следовател, образувано по чл. 220, ал. 1 НК, което е прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК.

В апелативните райони с обща компетентност, с най-голям дял на прекратените ДП спрямо решените през 2024 г. е районът на АП Бургас – 82.35%, който отчита увеличение спрямо 2023 г. от 7.35 процентни пункта (75%). В района на АП София дялът на прекратените спрямо решените ДП намалява – 70.77% при 81.65% през 2023 г. Намаление спрямо предходната отчетна година се констатира и в районите на АП В. Търново и АП Пловдив, съответно с 15.56 процентни пункта за АП В. Търново (при 55.56% през

2023 г.) и с 0.71 процентни пункта за АП Пловдив (при 66.67% през 2023 г.). В района на АП Варна увеличението спрямо 2023 г. е с 9.38 процентни пункта (50% през 2023 г.).

Фиг. 10. Относителен дял на прекратените спрямо решените ДП

Сочените от прокуратурите основни причини за прекратяване на наказателните производства за корупция са: липса на извършено престъпление (вкл. обективна/субективна несъставомерност на деянието); въпреки първоначалните данни, дали основание за образуване на досъдебно производство, в хода на проведеното разследване не са събрани доказателства за престъпна дейност; поради малозначителност на обществената опасност; липса на причинно-следствена връзка на установени със съответна експертиза имуществени вреди и противоправно виновно поведение на обвиняемия и невъзможност по категоричен и безспорен начин да се установи наличие на пряк умысел на лицето за осъществяване на съответните деяния и др.; поради несъбиране на достатъчно конкретни и неоспорими доказателства в подкрепа на обвинението.

Отчетеният значителен процент на прекратени дела, образувани за корупция (обусловен до голяма степен от фактори от нормативно естество, както и особеностите и спецификите на тази категория престъпления, които са обсъдени в Раздел първи на доклада), изисква допълнителен подробен анализ през 2025 г.

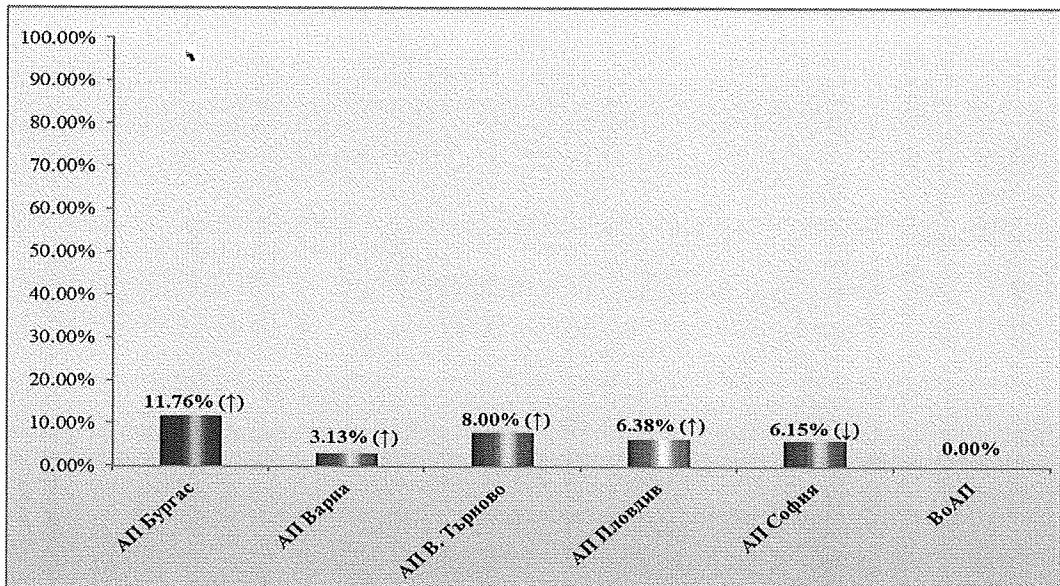
3. Спрени досъдебни производства

Таблица № 8

Апелативен район	Общо спрени ДП	На основание:							
		чл. 25, ал. 1, т. 1 НПК	чл. 25, ал. 1, т. 2 НПК	чл. 25, ал. 1, т. 3 НПК	чл. 25, ал. 1, т. 4 НПК	чл. 25, ал. 1, т. 5 НПК	чл. 25, ал. 2 НПК	чл. 26 НПК	чл. 244, ал. 1, т. 2 НПК
АП Бургас	2	0	0	0	0	0	1	0	1
АП Варна	1	0	0	0	0	0	1	0	0
АП В. Търново	2	0	0	0	0	0	1	0	1
АП Пловдив	3	0	0	0	0	0	0	0	2
АП София	8	0	0	1	0	0	1	0	5
ВоАП	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Общо за ПРБ	16	0	0	1	0	0	4	0	9
									2

През 2024 г. наказателното производство е спряно по 16 дела, образувани за корупция от висок обществен интерес, което съставлява 6.3% от общо решените ДП. Сравнено с предходната година, се отчита увеличение както по абсолютни стойности (10 спрени ДП през 2023 г.), така и на делата им спрямо решените ДП – с 1.9 процентни пункта (дял от 4.4% през 2023 г.). Най-много са спрените ДП поради неразкриване на извършителя на престъплението (чл. 244, ал. 1, т. 2 НПК), които са с дял от над 50% от общо спрените. Поради това, че деецът е лице с имунитет, е спряно едно досъдебно производство, наблюдавано в СГП. Две досъдебни производства (по едно за апелативните райони – Пловдив и София) са спрени поради невъзможност единственият очевидец да бъде разпитан, на основание чл. 244, ал. 1, т. 3 НПК.

Едно досъдебно производство срещу лице, попадащо в обхвата на чл. 6, ал. 1 ЗПК, е спряно на основание чл. 244, ал. 1, т. 2 НПК – поради неразкриване на извършителя. Досъдебното производство е образувано за престъпление по чл. 282, ал. 1 НК, поради това, че в качеството си на длъжностно лице, при откриване и възлагане на процедури за обществени поръчки, е нарушило служебните си задължения с цел да набави за себе си или за другого облага.

Фиг. 11. Относителен дял на спрените спрямо решените ДП

4. Изпратени ДП по компетентност на друга прокуратура са 25 досъдебни производства, образувани за корупция от висок обществен интерес, от които 11 ДП са спрямо лица, попадащи в обхвата на чл. 6, ал. 1 ЗПК.

5. Продължителност на досъдебната фаза на решените ДП⁶⁰

Таблица № 9

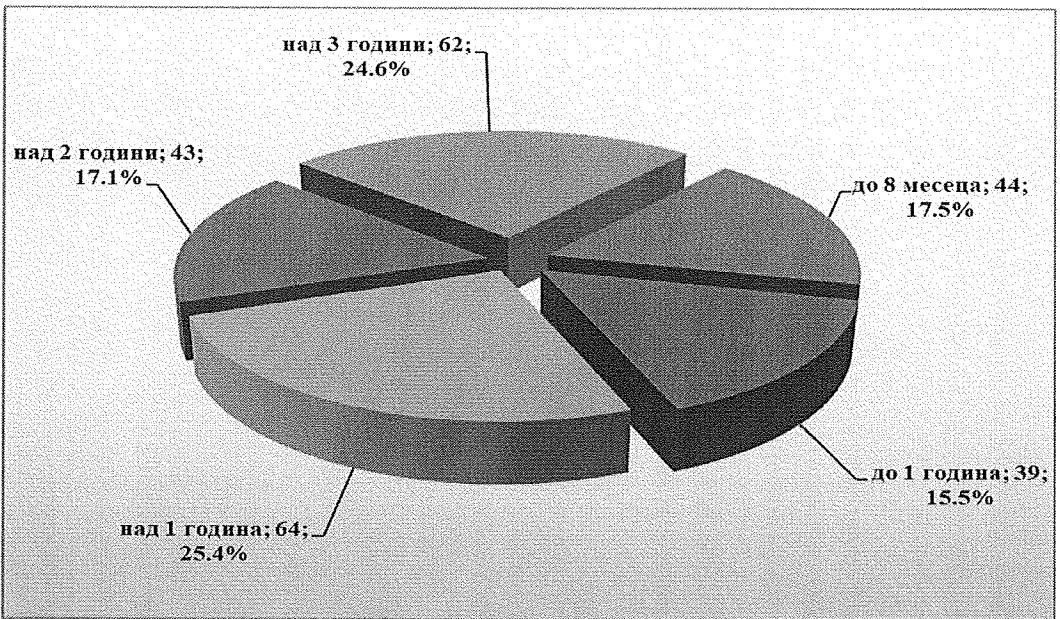
Апелативен район	до 8 месеца ⁶¹	до 1 год.	над 1 год.	над 2 год.	над 3 год.
АП Бургас	2	3	4	1	7
АП Варна	9	7	7	4	5
АП В. Търново	6	3	4	4	8
АП Пловдив	4	10	13	7	13
АП София	23	16	36	27	28
ВоАП	0	0	0	0	1
Общо за ПРБ	44	39	64	43	62

Досъдебните производства, по които разследването е приключило в срок до 8 месеца и по които прокурорът се е произнесъл с акт по същество, през 2024 г. са 44, при 40 ДП през 2023 г. и съставляват дял от 17.5%, при 17.8% през 2023 г. от общо решените ДП, образувани за корупция от особен обществен интерес. Делата, по които разследването е приключило в срок до 1 година, съставляват 15.5%, което е с 1.8 процентни пункта по-малко спрямо предходната отчетна година (дял от 17.3%). В срок над 1 година от прокурор са решени 64 ДП, или 25.4% от общо решените ДП, като се отчита увеличение по този показател спрямо 2023 г. (23.6%). Над 2 години са решени 43 ДП или 17.1%, при 14.7% през предходната година. Решените ДП, чиято продължителност е над 3 години, са 24.6%, при 26.7% през 2023 г. По-голямата продължителност се дължи най-вече на фактическата и правна сложност на този вид дела, както и на забавянето на експертизите, поради недостиг на експерти, от една страна, и на тяхната прекомерна натовареност, от друга.

“

⁶⁰ Под продължителност на досъдебната фаза се разбира периодът от образуването на делото до решаването му от прокурора с прокурорски акт – внасяне на делото в съда (с обвинителен акт, споразумение по чл. 381 НПК и по чл. 375а, ал. 1 НПК, предложение по чл. 78а НК), с постановление за прекратяване или за спиране на наказателното производство, или за изпращане на ДП на друга прокуратура по компетентност.

⁶¹ Съгласно чл. 242, ал. 5 НПК и Глава 26 НПК.

Фиг. 12. Относителен дял на приключване на решените ДП

Най-много дела с продължителност на досъдебната фаза над 3 години са отчетени в апелативните райони на София и Пловдив, като за АП София те основно са в СГП – 22 ДП, с оглед специфичната компетентност на тази прокуратура. В района на АП Пловдив дела с продължителност над 3 години са отчетени в ОП Пловдив и в ОП Пазарджик – по 4 ДП.

За подобряване на работата по досъдебните производства, както и за осъществяване на активна дейност на административните ръководители за контрол на срочността по реда на чл. 140, ал. 3 ЗСВ, в ПРБ са създадени и функционират: „Електронен регистър за срочността на разследването, произнасянето от прокурор и задържането под стража“⁶² и „Електронен регистър за срочността на разследването и произнасянето на прокурор по досъдебни производства с обвиняеми лица“⁶³. Регистрите осигуряват възможност за установяване в реално време на състоянието на всяко неприключено от разследващ орган и нерешено от прокурор досъдебно производство, което позволява на административните ръководители да преценят необходимостта от приемане на организационни мерки за недопускане както на разследвания, продължаващи необосновано дълго, така и за своевременно произнасяне на прокурора, съгласно сроковете по НПК, вкл. и при необходимост от намаляване на неговата натовареност.

III. РЕШЕНИЯ НА СЪДА ПО ВНЕСЕНИ ПРОКУРОРСКИ АКТОВЕ И ВЪРНАТИ ОТ СЪДА ДЕЛА

1. Осъдителни присъди и осъдени и санкционирани лица (невлезли в сила решения на съда)

През 2024 г. осъдителни присъди, невлезли в сила, са постановени спрямо 3 лица, заемащи длъжности от публичния сектор, като една от тях е на 1 лице, попадащо в обхвата на чл. 6, ал. 1 ЗПК:

- ✓ 1 народен представител – осъдителната присъда е за престъпление по чл. 304б, ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 НК. Срещу присъдата е внесена въззвивна жалба;

⁶² Въведен със Заповед № 525/22.02.2012 г., изм. със Заповед № РД-04-363/21.11.2017 г. на главния прокурор.

⁶³ Заповед № РД-04-148 от 30.05.2024 г. на главния прокурор.

- ✓ 1 инспектор в Териториална дирекция на НАП – осъдителната присъда е за престъпление по чл. 301, ал. 1, предл. 1-во НК. Срещу присъдата е внесена въззвивна жалба;
- ✓ 1 кмет на кметство – осъдителната присъда е за престъпление по чл. 311, ал. 1 НК. Срещу присъдата е внесена въззвивна жалба.

2. Оправителни присъди и оправдани лица (невлезли в сила решения на съда)

През 2024 г. няма постановени от съда оправителни присъди, невлезли в сила.

3. Върнати дела от съда на прокуратурата

Таблица № 10

Апелативен район	Общо върнати дела на прокурор	На основание:			
		чл. 249, ал. 2 НПК	чл. 382, ал. 8 НПК	чл. 377, ал. 1 НПК (върнато предложение по чл. 78а НК)	чл. 377, ал. 1 НПК (неодобрено споразумение по чл. 375а НПК)
АП Бургас	1	1	0	0	0
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	0	0	0	0	0
АП Варна	2	2	0	0	0
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	0	0	0	0	0
АП В. Търново	3	3	0	0	0
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	1	1	0	0	0
АП Пловдив	2	2	0	0	0
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	2	2	0	0	0
АП София	2	2	0	0	0
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	1	1	0	0	0
ВоАП	0	0	0	0	0
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	0	0	0	0	0
Общо за ПРБ	10	10	0	0	0
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	4	4	0	0	0

С прокурорски актове в съда са внесени 44 досъдебни производства, образувани за корупция, като на прокуратурата са върнати 10 дела, от които 4 дела са спрямо лица, заемащи публични длъжности по смисъла на чл. 6 ЗПК. Всички върнати от съда дела са на основание чл. 249, ал. 2 НПК, поради допуснато на досъдебното производство отстранимо съществено нарушение на процесуалните правила.

Върнатите дела, разпределени по апелативни райони, са както следва.

За района на АП Бургас през отчетния период е върнато 1 ДП. Същото е внесено в съда през предходен отчетен период, с обвинителен акт срещу 2 лица за извършено в съучастие престъпление „подкуп“, чрез изнудване посредством злоупотреба със служебното положение, като длъжностното лице е нарушило службата си⁶⁴.

⁶⁴ Престъпление по чл. чл. 302, т. 2, б. „а“, вр. чл. 301, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК.

Съдът е преценил, че в диспозитива на обвинителния акт е налице смесване на изпълнителното деяние на основния състав по чл. 301, ал. 1 НК с това на квалифицирания състав по чл. 301, ал. 2 НК. Отразено е, че искането и приемането на неследващия се дар е било сторено, за да не се извършат действия по служба. С довод, че същите тези действия били квалифицирани и като нарушения на служебни задължения, е направен извод, че е налице противоречие между цифровата правна квалификация и словесното описание на престъплението, извършено от двамата подсъдими.

Съдът приел, че е налице и непълнота относно фактическото описание на квалификация белег „изнудване чрез злоупотреба със служебно положение“, тъй като в обвинителния акт не е посочено с какви точно бъдещи действия по служба, които биха накърнили права или законни интереси на изнудваното лице, двамата подсъдими са заплашили свидетелите в случай, че не бъдат удовлетворени исканията им.

За района на АП Велико Търново през отчетния период са внесени в съда 8 ДП. Върнати са 3 дела.

✓ С определение на съда от разпоредително заседание на прокуратурата е върнато дело, внесено с обвинителен акт за престъпление „подкуп“. В диспозитива на обвинителния акт е посочено, че подсъдимият в качеството си на длъжностно лице – председател на ТЕЛК, в условията на продължавано престъпление приел от различни лица дарове, които не му се следват, за да извърши действия по служба или загдето е извършил действия по служба във връзка с издаване на експертни решения от ръководената от него ТЕЛК⁶⁵.

Съдът е счел, че внесеният обвинителен акт не отговаря на изискванията на чл. 246 НПК поради липсата в обвинителния акт на: фактическа обосновка на качеството „длъжностно лице“ на подсъдимия, както и посочване на конкретните му правомощия като председател на ТЕЛК; на факти и обстоятелства, индивидуализиращи всяко едно от изпълнителните деяния и посочване на конкретните действия по служба (правомерни или не), които е извършил или които е следвало да извърши подсъдимия във връзка със заеманата от него длъжност.

✓ В съда е внесен обвинителен акт срещу 3 лица за извършено в съучастие „длъжностно присвояване“ в особено големи размери, представляващо особено тежък случай⁶⁶.

Съдът е върнал делото на прокуратурата, като е приел, че обвинителният акт не очертава по предвидения в чл. 246 НПК начин рамката на обвинението, което нарушава правото на защита на всеки един от подсъдимите. Констатирано е, че в него не е посочена точно присвоената сума, не е описан механизъмът на извършване на деянието, както и са допуснати пропуски при индивидуализиране на механизма на извършените улесняващи присвояването престъпления.

✓ Внесен в съда обвинителен акт е повдигнато обвинение на 2 лица, извършили в съучастие престъпление по чл. 288 НК, за това, че като орган на власт пропуснали да изпълнят своевременно длъжностите, които им налага службата относно наказателно преследване, или по друг начин осутили такова преследване с цел да избавят другого от наказание.

От разпоредително заседание делото е върнато на прокурора, като съдът е констатирал, че в постановленията за привличане към наказателна отговорност на обвиняемите в хода на досъдебното производство и впоследствие в обвинителния акт са допуснати неясноти, свързани с повдигнатото обвинение, които пречат на осъществяването правото на защита на обвиняемите. Съдът е посочил, че в обстоятелствената част на обвинителния акт не са описани всички относими обективни

⁶⁵ Престъпление по чл. 301, ал. 1, предл. 2-ро, вр. чл. 26, ал. 1 НК.

⁶⁶ Престъпление по чл. 203, ал. 1, вр. чл. 202, ал. 1, т. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 и чл. 20, ал. 4 НК.

признаци на деянието и не е запълнена със съответните норми бланкетната разпоредба на състава на престъплението.

За района на АП Варна внесени през отчетния период в съда са 9 ДП. Върнати на прокуратурата са 2 дела.

✓ В съда е внесен обвинителен акт срещу 5 лица за извършено престъпление „безстопанственост“⁶⁷.

Съдът е върнал делото с мотиви, че актът не отговаря на изискванията на НПК, тъй като в него не е очертан предметът на доказване – не е описан механизъмът, по който е осъществена престъпната дейност и не са посочени ясно кои норми/правила са нарушени от подсъдимите. Относно подсъдимите, които са обвинени, че е следвало да осъществяват контрол върху работата на другите двама подсъдими (с обвинение по чл. 219, ал. 1 НК), съдът е констатирал, че въпреки изпълнението на различни йерархично подчинени една на друга длъжности, повдигнатото обвинение е с едно и също съдържание относно задълженията, които те са имали по отношение на упражняваната от тях контролна дейност.

✓ В съда е внесен обвинителен акт срещу старши разследващ полицай за престъпление „невярно удостоверяване в официален документ“⁶⁸. Двете деяния на извършеното престъпление са описани като две престъпления в реална съвкупност.

Съдът връща делото на прокурора, като счита, че са налице предпоставките за приложението на института на продължаваното престъпление, което води до накърняване правото на защита на подсъдимото лице.

За района на АП Пловдив са внесени в съда 8 ДП, а са върнати 2 дела.

✓ Наказателното производство е внесено в съда с повдигнато обвинение срещу 2 лица за извършено престъпление „подкуп“⁶⁹.

Съдът е констатирал, че е нарушено правото на обвиняемия да узнае в извършването на какво точно престъпление е обвинен, в т.ч. всички обстоятелства, свързани с време, място и начин на извършване на вмененото му престъпление, вкл. и квалифициращите обстоятелства, за да бъде в състояние да организира защитата си срещу обвинението по начин, който смята за най-ефективен. В обстоятелствената част на обвинителния акт се твърди, че подкупът е в особено големи размери, представляващ особено тежък случай, докато формулираното обвинение е за подкуп в големи размери, извършен от лице, заемащо отговорно служебно положение и чрез изнудване посредством злоупотреба със служебното положение.

✓ В съда е внесен обвинителен акт за престъпления „безстопанственост“ и „длъжностно присвояване“⁷⁰.

В определението за прекратяване на съдебното производство и връщане на делото на прокурора съдът е посочил, че в обвинението не са описани в пълен обем обстоятелствата, при които са извършени престъпленията, за които подсъдимият е предаден на съд. Налице са непълноти относно начина на извършване на престъпленията, както и не е конкретизирана формата на изпълнителното деяние – дали се касае за „имущество“ или за „възложената работа“, съответно какво е било дължимото поведение, в какви действия е следвало да се изрази. За престъпението „длъжностно присвояване“ съдът е посочил, че не са изложени факти относно отделните 63 деяния, включени в този престъпен състав, от които да се направи извод кога и какви суми е присвоило лицето.

За района на АП София през настоящия отчетен период са внесени 20 дела. Върнати на прокуратурата за същия период са 2 дела.

⁶⁷ Чл. 219, ал.1 и чл. 219, ал. 2 НК.

⁶⁸ Престъпление по чл. 311 НК.

⁶⁹ Престъпление по чл. 302, ал. 1, т. 2 и т. 4, б. „а“, вр. чл. 301, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК.

⁷⁰ Престъпление по чл. 219, ал. 3, вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК и чл. 201, вр. чл. 26, ал. 1 НК.

✓ Досъдебното производство е внесено в съда с обвинителен акт срещу 2 лица за извършено „дължностно присвояване“⁷¹.

Връщането на делото се дължи на констатирани от съда пропуски при изготвянето на обвинителния акт, които в голяма степен са очевидни и са могли да бъдат избегнати при прецизна работа на прокурора – с обвинителния акт е повдигнато обвинение спрямо две лица в различна форма на съучастие – на единия като извършител, а на другия – като помагач, като в заключителната част на обвинителния акт са оформени два диспозитива. В тази връзка не е било указано изрично, че първият диспозитив касае дължностното лице. На следващо място, при цифровото изписване на правната квалификация спрямо дължностното лице е била посочена общата норма на чл. 20, ал. 1 НК, а не конкретната такава по ал. 2 на същия член, посочваща точно вида на съучастието.

✓ В съда е внесен обвинителен акт срещу 5 лица за участие в организирана престъпна група и извършено общо дължностно престъпление⁷². Повдигнато е обвинение, според което четиридесетима обвиняеми са участвали в ОПГ с цел извършване в страната и в чужбина на престъпления по чл. 282 и чл. 304б НК с посочен ръководител и участници, като групата е създадена с користна цел и в нея са участвали дължностни лица.

Според съда, съдържанието на обвинителния акт задължително следва да отразява всички факти, които обуславят обективните и субективните признания на престъплението и участието на подсъдимите в него. Повдигнатите обвинения не съдържат всички елементи на състава на посочените престъпления, а в обстоятелствената част на обвинителния акт не са посочени конкретни факти относно съдържанието на други елементи от състава на престъплението – относно користната цел, с която е сформирана ОПГ, относно специалната цел на общото дължностно престъпление, за финансовата облага, която е била целена.

3.1. За отстраняване на очевидни фактически грешки (ОФГ) в обвинителния акт (чл. 248а НПК)

От внесените в съда през 2024 г. общо 44 обвинителни акта, за отстраняване на очевидна фактическа грешка от съда на прокуратурата е върнато 1 дело (внесено от ОП Пловдив), като грешката в обвинителния акт е отстранена в законовия седмодневен срок.

4. Прекратени от съда наказателни производства по внесените обвинителни актове (чл. 250, ал. 1, т. 1 вр. чл. 24, ал. 1 и чл. 250, ал. 1, т. 2 НПК)

Окръжен район	Законово основание за прекратяване	Дължност
ОП Русе – едно наказателно производство	чл. 250, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК	Главен архитект на община
ОП Стара Загора – едно наказателно производство	чл. 81, ал. 3, вр. с чл. 80, ал. 1, т. 3 НК.	Кмет на община
Общо за ПРБ	2 наказателни производства срещу 2 лица	
От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗНК	2 наказателни производства срещу 2 лица	- Главен архитект на община - Кмет на община

⁷¹ Престъпление по чл. 202, ал. 1, т. 1, вр. чл. 201 НК.

⁷² Престъпление по чл. 321 и чл. 282 НК.

**5. Осъдени и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт.
Наложени наказания на лицата, с влязъл в сила съдебен акт**

Таблица № 11

Апелативен район	Осъдени и санкционирани лица, с влязъл в сила съдебен акт	Наложени наказания на осъдените и санкциониранные лица (по видове наказания)				
		ЛС- ефективно	ЛС- условно	Пробация	Глоба	Други
АП Бургас	1	0	0	0	1	0
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	0	0	0	0	0	0
АП Варна	9	1	6	2	3	5
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	0	0	0	0	0	0
АП В. Търново	7	0	2	4	2	1
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	0	0	0	0	0	0
АП Пловдив	4	0	1	2	2	0
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	1	0	0	0	1	0
АП София	8	0	4	3	3	5
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	2	0	1	0	1	0
ВоАП	0	0	0	0	0	0
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	0	0	0	0	0	0
Общо за ПРБ	29	1	13	11	11	11
<i>Общо за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	3	0	1	0	2	0

С влязъл в сила съдебен акт през 2024 г. са осъдени и санкционирани 29 лица за корупция при 33 осъдени лица през 2023 г. От тях 3 лица (4 лица през 2023 г.) са заемали публични длъжности съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК.

Най-много осъдени и санкционирани лица с окончателен съдебен акт са отчетени в района на АП Варна (9 лица, при 11 през 2023 г.), като от тях 4 лица за района на ОП Варна, 1 лице за района на ОП Силистра, 1 лице за района на ОП Разград, 1 лице за района на ОП Търговище и 2 лица за района на ОП Шумен.

В района на АП София осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт са 8 (8 лица през 2023 г.), като от тях 2 лица (2 лица през 2023 г.) са заемали длъжности, попадащи в обхвата на чл. 6, ал. 1 ЗПК. Осъдени и санкционирани са: 4 лица за района на ОП Благоевград, 2 лица за района на ОП Монтана, 1 лице за района на ОП Кюстендил и 1 лице за района на СГП.

В района на АП В. Търново осъдените и санкционирани лица с краен съдебен акт са 7 (7 лица през 2023 г.), като: 3 лица за района на ОП Плевен, 2 лица за района на ОП Габрово, 1 лице за района на АП В. Търново и 1 лице за района на ОП Русе.

В района на АП Пловдив през 2024 г. осъдените и санкционирани лица са 4 (7 лица през 2023 г.), като от тях 1 лице (2 лица през 2023 г.) е лице по чл. 6, ал. 1 ЗПК. От тях: 2 лица за района на ОП Хасково и 2 лица за района на ОП Кърджали.

В района на АП Бургас осъдено и санкционирано влязъл в сила съдебен акт е 1 лице (през 2023 г. в района няма осъдени и санкционирани лица) – за района на ОП Бургас.

В района на ВоАП и през отчетната година и през 2023 г. няма постановен краен съдебен акт, с който да са осъдени и/или санкционирани лица за корупционни престъпления.

По длъжности, осъдените и санкционираните лица с влязъл в сила съдебен акт през 2024 г. за корупция са, както следва:

Лица, попадащи в обхвата на чл. 6, ал. 1 ЗПК

✓ **2-ма кметове на общини**, като:

- осъден за престъпление по чл. 282, ал. 1 НК (споразумение по чл. 381, ал. 1 НПК), с наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 6 месеца, като на основание чл. 66, ал. 1 НК изтърпяването е отложено за срок от 3 години;

- осъден за престъпление по чл. 204, б. „а“, вр. чл. 201, ал. 1 НК (споразумение по чл. 381, ал. 1 НПК), с наложено наказание „глоба“ в размер от 1 000 (хиляда) лева.

✓ **1 заместник-кмет на община** – осъден за престъпление по чл. 283, вр. чл. 26, ал. 1 НК, с наложено наказание „глоба“.

Други лица, заемащи отговорни длъжности в държавни и общински институции, като се отчита степента на засегнат интерес и степента на обществена значимост и публичен интерес за съответния административен район

✓ **5-ма служители в ОД на МВР**, като:

- осъден за престъпление по чл. 302, т. 1, предл. 6-о, вр. чл. 301, ал. 1, предл. 1-во, вр. предл. 2-ро, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 4 НК, с наложени наказания – „лишаване от свобода“ за срок от 3 години, като на основание чл. 66, ал. 1 НК отлага изпълнението за срок от 5 години; „глоба“ в размер на 2 000 (две хиляди) лева; лишаване от право да заема служба в системата на Държавната администрация за срок от 5 години (осн. чл. 37, ал. 1, т. 6 НК); лишаване от право да упражнява професия, изискваща висше икономическо образование за срок от 5 години;

- осъден за престъпление по чл. 302, т. 1, предл. 6-о, вр. чл. 301, ал. 1, предл. 1-во, вр. предл. 2-ро, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 4 НК, с наложени наказания – „лишаване от свобода“ за срок от 2 години, като на основание чл. 66, ал. 1 НК отлага изпълнението за срок от 4 години; „глоба“ в размер на 2000 (две хиляди) лева;

- осъден за престъпление по чл. 302, т. 1 и т. 2, вр. чл. 301, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК, с наложени наказания – „лишаване от свобода“ за срок от 3 години, като на основание чл. 66, ал. 1 НК отлага изпълнението за срок от 4 години; „глоба“ в размер на 1000 (хиляда) лева; лишаване от право да упражнява професия или дейност, свързана с органите на МВР за срок от 3 години;

- осъден за престъпление по чл. 282, ал. 1 НК, с наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 8 месеца, като на основание чл. 66, ал. 1 НК отлага изпълнението за срок от 3 години;

- осъден за престъпление по чл. 311, ал. 1 НК, с наложено наказание „пробация“ за срок от 8 месеца;

✓ **1 държавен служител в МВР** – осъден за престъпление по чл. 302, т. 1, предл. 5-о, вр. т. 2, вр. чл. 301, ал. 1 НК, с наложени наказания – „лишаване от свобода“ за срок от 3 години, като на основание чл. 66, ал. 1 НК изпълнението на наказанието е отложено за срок от 3 години и „глоба“ в размер от 1000 (хиляда) лева; лишаване от право да заема длъжности в системата на МВР за срок от 3 години; лишаване от правото да упражнява полицейска професия за срок от 3 години;

✓ **2-ма нотариуси**, като:

- осъден за престъпление по чл. 311, ал. 1 НК, с наложено наказание „пробация“ за срок от 8 месеца;

- осъден за престъпление по чл. 311, ал. 1 НК, с наложено наказание „пробация“ за срок от 6 месеца;

✓ **съдебен служител** с отговорни и контролни функции (гл. счетоводител в Окръжен съд) – осъден за престъпление по чл. 201, ал. 1 НК, с наложени наказания – „лишаване от свобода“ за срок от 2 години, като на основание чл. 66, ал. 1 НК отлага изпълнението за срок от 4 години; лишаване от право да упражнява дейност като материалноотговорно лице за срок от 2 години;

✓ **2-ма митнически инспектори** в Агенция „Митници“, като:

- осъден за престъпление по чл. 311, ал. 1, предл. 1-во НК, с наложени наказания – „лишаване от свобода“ за срок от 1 година, като на основание чл. 66, ал. 1 НК изпълнението е отложено за срок от 3 години; лишаване от право да заема държавна длъжност в Агенция „Митници“ за срок от 1 година;

- осъден за престъпление по чл. 280, ал. 3, вр. ал. 2, т. 3 и т. 4, вр. ал. 1 НК, с наложени наказания – „лишаване от свобода“ за срок от 1 година и 6 месеца, като на основание чл. 66, ал. 1 НК изпълнението е отложено за срок от 3 години; „глоба“ в размер на 5 000 (пет хиляди) лева;

✓ **инспектор в Централното управление на НАП** – осъден за престъпление по чл. 302, ал. 1, б. „а“ НК (споразумение по чл. 381, ал. 1 НПК), с наложени наказания – „лишаване от свобода“ за срок от 3 години, като на основание чл. 66, ал. 1 НК изпълнението на наказанието е отложено за срок от 4 години; „глоба“ в размер от 5 000 (пет хиляди) лева; лишаване от право да упражнява професия „данъчен инспектор“ или друга длъжност в НАП за срок от 4 години;

✓ **инспектор в териториална дирекция на НАП** – осъден за престъпление по чл. 310, ал. 1, предл. 1-во, вр. чл. 309, ал. 1 НК и за престъпление по чл. 311, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК, с наложено общо наказание „пробация“ за срок от 1 година и 8 месеца;

✓ **9 кметове на кметства**, като:

- осъден за престъпление по чл. 167, ал. 2 НК (споразумение по чл. 381, ал. 1 НПК), с наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 6 месеца, като на основание чл. 66, ал. 1 НК изпълнението на наказанието е отложено за срок от 3 години;

- осъден за престъпление по чл. 311, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК (споразумение по чл. 381, ал. 1 НПК), с наложено наказание „пробация“ за срок от 8 месеца;

- осъден за престъпление по чл. 311, ал. 1 НК (споразумение по чл. 381, ал. 1 НПК), с наложено наказание „пробация“ за срок от 6 месеца;

- осъден на престъпление по чл. 310, вр. чл. 309, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК, за престъпление 282, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК, с наложено общо наказание „пробация“ за срок от 2 години;

- осъден за престъпление по чл. 310, вр. чл. 309, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК (споразумение по чл. 381, ал. 1 НПК), с наложено наказание „пробация“ за срок от 1 година;

- осъден за престъпление по чл. 310, ал. 1, вр. чл. 309, ал. 1 НК и по чл. 311, ал. 1 НК (споразумение по чл. 381, ал. 1 НПК), с наложено наказание „пробация“ за срок от 15 месеца и лишаване от право да заема ръководна държавна или обществена длъжност за срок от 3 години;

- осъден за престъпление по чл. 311, ал. 2, вр. ал. 1 НК (споразумение по чл. 381, ал. 1 НПК) с наложено административно наказание „глоба“ в размер на 2000 (две хиляди) лева;

- осъден за престъпление по чл. 311, вр. чл. 20, ал. 3 НК и чл. 212, ал. 4, вр. ал. 1 НК (споразумение по чл. 381, ал. 1 НПК) с наложено общо наказание „лишаване от свобода“ за срок от 6 месеца, като на основание чл. 66, ал. 1 НК изпълнението му е отложено за срок от 3 години;

- осъден за престъпление по чл. 311, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК (споразумение по чл. 381, ал. 1 НПК) с наложено наказание „пробация“ за срок от 10 месеца;

✓ **кметски наместник** – осъден за престъпление по чл. 311, ал. 2, вр. ал. 1 НК (споразумение по чл. 318, ал. 1 НПК), с наложено наказание административно наказание „глоба“ в размер на 800 (осемстотин) лева;

✓ **„старши специалист – касиер“** в общинска администрация – осъден за престъпление по чл. 310, ал. 1, вр. чл. 308, ал. 1 НК, с наложени наказания: „лишаване от свобода – ефективно“ за срок от 7 месеца при първоначален общ режим на изтърпяване; лишаване от право за заемане на отговорна държавна и обществена отчетническа длъжност и да упражнява счетоводна дейност за срок от 3 години;

✓ **главен специалист „горски инспектор“** в регионална дирекция по горите – осъден за престъпление по чл. 301, ал. 1, предл. 1-во НК, с наложено наказание „пробация“ за срок от 6 месеца;

✓ **председател на ТЕЛК към МБАЛ** – осъден за престъпление по чл. 301, ал. 1, предл. 2-ро, вр. чл. 26, ал. 1 НК, с наложени наказания – „лишаване от свобода“ за срок от 2 години, като на основание чл. 66, ал. 1 НК отлага изпълнението на наказанието за срок от 4 години; лишаване от право да заема държавна длъжност и да упражнява свързана с освидетельстване на работоспособност; „глоба“ в размер на 3500 (три хиляди и петстотин) лева.

6. Оправдани лица, с влязъл в сила съдебен акт

Таблица № 12

Апелативен район	Оправдани лица, с влязъл в сила съдебен акт	
	Общо	От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК
АП Бургас	0	0
АП Варна	1	1
АП В. Търново	0	0
АП Пловдив	3	0
АП София	2	1
ВоАП	0	0
Общо за ПРБ	6	2

С влязъл в сила съдебен акт през 2024 г. по внесени актове за корупционни престъпления са оправдани 6 лица. Двама от оправданите подсъдими заемат публични длъжности съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК, а останалите четирима са длъжностни лица, които изпълняват отговорни и контролни функции в държавни и общински структури. Видно от данните в таблицата, най-много оправдани лица са отчетени в Апелативния район Пловдив – 3 (ОП Пазарджик и РП Хасково). За района на АП София са оправдани 2 лица по внесени обвинителни актове от ОП Благоевград, а за АП Варна – 1, по обвинителен акт на РП Варна.

За района на АП Пловдив оправдателните присъди се дължат основно на събрани нови доказателства в съдебната фаза и на установена липса на доказателства, относно елементи от състава на престъплението.

За района на АП София причина за постановяване на оправдателните присъди са установени в съдебната фаза на процеса липса на елементи от състава на престъплението, за които е повдигнато обвинение.

Оправдателната присъда спрямо един подсъдим за района на АП Варна (РП Варна) е поради несъставомерност на деянието, описано в обвинителния акт.

По дължности, оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт през 2024 г. за корупция са, както следва:

✓ главен архитект на район на община – с присъда от 2024 г., постановена от Районния съд Варна, подсъдимият е бил признат за невиновен по обвинение за това, че е съставил официален документ (удостоверение за търпимост), в който са удостоверени неверни обстоятелства и изявления, с цел документът да бъде използван – престъпление по чл. 311, ал. 1 НК. Оправданото лице заема публична длъжност, съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК.

Съдът е изследвал процедурата за издаване на инкриминирания документ, като е установил, че предпоставките за представяне на набор от документи от заявителя са геодезично заснемане от лицензиран геодезист. Законът не предвижда задължение за главния архитект да посети на място обекта. В конкретния случай всички необходими документи са били представени, извършена им е проверка за редовност, след което удостоверилието е било издадено. Впоследствие, в хода на ДП и съдебното следствие било установено отклонение в декларираното в нотариално заверената декларация на заявителя, но това невярно деклариране би могло да ангажира отговорността на съставителя на декларацията, но не и на подсъдимия;

✓ началник на Общинска служба „Земеделие“ – с присъда на ОС Пазарджик, потвърдена от АС Пловдив, подсъдимата е била призната за невиновна по повдигнатото ѝ обвинение по чл. 282, ал. 2 НК.

Според съда, не са събрани доказателства за наличие на посочените в обвинителния акт нарушения на служебните задължения, с които е запълнен бланкетният състав на нормата на престъплението по служба. При липса на тези нарушения следва да се приеме, че деянието е несъставомерно. От друга страна, съдът е констатирал, че посочените в обвинението две лица, чието благодетелстване е цел на подсъдимата, според обвинението, не са наследници на лицето, за чиито земеделски земи е поискано от ОС „Земеделие“ възстановяване на собствеността в реални граници от Държавния горски фонд по ЗВСГЗГФ;

✓ младши автоконтролър в РУ на МВР – с присъда на РС Харманли, потвърдена от ОС Хасково, подсъдимият е признат за невиновен за извършено престъпление по чл. 311, ал. 1, предл. 1-во НК – съставил официален документ (талон за изследване), в който са удостоверени неверни обстоятелства и изявления, с цел документът да бъде използван.

В хода на съдебното следствие далите заключение вещи лица по тройната графическа експертиза са изразили съмнение в обстоятелството, че подписът, положен под документа, е на подсъдимия. По тази причина съдът е приел, че не е доказано по несъмнен начин авторството на деянието. В края на 2024 г. делото е изискано от РС Харманли за изгответяне на сигнал до главния прокурор за възстановяването му;

✓ кмет на кметство – с присъда на РС Свиленград, потвърдена от ОС Хасково, подсъдимата е била призната за невиновна за извършено престъпление по чл. 167, ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 НК – предлагане и даване на имотна облага (няколко деяния), с цел склоняване да се упражни избирателното право в полза на определена политическа партия.

Оправдателната присъда се дължи на събирането на нови доказателства в съдебната фаза, които не са могли да бъдат установени на досъдебното производство – промяна в показанията на свидетелите. На досъдебното производство тези свидетели са били разпитани и пред съдия и на тези показания е била базирана обвинителната теза на

прокурора, внесъл обвинителния акт. В съдебно заседание на първата инстанция тези свидетели са дали противоположни показания, които съдът е кредитира;

✓ полицай в „Охранителна полиция“ към РУ на ОД на МВР – с присъда на ОС Благоевград, потвърдена от АС София, подсъдимият е признат за невиновен и на основание чл. 304 НПК е оправдан за престъплението по чл. 302, т. 1 и т. 2, б. „а“, вр. чл. 301, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 НК – получаване на дар, който не му се следва, за да не извърши действие по служба, чрез изнудване посредством използване на служебното положение.

Според съда действията на подсъдимия не разкриват наличието на намерение и цел да получи паричен дар. Същият единствено е бил част от автопатрула, спрял свидетелите, участвал в полицейската проверка, чул е част от разговора на другия подсъдим (осъден с влязла в сила присъда) със свидетеля, довели до мотивиране за предаването на паричната сума. Съдът е приел, че поведението на подсъдимия не е било насочено към натиск върху свидетеля и не е подкрепяло действията на другия подсъдим. Същият не е имал изискуемото субективно отношение по смисъла на чл. 11, ал. 2 НК;

✓ кмет на община – с присъда Благоевградският окръжен съд е признал подсъдимия за невиновен (потвърдена от АС София и ВКС) за това, че при условията на продължавано престъпление, в качеството му на длъжностно лице, което заема отговорно служебно положение – кмет на община, не е изпълнил служебните си задължения, като не е открил и провел процедури за възлагане на малки обществени поръчки за доставка на лекарства и лекарствени продукти, с цел да набави за общинско дружество облага и от това да са настъпили значителни вредни последици за общината – престъпление по чл. 282, ал. 2, вр. ал. 1, предл. 2-ро, вр. чл. 26, ал. 1 НК. Оправданото лице заема публична длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК.

Съдът е приел, че от обективна страна не е осъществено изпълнителното деяние, изразяващо се в нарушение на служебните задължения, тъй като кметът на община не е имал задължение да проведе обществена поръчка. От субективна страна, за съставомерността на деянието са необходими пряк умисъл и специална цел, а преценката на съда е, че установените факти не ги доказват.

Констатирана е липсата и на други обективни признания от състава на престъплението – претендирани от обвинението вредни последици, които и в този случай са спрените субсидии за общината от министъра на финансите, както и причинната връзка между тях и нарушението на служебните задължения. Общината не би могла да търпи вреда при законосъобразно осъществяване на делегираните й от държавата дейности по реимбурсиране на аптеките за доставените лекарствени продукти. Това би могло да се случи само, ако заплащането е недължимо, т.е. ако заплатените услуги реално не са предоставени на правоимащите. Последното обстоятелство не е установено по делото, а и не е включено в предмета на доказване, очертан от повдигнатото срещу подсъдимия обвинение.

Според съда, по делото не е установено наличие на изискуемата от наказателноправната норма специална цел. Подсъдимият не е имал мотив да облагодетелства финансово общинското дружество. Като елемент от състава на престъплението, специалната цел подлежи на доказване, а не може да се презумира, когато извършителят или друг субект се е обогатил. Обогатяването в случая не е установено, защото облагодетелстването по смисъла на чл. 282, ал.1 НК следва да е противозаконно, а в обвинителния акт отсъства твърдение, че сумите, заплатени на дружеството, са недължими.

РАЗДЕЛ ТРЕТИ

ПРИОРИТЕТИ

Резултатите от дейността на прокуратурата и на разследващите органи по противодействие на корупционните престъпления, отразени в доклада, са обективен израз на обхвата и степента на реализация на приоритетите през 2024 г.

В съответствие с направените констатации относно ефективността на провежданите наказателни производства, вкл. за престъпления от висок обществен интерес, Прокуратурата на Република България извежда приоритети в краткосрочен и средносрочен план, съобразно своята компетентност.

Повишаване на качеството и подобряване на срочността на разследване по досъдебните производства с предмет корупционни престъпления

- упражняване на активен прокурорски надзор върху разследването по делата, провеждано от разследващите инспектори от Комисията за противодействие на корупцията, предвид значителното им натоварване след промяната на материалната компетентност и практическото стартиране на работата им;

- трайно ограничаване на субективните предпоставки, обуславящи допускането на съществени процесуални нарушения в досъдебната фаза, които са основание за връщане на делото на прокурора, с акцент върху подобряване на дейността по изготвяне на обвинителни актове, в които точно и изчерпателно да се описват изискуемите по закон реквизити;

- повишаване на активността на органите на досъдебното производство при разследване на корупционни престъпления за обезпечаване на подлежащо на отнемане/конфискация имущество и на престъпните облаги, вкл. и установяване на основания за провеждане на разследване за изпиране на пари;

- упражняване на пълноценен контрол от страна на административните ръководители по отношение на срочността, съобразно задълженията им по чл. 140, ал. 3 от Закона за съдебната власт;

- фокусиране на аналитичната дейност за установяване на обективни и субективни фактори, обосноваващи обема на постановените откази и прекратяване на наказателните производства от прокурор, особено за някои видове корупционни престъпления (престъпления по служба, неизгодна сделка, длъжностно присвояване), както и за изпиране на пари с предикатни корупционни престъпления.

Повишаване на професионалната квалификация на прокурорите и следователите и постигане на високо ниво на специализация

Предприемане на постоянни мерки за надграждане на знанията и уменията на магистратите за осъществяване на ефективно наказателно преследване срещу различни видове корупционни прояви, развиване на положителни практики на разследване и подобряване на екипната работа по усложнени казуси, съобразно международните и европейските стандарти.

Ефективно междуинституционално взаимодействие и международно сътрудничество

- обединяване на усилията на отделните правоохранителни органи, ангажирани с противодействие на корупцията, за установяване на системни ефективни добри практики, подобрена координация и сътрудничество, съобразно правомощията на всеки от тях за разкриване и разследване на корупционни престъпления;

- активно съдействие за нормативното обезпечаване на междуинституционалното сътрудничество с компетентните органи, съобразно Закона за противодействие на корупцията. Засилване на взаимодействието с разследващи инспектори от Комисията за противодействие на корупцията, както и с Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество;

- организационно обезпечаване на междуинституционалното сътрудничество с компетентните органи, съобразно Закона за противодействие на корупцията и Закона за отнемане на незаконно придобитото имущество, включително и взаимодействието с контролните и другите правоприлагачи органи;

- ефективно използване на всички форми на международното сътрудничество по наказателноправни въпроси с европейските и другите международни партньори, с акцент върху обезпечаването и отнемането на подлежащо на отнемане/конфискация имущество.

Подпомагане на нормотворческия процес чрез активна експертна дейност на представители на Прокуратурата на Република България

- пълноценно участие на представители на Прокуратурата на Република България в междуведомствени работни групи за подготовката на нормативни актове и активност при съгласуване на проекти от органите на съдебната власт и чрез предоставянето на експертни становища;

- обсъждане на констатирани слабости или системни проблеми, предпоставящи възможна проява на корупционни практики поради дефицити в законодателната уредба или в организацията на работа на съответна институция, за подобряване на дейността по превенция и противодействие на корупцията.

Осигуряване на прозрачност и информираност на обществото в нормативно определените граници и съобразно презумпцията за невиновност, като съобщаването на данни/доказателства относно случаи на корупционни прояви следва внимателно да се преценява, за постигане на баланс между потребността от удовлетворяване на обществения интерес и спазването на закона.

И.Ф. ГЛАВЕН ПРОКУРОР:

БОРИСЛАВ САРАФОВ

КАТАЛОГ НА КОРУПЦИОННИТЕ ПРЕСТЬПЛЕНИЯ¹

1. Същински корупционни престъпления:

Текст от НК	Глава и Раздел от Особената част на НК
Чл. 224	Глава шеста. Общи стопански престъпления
Чл. 225б	Глава шеста. Общи стопански престъпления
Чл. 225в	Глава шеста. Общи стопански престъпления
Чл. 301	Глава осма. Подкуп.
Чл. 302	Глава осма. Подкуп.
Чл. 302а	Глава осма. Подкуп.
Чл. 304	Глава осма. Подкуп.
Чл. 304а	Глава осма. Подкуп.
Чл. 304б	Глава осма. Подкуп.
Чл. 304в	Глава осма. Подкуп.
Чл. 305	Глава осма. Подкуп.
Чл. 305а	Глава осма. Подкуп.
Чл. 307	Глава осма. Подкуп.
Чл. 307в-307г	Глава осма „а“. Престъпления против спорта

2. Престъпления на длъжностни лица с вероятен корупционен мотив

Текст от НК	Глава и Раздел от Особената част на НК
Чл. 145а, ал. 2	Глава втора. Издаване на чужда тайна.
Чл. 159а, ал. 2, т. 7; чл. 159б вр. с чл. 159а, ал. 2, т. 7	Глава втора. Трафик на хора.
Чл. 219, ал. 3 и ал. 4 вр. с ал. 3	Глава шеста. Общи стопански престъпления
Чл. 220	Глава шеста. Общи стопански престъпления
Чл. 235, ал. 3, т. 2	Глава шеста. Престъпления в отделни стопански отрасли
Чл. 240а, ал. 3, т. 6	Глава шеста. Престъпления в отделни стопански отрасли
Чл. 242, ал. 1, б. „в“ и ал. 4, пр. последно вр. с ал. 1	Глава шеста. Престъпления против митническия режим.
Чл. 248а, ал. 4	Глава шеста. Престъпления против паричната и кредитната система.

¹ Въведен със Заповед № ЛС-726 от 18.03.2014 г., изм. и доп. със Заповед № РД-04-279 от 02.10.2017 г. и Заповед № РД-04-425 от 28.12.2017 г. на главния прокурор.

Текст от НК	Глава и Раздел от Особената част на НК
Чл. 253, ал. 3, т. 3	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансова и осигурителната система.
Чл. 253б	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансова и осигурителната система.
Чл. 254а	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансова и осигурителната система
Чл. 254б, ал. 2	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансова и осигурителната система
Чл. 255, ал. 2	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансова и осигурителната система
Чл. 256, ал. 2	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансова и осигурителната система
Чл. 260а	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансова и осигурителната система
Чл. 260б	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансова и осигурителната система
Чл. 260в	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансова и осигурителната система
Чл. 278, ал. 5	Глава осма. Престъпления против реда на управлението
Чл. 278б, ал. 2 и ал. 3	Глава осма. Престъпления против реда на управлението
Чл. 280, ал. 3	Глава осма. Престъпления против реда на управлението
Чл. 282	Глава осма. Престъпления по служба
Чл. 282а	Глава осма. Престъпления по служба
Чл. 283	Глава осма. Престъпления по служба
Чл. 283а	Глава осма. Престъпления по служба
Чл. 283б	Глава осма. Престъпления по служба
Чл. 284	Глава осма. Престъпления по служба
Чл. 285	Глава осма. Престъпления по служба
Чл. 288	Глава осма. Престъпления против правосъдието
Чл. 294, ал. 4	Глава осма. Престъпления против правосъдието
Чл. 295	Глава осма. Престъпления против правосъдието
Чл. 299	Глава осма. Престъпления против правосъдието
Чл. 310, ал. 1	Глава девета. Документни престъпления
Чл. 311, ал. 1	Глава девета. Документни престъпления
Чл. 354а, ал. 2, т. 3	Глава единадесета. Престъпления против народното здраве и околната среда.
Чл. 387	Глава тринадесета. Дължностни престъпления

3. Злоупотреба със служебно положение на длъжностни лица и престъпления на недължностни лица с вероятен корупционен мотив

Текст от НК	Глава и Раздел от Особената част на НК
Чл. 167, ал. 2-5	Глава трета. Престъпления против политическите права на гражданите
Чл. 167а	Глава трета. Престъпления против политическите права на гражданите
Чл. 169	Глава трета. Престъпления против политическите права на гражданите
Чл. 169в	Глава трета. Престъпления против политическите права на гражданите
Чл. 201-203	Глава пета. Присвоявания.
Чл. 226	Глава шеста. Общи стопански престъпления
Чл. 260	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансовата и осигурителната система
Чл. 291, ал. 1	Глава осма. Престъпления против правосъдието
Чл. 312	Глава девета. Документни престъпления
Чл. 354а, ал. 2, т. 2; чл. 354б, ал. 2, т. 3 и ал. 5	Глава единадесета. Престъпления против народното здраве и околната среда.

СПИСЪК

**на институциите и длъжностите, съгласно по чл. 6, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията по делата, образувани за корупционни престъпления*,
извършени от високопоставени длъжностни лица и други,
заемащи отговорни длъжности в държавните и общински институции**

Заемани длъжности	
Институция съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	Длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК
Президентство	1. президент
	1. вицепрезидент
	28. главен секретар
	30. началник на кабинет
Народно събрание	2. народен представител
	28. главен секретар
Министерски съвет	3. министър-председател
	3. зам.-министър-председател
	3. министър
	3. зам.-министър
	28. главен секретар
	30. началник на кабинет
	29. ръководител на Инспектората към МС
	28. главен секретар/ административен секретар
Министерства	30. началник на кабинет
	29. ръководител на Инспектората по Закона за администрацията
	28. постоянен секретар на отбраната
	28. постоянен секретар на МВнР
	29. ръководител на Инспектората на министъра на правосъдието
	26. главен секретар на МВР
Министерство на вътрешните работи	26. зам.-главен секретар на МВР
	26. административен секретар
	28. постоянен секретар
	26. директор на главна дирекция в МВР
	26. зам.-директор на главна дирекция в МВР
	26. директор на дирекция "Вътрешна сигурност"
	26. директор на областна дирекция в МВР
	26. зам.-директор на областна дирекция в МВР
	27. началник на отбраната
Въоръжени сили	27. офицер от висшия команден състав на ВС

Заемани длъжности		
Институция съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК		Длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК
Европейски парламент	4.	членове от Република България
Европейска комисия	5.	членове от Република България
	5.	български граждани, заемащи длъжности в органите на ЕС, избрани или назначени с решение или предложение на български държавен орган
Конституционен съд	6.	председател
	6.	съдии
Съдебна власт	7.	председател на ВКС
	7.	зам.-председател на ВКС
	7.	председател на ВАС
	7.	зам.-председател на ВАС
	7.	главен прокурор
	7.	зам.-главен прокурор
	7.	административен ръководител на орган на съдебната власт
	7.	зам.-административен ръководител на орган на съдебната власт
	7.	членове на ВСС
	7.	главен инспектор в Инспекторат към ВСС
	7.	инспектори в Инспекторат към ВСС
	7.	съдия
	7.	прокурор
	7.	следовател
Омбудсман	8.	омбудсман
	8.	зам.-омбудсман
Комисия за регулиране на съобщенията	9.	председател
	9.	зам.-председател
	9.	член
Сметна палата	10.	председател
	10.	зам.-председател
	10.	член
Комисия за защита на конкуренцията	11.	председател
	11.	член
Българска народна банка	12.	управител
	12.	подуправител
	12.	членове на Управителния съвет
	12.	главен секретар
	13.	председател

Заемани длъжности		
Институция съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	Длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	
Комисия за финансов надзор	13.	зам.-председател
	13.	член
Комисия за защита от дискриминация	14.	председател
	14.	зам.-председател
	14.	член
Комисия за енергийно и водно регулиране	15.	председател
	15.	член
Национален осигурителен институт	16.	председател на надзорния съвет
	16.	зам.-председател на надзорния съвет
	16.	член на надзорния съвет
	16.	управител
	16.	подуправител
Национална здравноосигурителна каса	17.	управител
	17.	подуправител
	17.	директор на РЗК
Държавна агенция "Архиви" ²	18.	председател
	18.	зам.-председател
Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата"	18.	председател
	18.	зам.-председател
Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси"	18.	председател
	18.	зам.-председател
Държавна агенция за бежанците	18.	председател
	18.	зам.-председател
Държавна агенция за закрила на детето	18.	председател
	18.	зам.-председател
Държавна агенция за метрологичен и технически надзор	18.	председател
	18.	зам.-председател
Държавна агенция за научни изследвания и инновации	18.	председател
	18.	зам.-председател
Национален статистически институт	18.	председател
	18.	зам.-председател
Държавна комисия по сигурността на информацията	18.	председател
	18.	член
Държавна комисия по стоковите борси и търгищата	18.	председател
	18.	член

Заемани длъжности		
Институция съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	Длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	
Комисия за защита на потребителите	18.	председател
	18.	член
Национален съвет по цени и реимбуrsиране на лекарствените продукти	18.	председател
	18.	член
Агенция за социално подпомагане	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Агенция за устойчиво енергийно развитие	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Агенция за хората с увреждания	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Агенция по вписванията	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Агенция по геодезия, картография и кадастър	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Агенция по заетостта	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Агенция по обществени поръчки	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Българска агенция за инвестиции	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация"	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
	23.	ръководител на ОД "Автомобилна администрация"
	23.	зам.-ръководител на ОД "Автомобилна администрация"
	23.	ръководител на областен отдел "Автомобилна администрация"
Изпълнителна агенция "Борба с градушките"	23.	зам.-ръководител на областен отдел "Автомобилна администрация"
	18.	изпълнителен директор
Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация"	18.	зам.-изпълнителен директор
	18.	изпълнителен директор
Изпълнителна агенция "Военни клубове и военно-почивно дело"	18.	зам.-изпълнителен директор
	18.	изпълнителен директор
Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда"	18.	зам.-изпълнителен директор
	18.	изпълнителен директор

Заемани длъжности		
Институция съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	Длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	
Изпълнителна агенция "Железопътна администрация"	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Изпълнителна агенция "Инфраструктура на електронното управление"	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Изпълнителна агенция "Медицински надзор"	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Изпълнителна агенция "Морска администрация"	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Изпълнителна агенция "Одит на средствата от Европейския съюз"	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав"	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
ИА "Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове"	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Изпълнителна агенция за българите в чужбина	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Изпълнителна агенция по горите	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Изпълнителна агенция по лекарствата	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Изпълнителна агенция по лозата и виното	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Изпълнителна агенция по околната среда	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
	23.	директор на РИОСВ
	23.	директор на Басейнова дирекция за управление на водите
	23.	директор на Национален парк
Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури	23.	директор на предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Изпълнителна агенция по селекция и препродукция в животновъдството	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор

Заемани длъжности		
Институция съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК		Длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК
Изпълнителна агенция по сортозпитване, аprobация и семеконтрол	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Изпълнителна агенция „Програма за образование“	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Национален институт за помирение и арбитраж	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Национален филмов център - София	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
Агенция "Пътна инфраструктура"	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Агенция за държавна финансова инспекция	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Агенция за качеството на социалните услуги	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Агенция за публичните предприятия и контрол	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Агенция за ядрено регулиране	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Българска агенция по безопасност на храните	18.	изпълнителен директор
	18.	зам.-изпълнителен директор
	23.	ръководител на Областна дирекция по безопасност на храните
	23.	зам.-ръководител на Областна дирекция по безопасност на храните
Национална агенция за оценяване и акредитация	18.	председател
	18.	зам.-председател
Акредитационен съвет	18.	председател
	18.	зам.-председател
		членове
Национална агенция за професионално образование и обучение	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Комисия за защита на личните данни	18.	председател
	18.	зам.-председател
Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори	18.	председател
	18.	зам.-председател
Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български	18.	председател

Заемани длъжности		
Институция съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	Длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	
граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА	18.	зам.-председател
Национална експертна лекарска комисия	18.	председател
	18.	зам.-председател
Национална комисия за борба с трафика на хора	18.	председател
	18.	зам.-председател
Централна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните	18.	председател
	18.	зам.-председател
Антидопингов център	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Държавен културен институт към министъра на външните работи	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Институт по отбрана "Професор Цветан Лазаров"	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Информационен център на Министерството на от branата	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Национален борд за разследване на произшествия във въздушния, водния и железнодържавният транспорт	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Национален военноисторически музей	18.	директор
	18.	зам.-директор
Национален студентски дом	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Национален център за информация и документация	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Центрър за асистирана репродукция	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Центрър за настърчаване на сътрудничеството в областта на селското стопанство между Китай и страните от Централна и Източна Европа	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Центрър за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Центрър за развитие на човешките ресурси	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Центрър за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Центрър на промишлеността на Република	18.	ръководител

Заемани длъжности		
Институция съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	Длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	
България в Москва	18.	зам.-ръководител
Български институт по метрология	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Бюро по защина на застрашени лица	18.	ръководител
Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация"	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Дипломатически институт към министъра на външните работи	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Институт по публична администрация	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Национален инспекторат по образованието	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Национален компенсационен жилищен фонд	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Национална служба за съвети в земеделието	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Национално бюро за правна помощ	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Патентно ведомство	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Фонд "Научни изследвания"	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Фонд "Социална закрила"	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Фонд "Условия на труд"	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Централен регистър на особените залози	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Център за оценка на риска по хранителната верига	18.	ръководител
	18.	зам.-ръководител
Комисия за противодействие на корупцията	19.	председател
	19.	зам.-председател
	19.	член
	19.	директор на ТД
	19.	началник на отдел в ТД

Заемани длъжности		
Институция съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	Длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	
Комисия за отнемане на незаконно придобито имущество	19.	инспектор в ТД
	19.	председател
	19.	зам.-председател
	19.	член
	19.	директор на ТД
	19.	началник на отдел в ТД
	19.	инспектор в ТД
Агенция за публичните предприятия и контрол	20.	член на Изпълнителния съвет
	20.	член на Надзорния съвет
Агенция "Митници"	21.	директор
	21.	зам.-директор
	21.	главен секретар
	21.	директор на дирекция в ЦМУ
	21.	началник на митница
	21.	зам.-началник на митница
	21.	началник на митническо бюро
	21.	началник на митнически пункт
Национална агенция за приходите	22.	изпълнителен директор
	22.	зам.-изпълнителен директор
	22.	главен секретар
	22.	директор на дирекция в ЦУ на НАП
	22.	директор на ТД на НАП
Регионална здравна инспекция	23.	ръководител
	23.	зам.-ръководител
Дирекция за национален строителен контрол	23.	ръководител
	23.	зам.-ръководител
	23.	ръководител на РД на ДНСК
	23.	зам.-ръководител на РД на ДНСК
Държавен фонд "Земеделие" (ДФЗ)	23.	ръководител
	23.	зам.-ръководител
	23.	директор на ОД "Земеделие"
Национален институт за недвижимо културно наследство	23.	ръководител
	23.	зам.-ръководител
	23.	ръководител на териториално звено
	23.	зам.-ръководител на териториално звено

Заемани длъжности		
Институция съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	Длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	
Национални музеи	23.	директор
	23.	зам.-директор
Главна дирекция "Изпълнение на наказанията"	23.	главен директор
	23.	зам.-главен директор
	23.	ръководител на областна служба "Изпълнение на наказанията"
Главна дирекция "Охрана"	23.	главен директор
	23.	зам.-главен директор
	23.	директор на областна дирекция
Регионални управления по образование	23.	началник
Национален фонд "Култура"	23.	член на Управителния съвет
Държавна агенция "Национална сигурност"	24.	председател
	24.	зам.-председател
	24.	директор на дирекция
Държавна агенция "Разузнаване"	24.	председател
	24.	зам.-председател
	24.	директор на дирекция
Държавна агенция "Технически операции"	24.	председател
	24.	зам.-председател
	24.	директор на дирекция
Национална служба за охрана	24.	началник
	24.	зам. началник
	24.	директор на дирекция
Служба "Военна разузнаване"	24.	директор
	24.	зам.-директор
	24.	директор на дирекция
Служба "Военна полиция"	24.	директор
	24.	зам.-директор
	24.	директор на дирекция
Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства	25.	председател
	25.	зам.-председател
	25.	член
Областна администрация	31.	областен управител
	31.	зам.-областен управител
	32.	кмет на община
	32.	зам.-кмет на община

Заемани длъжности	
Институция съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	Длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК
Общинска и районна администрация	32. кмет на район
	32. зам.-кмет на район
	32. председател на общински съвет
	32. общински съветник
	32. главен архитект на община
	32. главен архитект на район
Централна избирателна комисия	33. председател
	33. зам.-председател
	33. секретар
	33. член на ЦИК
Съвет за електронни медии	34. председател
	34. членове
Българска национална телевизия	35. генерален директор
Българско национално радио	35. генерален директор
Българска телеграфна агенция	35. генерален директор
Организация на Североатлантическия договор	36. български граждани, заемащи длъжности в организацията, които са избрани или са назначени с решение или по предложение на български държавен орган
Задгранични представителства на Република България	37. ръководител
Международни организации, съфинансираны от Република България	38. български граждани, които по решение или по предложение на български публични органи са членове на управителни или на контролни органи
Българската банка за развитие	39. член на Управителния съвет
	39. член на Надзорния съвет
Национална електрическа компания	40. член на управителен орган
	40. член на контролен орган
	40. директор на дирекция в НЕК
Български енергиен холдинг	40. член на управителен орган
	40. член на контролен орган
	40. член на управителен орган на дъщерно дружество на БЕХ
	40. член на контролен орган на дъщерно дружество на БЕХ
Електроенергиен системен оператор	40. член на управителен орган
	40. член на контролен орган
Политически партии, получаващи държавна субсидия	41. председател/съпредседател
	41. зам.-председател
	41. представляващ ПП (съгласно устава)

Заемани длъжности		
Институция съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	Длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	
Български червен кръст	42.	член на Националния съвет
	42.	член на Националната контролна комисия
Бюджетни организации съгласно Закона за публичните финанси	43.	ръководители на организациите или оправомощени длъжностни лица, които изпълняват функции на органи за финансово управление и контрол на средства от ЕС и свързаното с тях чуждо финансиране или чужди средства
Лица упълномощени по реда на Закона за обществените поръчки	44.	публични възложители, упълномощени да организират и да провеждат процедурите за възлагане на обществени поръчки и да сключват договори
Българска академия на науките	45.	председател
Държавни висши училища	45.	ректор
Военни академии	45.	началник
Висши военни училища	45.	началник
Лечебни заведения, финансиирани от НЗОК и/или от държавния или общински бюджет	46.	управител
	46.	изпълнителен директор
Държавни предприятия по Закона за горите	47.	член на Управителния съвет
	47.	директор на Държавно горско стопанство
	47.	директор на Държавно ловно стопанство
Държавно предприятие "Фонд затворно дело"	48.	изпълнителен директор
	48.	ръководител на териториално поделение
Държавно предприятие "Български спортен тотализатор"	49.	член на Управителния съвет
	49.	изпълнителен директор
	50.	Членове на управителните органи на икономически обособените лица и структурни единици по чл. 13, ал. 4 от Закона за публичните финанси, както и управителите и членовете на органите на управление или контрол на общински или държавни предприятия и ръководителите на техните териториални поделения, както и на други юридически лица, които са бюджетни организации по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси
	51.	Представителите на държавата или на общините в органите на управление или контрол на търговски дружества с държавно или общинско участие в капитала
Фонд за гарантиране на влоговете в банките	52.	членове на Управителния съвет

Други лица, заемащи отговорни длъжности в държавни и общински институции, като се отчита степента на засегнат интерес и степента на обществена значимост и публичен интерес за съответния район, напр.:

Президентство		секретар/съветник в Администрацията на президента
Министерски съвет		съветник в МС
		директор на дирекция в МС и министерства
		зам.-директор на дирекция в МС и министерства
		началник отдел в МС и министерства

Заемани длъжности	
Институция съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	Длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК
Министерство на вътрешните работи	държавен служител - експерт в МС и министерства
	служител в ОД на МВР
	директор на РПУ
	зам.-директор на РПУ
	служител в РПУ
	държавен служител от състава на МВР
	разследващ полицай
	полицейски инспектор
Министерство на правосъдието	съдия по вписванията
	държавни съдебни изпълнители
	нотариуси
	вещо лице
Съдебна власт	частни съдебни изпълнители
	адвокати
	съдебен заседател
Държавни агенции, държавни комисии, създадени със закон или ПМС	зам.-директор на НСлС
	съдебен служител с отговорни и контролни функции
	директор на одитна дирекция в Сметната палата
Национална здравноосигурителна каса	главен секретар на държавна агенция, държавна комисия и изпълнителна агенция
	директор на дирекция в държавна агенция, държавна комисия и изпълнителна агенция
	ръководител на Инспекторат в държавна агенция, държавна комисия и изпълнителна агенция
Изпълнителна агенция по горите	зам.-управител на НЗОК
Агенция "Пътна инфраструктура"	директор на Регионални дирекции по горите (РДГ)
	зам.-директор на РДГ
	директор на Дирекция "Горско стопанство" (ТП на РДГ)
Агенция "Митници"	директор на Областно пътно управление към АПИ
Национална агенция за приходите	ръководител на звено в митнически пункт към Агенция "Митници" (АМ)
	началник на сектор в АМ
	митнически инспектор в АМ
	разследващ митнически инспектор в АМ
	митнически служител в АМ
	инспектор в ЦУ на НАП
	инспектор в ТД на НАП
	главен секретар на ДФ "Земеделие"

Заемани длъжности	
Институция съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК	Длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК
Държавен фонд "Земеделие"	главен секретар на ОД "Земеделие"
	експерт на ОД "Земеделие"
	началник на общинска служба "Земеделие"
Местни органи на власт	секретар на община
	директор на дирекция в общинска администрация
	кмет на кметство
	зам.-кмет на кметство
	кметски наместник
Районна избирателна комисия	член на РИК
Секционна избирателна комисия	член на СИК
Национална електрическа компания	изпълнителен директор в НЕК
	ръководител на управление в НЕК
	ръководител на предприятие в НЕК
	началник на отдел в НЕК

*Съгласно Единния каталог на корупционните престъпления, въведен със Заповед № 726/18.03.2014 г. на главния прокурор, изм. и доп. със Заповед № РД-04-279/2017 г. и доп. със Заповед № РД-04-425/2017 г. на главния прокурор

СПРАВКА

за проведени обучение на прокурори и следователи по теми, свързани с подкуп, корупция, изпирание на пари и по теми, свързани с международноправното сътрудничество
за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

Тема на обучението	Организатор, място	Участници
1. Обучение за паралелни финансови разследвания, което е в контекста на изграждане на капацитет във връзка с Непосредствен резултат 7 на FATF	FATF чрез САД ФР – ДАНС, 30 януари, онлайн	34 прокурори 35 следователи
2. Разследване на корупция, организирана престъпност и финансови престъпления чрез инновативни данни и инструменти	Транскрайм-Католически университет Свето сърце, 30 януари, онлайн	10 прокурори 6 следователи
3. Обучителна сесия на ОИСР в областта на международното сътрудничество, установяването и отнемането на виртуални активи	КОНПИИ, 31 януари	1 прокурор
4. Корупция в инфраструктурни проекти и обществени поръчки	МП, съвместно с Базелския институт по управление, 26 февруари - 1 март, София	4 прокурори
5. Специализирано обучение за обмяна на опит и практики в установяването и управлението на обезпечени активи	КОНПИИ, 7 март, София	4 прокурори
6. Доказване на умысел в сложни корупционни престъпления, свързани с измами	Посолството на САЩ и ПРБ, УБ „Цигов чарк“, пр. Багак	7 прокурори 6 следователи
7. Корупционни престъпления. Подкуп. Подкуп на чуждо дължностно лице	НИИП, 20 - 21 март	17 прокурори 12 следователи
8. Антикорупционна поредица: Борба с корупцията и възстановяване на незаконно придобити активи	Посолството на САЩ (IEA), 12 – 18 май, Булагаша	2 следователи

Тема на обучението	Организатор, място	Участници
9. Борба с престъпления, свързани с интелектуална собственост, улеснени чрез корупция	Департамента по правосъдие на САЩ, 14 - 16 май, Варна	4 прокурори
10. 7-ма среща на контактни точки от Европейската съдебна мрежа-Западни Балкани на тема „Разследване на престъпления, свързани с пране на пари“	ЕСМ, 11 - 13 септември, Скопие, Северна Македония	1 прокурор
11. Противодействие на организираната престъпност: актуални проблеми. Разследване на корупционни престъпления, свързани с ОИП	Фондация „Рисърч & Трейнинг поинт“, 25 - 27 септември, Сандански	24 прокурори 23 следователи
12. Корупция и икономическа престъпност: заплахи, взаимодействие с Европейската прокуратура	Фондация „Рисърч & Трейнинг поинт“, 22 октомври, София	23 прокурори 23 следователи
13. Изпиране на пари	ПРБ, 21 ноември	40 прокурори 16 следователи
14. Разследване на тероризъм и финансиране на тероризъм	ПРБ, 27 ноември	78 следователи
Общо: 14 обучения		169 прокурори 178 следователи

**НАБЛЮДАВАНИ И НОВООБРАЗУВАНИ ДЕЛА ЗА КОРУПЦИОННИ ПРЕСТЬПЛЕНИЯ
ОТ ВИСОК ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС ЗА ПЕРИОДА 01.01.2024 Г. - 31.12.2024 Г.**

Окръжен район	Наблюдавани ДП
СГП/СРП	240
ОП Пловдив	50
ОП Бургас	40
ОП Благоевград	38
ОП София	37
ОП Пазарджик	26
ОП В.Търново	23
ОП Русе	19
ОП Монтана	18
ОП Плевен	17
ОП Силистра	15
ОП Варна	13
ОП Хасково	13
ОП Търговище	10
ОП Кърджали	10
ОП Враца	10
ОП Добрич	9
ОП Разград	9
ОП Стара Загора	9
ОП Видин	9
ОП Смолян	8
ОП Кюстендил	7
ОП Шумен	6
ОП Габрово	5
ОП Ямбол	4
ОП Перник	4
ОП Ловеч	3
ОП Сливен	2
ВОП София	2
ВОП Пловдив	0
ВОП Сливен	0

Окръжен район	Новообразувани ДП
СГП/СРП	55
ОП София	17
ОП Пловдив	16
ОП Бургас	13
ОП Силистра	9
ОП В.Търново	9
ОП Плевен	8
ОП Благоевград	7
ОП Пазарджик	4
ОП Смолян	4
ОП Враца	4
ОП Варна	3
ОП Русе	3
ОП Кюстендил	3
ОП Търговище	2
ОП Стара Загора	2
ОП Хасково	2
ОП Кърджали	2
ОП Добрич	1
ОП Шумен	1
ОП Габрово	1
ОП Ловеч	1
ОП Монтана	1
ОП Ямбол	0
ОП Сливен	0
ОП Разград	0
ОП Видин	0
ОП Перник	0
ВОП София	0
ВОП Пловдив	0
ВОП Сливен	0

**РЕШЕНИ ДЕЛА ЗА КОРУПЦИОННИ ПРЕСТЬПЛЕНИЯ ОТ ВИСОК ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС
И ВНЕСЕНИ В СЪДА ПРОКУРОРСКИ АКТОВЕ ЗА ПЕРИОДА 01.01.2024 Г. - 31.12.2024 Г.**

Окръжен район	Общо решени ДП от прокурор	Общо внесени прокурорски актове в съда	По видове			
			Обвинителен акт	Споразумения по чл. 381 НПК	Предложения по чл. 78а НК	Споразумения по чл. 375а, ал. 1 НПК, вр. чл. 78а НК
СГП/СРП	85	10	10	0	0	0
ОП Пловдив	19	2	2	0	0	0
ОП Бургас	14	0	0	0	0	0
ОП Благоевград	13	4	2	2	0	0
ОП Силистра	11	2	2	0	0	0
ОП Пазарджик	11	0	0	0	0	0
ОП Плевен	10	4	3	0	0	1
ОП Монтана	10	4	2	1	0	1
ОП Русе	7	1	0	1	0	0
ОП Видин	7	1	1	0	0	0
ОП Търговище	6	1	1	0	0	0
ОП Враца	6	0	0	0	0	0
ОП София	6	0	0	0	0	0
ОП Варна	5	3	3	0	0	0
ОП Шумен	5	3	1	2	0	0
ОП В.Търново	5	1	0	1	0	0
ОП Стара Загора	5	1	1	0	0	0
ОП Хасково	5	3	3	0	0	0
ОП Кърджали	5	2	2	0	0	0
ОП Разград	3	0	0	0	0	0
ОП Габрово	3	2	2	0	0	0
ОП Кюстендил	3	0	0	0	0	0
ОП Сливен	2	0	0	0	0	0
ОП Добрич	2	0	0	0	0	0
ОП Смолян	2	0	0	0	0	0
ОП Ямбол	1	0	0	0	0	0
ВОП София	1	0	0	0	0	0
ОП Ловеч	0	0	0	0	0	0
ОП Перник	0	0	0	0	0	0
ВОП Пловдив	0	0	0	0	0	0
ВОП Сливен	0	0	0	0	0	0

ПРЕКРАТЕНИ ДЕЛА ЗА КОРУПЦИОННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ОТ ВИСОК ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС
ЗА ПЕРИОДА 01.01.2024 Г. - 31.12.2024 Г.

**ОСЪДЕНИ/САНКЦИОНИРАНИ И ОПРАВДАНИ ЛИЦА, С ВЛЯЗЪЛ В СИЛА СЪДЕБЕН АКТ
ЗА КОРУПЦИОННИ ПРЕСТЬПЛЕНИЯ ОТ ВИСОК ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС
ЗА ПЕРИОДА 01.01.2024 Г. - 31.12.2024 Г.¹**

Окръжен район	Осъдени и санкционирани лица, с влязъл в сила съдебен акт
ОП Варна	4
ОП Благоевград	4
ОП Плевен	3
ОП Шумен	2
ОП Габрово	2
ОП Хасково	2
ОП Кърджали	2
ОП Монтана	2
ОП Бургас	1
ОП Силистра	1
ОП Разград	1
ОП Търговище	1
ОП В.Търново	1
ОП Русе	1
ОП Кюстендил	1
СГП/СРП	1

Окръжен район	Оправдани лица, с влязъл в сила съдебен акт
ОП Хасково	2
ОП Благоевград	2
ОП Варна	1
ОП Пазарджик	1

¹ Посочени са само окръжните райони, в които са отчетени данни по съответните показатели.

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

Изх. № 207.../30.04...2025 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
вх № 51-527-00-14
Дата 30.04.2025 г.

12.04
Абет

до
НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ
ОТ 51-ОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

На основание чл. 138а, ал. 2 от Закона за съдебната власт, във връзка с чл. 84, т. 16, изр. второ от Конституцията на Република България, Ви представям *Доклад относно дейността на прокуратурата по противодействие на корупционните престъпления през 2024 г.*, заедно с приложенията към него.

Доклада с приложението, представям и на електронен носител – CD.

ПРИЛОЖЕНИЕ: съгласно текста.

С УВАЖЕНИЕ:
БОРИСЛАВ САРАФОВ
И.Ф. ГЛАВЕН ПРОКУРОР

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

N 51-550-01-282 / 30.04. 2025 г.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 86, ал. 4 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям Доклад относно дейността на прокуратурата по противодействие на корупционните престъпления през 2024 г., № 51-527-00-14, внесен от И.Ф. Главен прокурор на Република България на 30.04.2025 г., на следните постоянни комисии:

- Комисия по конституционни и правни въпроси
- Комисия по превенция и противодействие на корупцията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

НАТАЛИЯ КИЛЕЛОВА